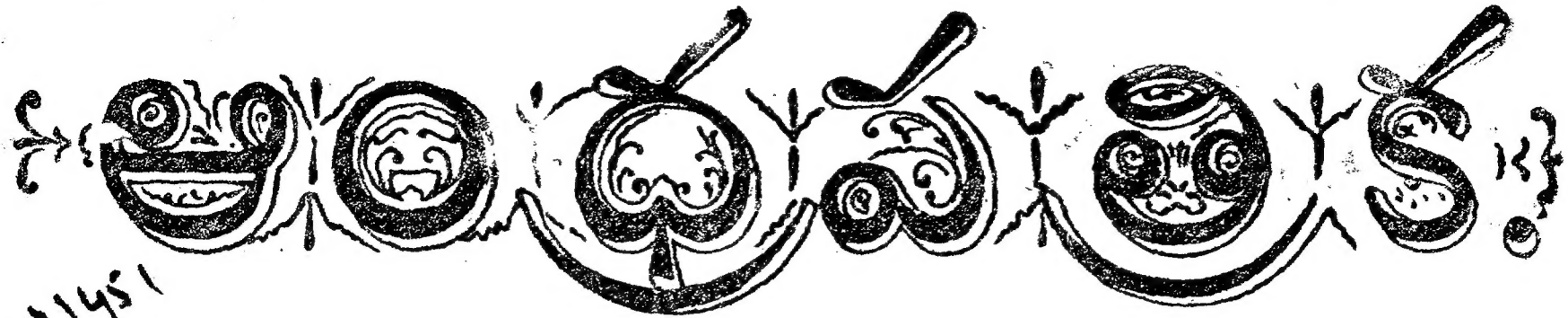

కాంగ్రెసు వ్యతాంతము

Register No M. 1118 చందా నం॥ 1-కి 24-0-0. వి.డి. కత్రిక 1-కి 0-1-6

311451

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్నపట్టణము 1926-వ సం॥ డిసంబరు నెల 30-వ తేది గురువారము } No. 229
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర మార్గశిరమాస బహుళ ఏకాదశి. } సంచిక ౨౨౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబొగ్గొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుకొని శరీర
మొదలి నున్న వాళ్ళకు...
కాలోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనండిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

కుదుర్చుటకంటే ఆటంకపరచుట మేలు

ఈ ప్రకారము చేయుటకు లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark

జ్యోతియందుంచుకొనుడు
ప్రతిదినము తొలలముతోగాని, విడిగాగాని లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను 1-2 ను నేవించు
యంపిన తీర్థక్షితి క్రమపరచి గాని, నీళ్ళ చెడుపును అంటునీయక కాపాడును. అనుపానపత్రము పేరకు ఇచ్చుట
వలన పిల్లలవడికేము, దగ్గుచుక్కలకుచ్చు, అజీర్ణము, అజీర్ణ భేది, జ్వరము, చలిజ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లెషియా, కడు
పుబ్బరము, బలహీనత, పెద్దవారివద్ద, జలుబు, అగ్ని నూండ్లము, వలబద్ధము, అజీర్ణము గలుగుకడపునొప్పి, శీత
వాతమువల్ల గలుగుసంక్లివాతము మొదలగువ్యాధులకు సిద్ధామృతము. భావంతలకు కస్తూరిబిడులు దీనిని వాడవచ్చు
ను. సంతోషింపమానమైనది. వ్యాయామము లేనట్టి ఘోషాస్త్రీలకును ఆరోగ్యవృద్ధకారం. 250-300 మాత్రలుగల సీసా
1 కి పాస్టుభిర్చుతో 0-8-0, 6 కి రు 1-8-0, 12 కి రు 2-18-0, 25 కి రు 5-8-0. రివెన్యూచేయబడిన మా
వర్తకగురుతును గమనించితిసిన మోసముండదు. అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

పాళ్ళపు వెంకటాచలపండితులు ప్రొవైటరు.
శ్రీ సీతారాఘవచెవ్యశాల, మైసూరు.

మద్రాసులో నెం 6, బందరుపీఠిలోనున్న ప్యాంకంపెనీవారివద్ద దొరకును.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108 Apply to:— Imperial Telegraph Collage, Delhi

ప్రాచీనార్యకథావళి గ్రంథమండలి

పూర్వప్రాంతవనిజ్ఞానమువైపుగొప్పసంహారలోకము
ఆష్టాదశపురాణములలోనున్న యచ్చుభక్తులు వట్టుకు
సంబోధమును వివరముతో ప్రకటించుచున్నాము.
'భారతకథావళి' ప్రథమగ్రంథము
తెలుగు భారతములో దేనినికంటె మూలమునుండి తీసి
28 కథలను సులభతైలిని వ్రాసితిమి. సమస్తనీతులును, యుక్తు
లును, భర్తములును గలవు. వెల చందాదారులకు 0-8-0.
యితరులకు 0-10-0. చందాదార్లకు ప్రవేశమునుము 0-2-0.
రాజపుత్రగ్రంథరాజము భాగవతకథావళితయూరనున్నది.
వలయువారు: కం. పి. బసవరాజుగారు, ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యా
లయము-కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలయు

ముత్తయ్య కం వెనీ నిలవ బట్టల విక్రయము

15 - 12 - 1926 తేది నుండి ప్రారంభింపబడినది.

విలువగల చీరలు, మంచి ట్రేడ్ గుడ్డలు, పూల్ గుడ్డలు, లాగులకును పద్దులకును ఉపయోగపడు పలుకము లగు నీల్కు గుడ్డలు, చిత్రము లైన దుస్తులు యింకను వందలకొలది యితర రకముల గుడ్డలు అతిచౌక ధరకు యివ్వబడును. ఈతరుణమును పోగొట్టుకొని అనంతల చింతింపకును.

కె. యస్. ముత్తయ్య కం వెనీ, 287 ఎస్ప నేడ్
మదరాసు.

1927-వ సంవత్సరము జనవరి సంచికతో నాలుగవ సంవత్సరము ప్రారంభ మగుచున్నది.

ప్రతిమాసము
7-వ తేదీన తప్పక
ప్రకటింపబడును.

సంవత్సర చందా
రూ 6-0-0;
ఆరుమాసములకు
రూ 3-0-0;
విశేష ప్రతిక
ఆ. 0-10-0.

సుప్రసిద్ధులగు చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన రంగులచిత్రపటములు, ఇతర చిత్రపటములు,
ప్రాచీనశిల్పములకు సంబంధించిన చిత్రములు, ప్రచురింపబడుచుండును.
విద్యాధికులచే వ్రాయబడిన సర్వకళలకు సంబంధించిన వ్యాసరాజములు చిత్రచిత్రము లగునట్టియు,
నవీనభావ పరంపరలతో నిండినట్టియు పద్యములు కథలు ప్రచురితము లగుచున్నవి.
జననీమాసమునుండి ప్రకటింపబడు ప్రతివ్యాసమునకును శ్యాపక రత్నముక్క ఛాయాపటము కూడ యుండగలదు.
నూతన సంవత్సరారంభమునుండి కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే
రచియింపబడిన శ్రీనాథుడు (అను నాటకమును)
కొత్తపల్లి సూర్యారావుగారిచే వ్రాయబడిన ఆనందకందము (అను నవలయును)
ప్రతిమాసమునను కొంతభాగము ప్రకటిత మగుచుండును.
చందాదారులుగ చేరువారు వెంటనే వ్రాసికొనుట యుత్తమము.

విలాసము:- భారతీ కార్యాలయము, తపా వెట్టె 212, మద్రాసు.

కానుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల
వర్తకులు 437/3 టంకసాలపీఠి, సాహుకారుపేట మద్రాసు.

3137

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును.

మైయర్స్ డబుల్ ఆక్టింగు టాంకు ఫోర్స్ పంపు

దీనిని తోటలకు ఉపయోగించుదు

కంట్రాక్టుదారులారా? ఇదియే మైయర్స్ కావలసిన పంపు బకమనిమి సులభముగా గంట 1-కి 2000 గాలమును నీళ్లను బయటికి లాగగలదు. సులభముగా తీసికొని పోవ వీలుగలదు.

మైయర్స్ - చేతి, పవరు పంపులు

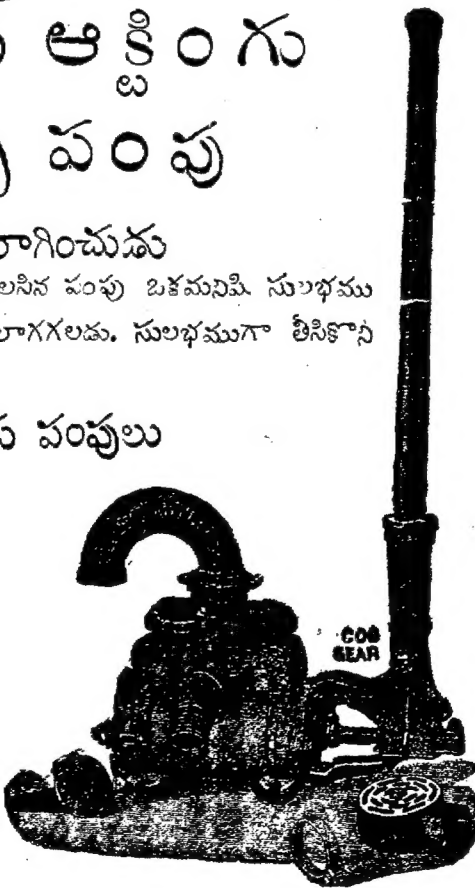
లోతైన, లోతులేని, లేక తెరవబడిన బావులకును తోటలు, సున్నముకొట్టుట, బండలను కడుగుట, మున్నగువాటికి ప్రే పంపులు గలవు.

పోర్ట్లు, రైస్ హాల్లులు వ్యవసాయ పరికరములు మొదలగునవి కూడ గలవు.

Sole Agents:

The Limaye Bros, L t d.,

1/173, Broadway. P. Box 202. MADRAS.

స్వాతంత్ర్య లక్షణము

“మేక్విసి” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

వెల ప్రతి 1-కి రూ 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

6, 7, రంబు శెట్టి పీఠి

మద్రాసు.

గౌహతి కాంగ్రెసుసభ

ఆంగ్రాడెలిగేటుల ప్రయాణం
(స్వకీయ రేఖి)

20-వ తేదీని కాకినాడనుంచి ఏలూరునుంచి సాంబశూరిగారి సహా కొంతమంది ప్రతినిధులు కలకత్తాకు వెలులలో ప్రయాణమైరి. 21-వ తేదీ మైలులో శ్రీయుతులు దేశోదారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ప్రకాశంపంతులుగారు డాక్టరు పట్టాభి శిశిరామయ్యగారు వారిసహోత్సవరావుగారు మున్నగువారంతా బయలుదేరిరి. వీరు బయలుదేరిన రైలులోనే కాంగ్రెసుకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిన శ్రీనివాసయ్యగారు తమిళదెలిగేటులు బయలుదేరిరి. ప్రెసిడెంటుగారి రైలులోనే శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు వుండిరి. తునిలో దెలిగేటులకు మధ్యాహ్న భోజనమునకు ఫలహారములతో స్టేషనునకు కొంత మంది వచ్చి ఆహ్వాన మొనర్చిరి. తరువాత పాల్వేరు స్టేషను జిశాఖపట్టువారు ప్రెసిడెంటుగారికి సన్మానపత్ర మొనర్చిరి. మదరాసు కాసనసభకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిన నరసింహరాజుగారు వసంతవాడ బుచ్చి సుందరరావుగారు మున్నగువారితోను వచ్చిరి.

పనితోందరలచే నరసింహరాజుగారు కాంగ్రెసునకు రాజాలనచెప్పిరి. సాయంకాలమునకు పలాసా చేరుకొనెను పలాసా కైల్వేస్టేషనులో వరదా కామేశ్వరరావు నాయుడుగారు యం. యంతా. సి. మిక్కుటమైన ఫలహారములతో దెలిగేటులకు భోజనపు ఏర్పాటుచేసిరి. రైలువచ్చునరేకి వల్ల భోజనపు ఏర్పాటును చేసిరి. రైలు ఆగగానే దెలిగేటులను నాయుడుగారు ఆహ్వానించిరి. రైలు ఆగిన 15 నిమిషములలోనే దెలిగేటులలో చాలమంది భోజనము చేసిరి.

22-వ తేదీఉదయము కలకత్తాకు చేరుకొనిరి. కలకత్తాలో ఆంగ్లబలందరు ఆంగ్రాహోటెలునకు వెళ్లిరి. అక్కడ బస చేసి భోజనానంతరము నాడే సాయంకాలము గౌహతికి ప్రయాణమైరి. మరునాడు రైలులో ప్రెసిడెంటు వచ్చుచున్నందున మద్రాసుడి పొచ్చుగా నుండునని బయలుదేరిరి.

కలకత్తానుండి గౌహతికి బయలుదేరుటలో ఆంగ్రరాష్ట్రములో వున్నటుల రైలుస్టేషనులో భోజనపదుపాయము లుండకపోవుట ఆశ్చర్యముకాదు. 23-వ తేదీ సాయంకాలము 3 గంటలకు ఎమిగాన్ అను రైలుస్టేషనువద్ద దిగిరి.

బ్రహ్మపుత్రానదికి అవతలిబడున యీ స్టేషనున్నది. ఇవతలిబడున పాండు స్టేషను వున్నది. అవతలినుండి యవతలికు స్తీమరులోదాటిరి. స్తీమరు దాటుగానే పాండు స్టేషను ఉన్నది. అక్కడనుంచి కాంగ్రెసు పెండాలునకు 1 1/2 మైలువుండును. అంతవరకు మరల రైలులోవచ్చుట అలస్యమునని అక్కడకు ఆహ్వానంపంపింపబడు పంపిన మోటారులలోనుంచి పెండాలు నకువచ్చిరి. ఆంగ్రాకాంపు జూరుకొని సామానులు సద్దకొనటం సానుము మున్నగునవి సాయంకాలము 5 గంటలకు ముగించిరి. అనంతరము ఆంగ్లరులకు తమిళులకు ఏకీకరించిన హోటెలునకు వెళ్లిరి. యాభోజనకాలను బెంగాలీవారు కంట్రాక్టునకు తీసికొనిరి. అందువల్ల అంతగా సదుపాయములు లేకపోయినవి. సాంబ మార్గిగారు సదుపాయములకు తగిన ఏర్పాట్లకు మరునాడైనా చేయుటకు ఏర్పాటుగావించి కొంతవరకు చేయించిరి. దేశోదారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు గౌహతిలో (కాంగ్రెసు పెండాలునకు 3 మైళ్లుండును.) అక్కడ ఒకయిల్లు అద్దకు తీసుకొనిరి. అక్కడనే ప్రకాశంపంతులుగారు డాక్టరు పట్టాభి శిశిరామయ్యగారు అందులోనేవుండిరి. గంబాము పశ్చిమగోదావరి చెన్న పురినుంచినవచ్చిన ఆంగ్రా డెలిగేటులలో చాలమంది కుటుంబములకు నిర్ణయించిన యిల్లను వాటి అద్దెలు యిచ్చి ఎక్కువ చలి తగులకుండా నుండుటకు తీసుకొనిరి. మిగిలినవారంతా ఆంగ్లరులకు నిర్ణయించిన నాలుగుడేరాలలో సద్దకొనిరి. దెలిగేటులకు నిర్ణయించిన డేరాలకు కాన్ వాసుగుడ్డ వేయుటకు ఏర్పాటు చేసినారట గాని కంట్రాక్టు ఆరేతిగ చేయలేనందున పలవని గోనిగడ్డలతో నిర్ణయించిరి. అందువల్ల కొంచెము చలి గానున్నది. దెలిగేటులందరు తగినడబ్బులతో వచ్చినందున కష్టము కనుపించుటలేదు. మిగిలినవారుకూడ కుటుంబములకు నిర్ణయించినయిల్లను తీసికొనుటకు బ్రయత్నించినను దొరకనందున అటులనే యుండునట్లవచ్చినది. స్నానములకు వేడినీళ్లను ఏర్పాటుచేయలేదు. అది కొంచెము కష్టముగానున్నది. అందువల్ల ఎండ ఎక్కినతరువాతను స్నానముచేయవలసి వచ్చుచున్నది.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీమెంబర్లలో 15 గురువరకు వచ్చిరి. దెలిగేటులు 75 గురువరకుండురు. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభలకు ఆంగ్లరులకు ప్రేక్షకులుగా 25 టిక్కెట్లను యిచ్చిరి. కొన్ని ప్రత్యేక టిక్కెట్లను యిచ్చిరి. చాలమంది దెలిగేటులు యామీటింగులకు ప్రేక్షకులుగా హాజరగుచుండు కార్యనిర్వాహకసభలలో సాంబమార్గిగారు, సహోత్సవరావుగారు, ప్రకాశంపంతులుగారు కొన్ని తీర్మానములలో ఎక్కువగా పాల్గొని మాట్లాడుచున్నారు. తమిళుడులను విశేషములను సంగతులను జూచుటకు ఆంగ్లరులు ఎక్కువ శ్రద్ధతోని చూచుచున్నారు.

కాంగ్రెసు నాయకుల విశేషములు

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరివద్దనుండి)

మహాత్మాగాంధీ

అంగవస్త్రమునే కట్టుకొనెను. సరిగా మోకాళ్ళవరకున్నది. పైన కప్పుకొనేటందులకు చిన్న పంచె యున్నది. గడియారమునకు కడ్డరుతాడునే కట్టి సూత్రమువలె మెడలో వేసుకొనెను. టయముయొక్క అవసరమున్నప్పుడే అటుల నుపయోగించుచుండును. ఆరోగ్యవంతుడుగానే యుండెను. చిరునవ్వుతో ఎల్లప్పుడున్న నుండును.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ మీసములు మాత్రము తీసివేసెను. మామూలు ఉత్తర దేశీయులు వేయు పాడుగుగా ప్రసిద్ధి అభారమున్న పైన వైట్ కోటున్న ఉత్తరీయమును సాధారణిటీపీయను ధరించెను.

పండిత మదనమోహన మాలవ్య ఉత్తర దేశీయులు తొడలూగున్న అభారమున్న మెడకు చుట్టు నొక ఖండు వాయున్న తలపాగాయున్న ధరించెను. నిర్మలమైన తెలుపు ఖడ్గదనీ ధరించెను. కాంగ్రెసులో తనకు స్థానము లేవనకొనుచు కాంగ్రెసు అనుజ్ఞ యిచ్చినపుడే అవసరమున్న యెడల మాట్లాడుటకు సంసిద్ధుడై వచ్చెను. తన పార్టీకిన్ని కాంగ్రెసునకున్న వికమత్యమునకు పిలుపే జూడవలెనని కాంగ్రెసునకు మనవి చేసుకొనుచు తన అభిప్రాయములును చెల్లడించెను. మాట్లాడునపుడు అతి వినయముగాను బహువక్తగా విడమర్చి యు మాట్లాడును.

జే. యం. నేనుగుప్తా

బెంగాలీకట్టును ఆభారమున్న వేసెను. అంతకన్న మరేయె వేయువాడుకాదు. అపుడపుడు పుల్లెన్న కాలువ కప్పుకొనుచుండెడివాడు. మాట్లాడునపుడు గట్టిగాను భావపూరితముగ నుండెడిది.

వి. జె. పటేలు

మామూలుకట్టుపంచెయు ఆభారమున్న పైన ఖండువా కప్పుకొని గాంధీటీతోవచ్చెను. తరచు మాట్లాడలేదు.

మహమ్మద్లీ షాకత్లీ

ఇరువురును పూర్వమువలెనే దుస్తులనుధరించిరి. ఇరువురును మాటలాడునపుడు నొకరినొకరు వేశాశోభము చేసుకొనుచు మాట్లాడేవారు. వారి పనులు రాజకీయముగ గాంధీ మహాత్ముని అనుచరు లేయనియు హిందూమహమ్మదీయుల వికమత్యము కావలెననియు చెప్పేవారు. శ్రద్ధానందస్వామిని మహమ్మదీయుడు చంపినందుకు చాలవిచారమును సిగ్గును చెలిచుచ్చిరి.

బి. జి. హార్నిమరు

దొరయైనప్పటికిపాండుపునీవలె దుస్తులను ధరించెను. కట్టుపంచె ఆభారము. పైనకాలువ గాంధీటీతోనుండెను.

రంగస్వామి అయ్యంగారు

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి రంగస్వామి అయ్యంగారు పుల్లెన్న దుస్తులు పంట్టము, కోటు పాగాతో నుండెను. అదిమాత్రము చాలమందికి ఎందువలననో నచ్చలేదు. ఈవిషయము డెలిగేటులలో వింతగా చెప్పుకొనేవారు.

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన ము-రా-శ్రీ కట్టమంచి లింగాశెట్టి యస్. పి. గారు ప్రశంసపైస పీఠిక ప్రయోజనము.

ఇందు ప్రాచీనాచార్యాచీన సాంప్రదాయములు ౧౦ తును చక్కగా వివరింపబడినవి. మునుకు 160 మంది పూర్వకపుల ప్రయోగములు బహువారింపబడినవి. శైలి విశిష్టమైనది. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభివృద్ధినిగూడ జరుపవలసింది. ఇట్టి వ్యాకరణ వింతమున్న తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు. 860 పుటలు.

రెండు సంపుటములు పోటీకాక రు 1-4-0
రెండు కలసిన రెండు 1-8-0
ఆంధ్రదేశీయావకము, నాటకావల లక్షణము 0-8-0
కావలసినవారిట్లు వ్రాయవలెను.

తాడూరి నత్యనారాయణమూర్తిగారు,
8170 ఇమ్మికుపేట, రాజమండ్రి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ

విశేషములు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

ప్రథమదినమున మహాత్మాజీ వచ్చినపుడు స్వామి శ్రద్ధా నందుని మరణమువల్ల మహాత్ముడు వచ్చునపుడు నిశ్శబ్దముగా నుండెను. కమిటీ సభలలో కాన్సిలునకు సంబంధించిన తీర్మానములువచ్చినపుడు తటస్థుడుగ నుండెడివాడు. ఒకపుడు వెల్లిపోవుటయు కలదు.

శాయకులలో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, జే. యం. నేనుగుప్త మహాత్మునిలో షాకత్లీ తరచుగా కాన్సిల్లకు సంబంధించినతీర్మానములలో మాట్లాడేవారు. యువకులలో మహారాష్ట్రమునుంచి వచ్చినవారిలో జాగల్కర్ అను ఆ య న యు మ రి యొ క తు న్ను బె ం గా లు వారిలో బిసంతు మజుందాజు బూపేంద్రనాథబెనర్జీయు తరచు మాట్లాడేవారు. ప్రతిజిల్లావారముపై ఏదోవిధముగ పిరుమాట్లాడేవారు. ముజుందాజునన్న మిగతమువారు మాట్లాడుటలో విలబహుండెడిది.

ఆంధ్రులలో సాంబమూర్తిగారు హరిశర్వోత్తమరావుగారు ప్రకాశం పంతులుగారు తరచు మాట్లాడేవారు. యువకులలో తెన్నేటి విశ్వశాధంగారు "పండితమోతీలాలు కాన్సిలువర్కు తీర్మానముపై కొన్నిలోపములున్న"వని అతివిపులముగను అతిచక్కగాను మాట్లాడిరి. వరహగిరి శోగయ్య పంతులుగారుమాడ మాట్లాడిరి ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారు మాటలాడుటకు అత్యుత్సాహముగా నుండిరి. కాని కాన్సిలువర్కు తీర్మానముపై ప్రకాశంగారి అభిప్రాయము తెలుపమని అధ్యక్షులగారితో చెప్పిరి.

మొసలగంటి తిరుమలరావుగారు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ మొబైల్లో కొంతమంది విదేశబుట్టుతో వచ్చిరిని అధ్యక్షులగు శ్రీనివాసయ్యంగారితో చెప్పగా శ్రీనివాసయ్యంగారు అందరిని పరీక్షించుట కిది సమయము కాదని సమాధాన మిచ్చిరి.

డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు కాన్సిలువర్కు తీర్మానములోనున్న లోపములు కొన్నిటిని బయటపెట్టిరి. కాని వారు ఏమియు సవరణలు మున్నగునవి యియ్యక తటస్థులుగానుండిరి. మధ్యమధ్యను చక్కనిసామెతలను వినోదకరముగ నుండుటలు కార్యదర్శి అధ్యక్షులు మాట్లాడునపుడు మాటలాడేవారు. మొత్తముమీద యాకమిటీసభలో తరచు తమిళ, ఆంధ్రా బెంగాలు మొబైల్లె అన్ని తీర్మానములమీదను మాటలాడిరి. ఈతత్వరము యిటుల ఈ మాడురాష్ట్రములవారే తరచు కలుగజేసుకొనుచున్నారేమో యని వింతగా యితరరాష్ట్రీయులవారు చెప్పుకొనేవారు. యువకులు ధైర్యవంతులుగా ఏకొలదిమందియో మాట్లాడుటకూడ ఈ వత్సరము నొకమార్పుయని యు చెప్పుకొనేవారు.

చిరకాల శుక్లనష్టమునకు మందు

అమృతశతాకరము 45 బందరుపీధి, మద్రాసువారిక్కి- పిర్యబందువల్ల చిరకాల శుక్లనష్టము నివారణయొనవది. 20కోజుల మందంపుడు (సం) కె. నూర్యనారాయణరాజు పాలకొల్లు.

ఇదివరలో పంపినమందువల్ల చాలభాగము పనిచేసినది. మరియొకసీసా పిర్యబందు పంపుడు (సం) గుండుబోయిన రామమూర్తి బొంబాడ, భీమవరంకాలూకా.

మీరు లోగడ పంపించిన పిర్యబందు నేపించునమైనది. గుండు మరియొక సీసా పంపుడు. అర్థంట్లు.

[సం] యస్. వెంకటసుబ్బయ్య

అం నెం 4 గంగవరం కోపూరుపోస్టు నెల్లూరుజిల్లా.

సువర్ణ సుందరరసము సహమేహములకు సంజీవి. శ్రీ శ్రీ శేటూరి నుండరాశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సహమేహములనైనను గుడుచ్చును. ఇకాశక్తను అనవసరము. 50 మాత్రలు రు. 5/ వాడువిధము నుండుతో పంపబడును. 2128
4 ఆర్ధరసాయనశాల, ముక్కాట, కృష్ణా.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము రు 3
చరక చికిత్సాస్తానము రు. 6

ఆంధ్రప్రదేశ్ అధ్యక్షులవారి ధు. 2, భిల్లప్రకాశిక రు. 1
0264 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, డేవాడ.

కాంగ్రెసు పెండాలు చుట్టూనున్న

విశేషములు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు కాంపునకు మాడుచు పుటకు బాగాదగ్గరగా కొండలున్నవి. తూర్పువైపున మాత్రము చాల దూరముగా నున్నవి. పడమటివైపున కామాఖ్య అను కాశ్చేయ దేవాలయమున్నది. అది కొండమీతమున్నది. పెద్దతిరుపతి కొండ ఎక్కుచున్నపుడు కనపడే చెల్లు చేమలు కొండల కనపడును. కొండపైకి 1 1/2 మైలువరకు ఎక్కవలయును. ఎక్కుట కొండయు కష్టముగానే యుండును. ఈకొండయే యీ ప్రాంతముఅంతటికి బహు ఎత్తయినప్రదేశము. ఈ కొండపైన చాలా యిళ్లుగలవు. ఇట్లు అన్నియు కొండలపైన అక్కడొక్కటి అక్కడొక్కటి యున్నవి. యిట్లు కర్రలతోను తడికలతోను మేడలవలెనే కట్టి పెల్లవేసి పైనలేకువేసిరి. ఇట్లుమాత్రము చాల రమ్యముగానే యున్నవి. ప్రతి యింటిచుట్టును తోట యుండును. శ్రుతితోటలోను ఎక్కువగా ఆరటి మొక్కలుండును. ఈకొండ అఖరు ఎత్తుభాగమున దర్బాంగ మహారాజు బిల్డింగున్నది. అక్కడ నుండిజూచిన బ్రహ్మపుత్రనదియొక్కయుగోనాదియొక్కయు ఉమానది అను దేవాలయము కనబడును. హిమాలయ పర్వతములలో బూటాను పర్వతములకు పైగానున్న కొండలు మంచుగడ్డలతో నున్నటుల నిదర్శనమునకు తెల్లగా కనబడును. బూటానుకొండలు ఆమంచుగడ్డల కొండలకుముందుభాగమున మబ్బురంగుతో నుండును. ఈ ప్రదేశము కడరమ్మమైనదిగ నుండును.

కాంగ్రెసు కాంపునకు దగ్గరగా చినచిన్నపల్లెలున్నవి. ఈప్రాంతములలో పల్లెలంటే ఎవరిచాలములలో వారే యిళ్లను కట్టుకొనియుండురు. ఆయింటిచుట్టూ తోటయుండి ఆక్రమముల వలె జూచుటకు చాల రమ్యముగ నుండును. ఈప్రాంతములలోని యిళ్లన్నియు నెదురుతడికలతోను పైన కబ్బుగడ్డితోను యుండును. కొంతమంది పైకప్పు లేకువేయుదురు.

కాంగ్రెసు పెండాలునకు కుడిప్రక్కను కుటుంబములతో నుండుటకు ఏర్పరచిన యిళ్లున్న ఎడమవైపున డెలిగేటులకు ఏర్పరచిన బసలున్న పడమటివైపున ప్రదర్శనశాలయున్న నిర్మించిరి. కాంగ్రెసు పెండాలు ప్రదర్శనమునకు ఏర్పరచిన పెండాలున్న ఖడ్గరుతోనే వేసిరి.

కాంగ్రెసు పెండాలునకు ముందుభాగముననే జాతీయ పతాకమును ఎత్తిరి.

కాకినాడ కాంగ్రెసు ఖడ్గరు పెండాలుయొక్క ఖడ్గరు అక్కడక్కడ చినిగిపోయినందున దానినే మరల ఖడ్గరుతో బానుచేసి నూతనమైన పెండాలు వలె తయారు చేసిరి. కాంగ్రెసు పెండాలులో అఖరుభాగమున చుట్టూ ప్రేక్షకులకు గాలియున్న కాంగ్రెసు పెండాలులో నాల్గవంతులో మధ్యగా అధ్యక్షులయొక్కయు నాయకులయొక్కయు రాష్ట్రీయున్న ఆరాష్ట్రీకునకు నిరుపార్వ్యముల అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ మొబైల్లె కున్న వాతప్రక్కనే ఆశ్చర్యసంఘ సభ్యులున్న మార్చివటకు ఏర్పరచిరి.

మిగిలిన మాడవంతు భాగములో మధ్యను పత్రికలకున్న మిగతాస్థలములో రాష్ట్రీయ డెలిగేటులకు ఏర్పాట్లచేసిరి. కూర్చొనుటకు గడ్డివేసి దానిపైన ఖడ్గరును కదలకుండా పరుపువలెనుండునటుల కుట్టిరి. అధ్యక్షుల కెదురుభాగముననే ఆంధ్రా తమిళ డెలిగేటులు కూర్చొనుటకు ఏర్పరచిరి.

కాంగ్రెసు పెండాలులో, కాకినాడ కాంగ్రెసు పెండాలులోవలె అమితముగా పటములేవు: అక్కడక్కడ నాయకుల పటములను ఆలంకరించిరి. కాంగ్రెసు కాంపు నంతటికి ఎలక్ట్రిక్కులైటులులేవు. గ్యాసులైటులనే ఏర్పరచిరి.

అఖిలభారత స్త్రీసమాజము

8 వ సమావేశము-కజిన్సునలి అధ్యక్షుల
బెనారసు, డిసెంబరు 28:- 8 వ అఖిలభారత స్త్రీసమాజ సమావేశము కజిన్సునలి అధ్యక్షులక్రింద సమావేశమయ్యెను. ఇదివరలో సమాజము చేసినకృషి తెలిపి రానున్నకాలముందు ఇంతకు మించినప్రయత్నములు చేయవలసి ననెను. రుక్మిణి, అరండేలు, జనరాజదాసుగార్లు అచ్చలనున్న భరతులను స్త్రీలకొరకు త్యాగముచేయుమనిరి. వీలనైన స్త్రీలు శక్తిస్వరూపిణులు. యదునందనప్రసాదుగారు తరువాలి సుహృద్గీరిచిరి.
అ. ప్రే.

41-వ భారత జాతీయ మహాసభ

కడపటి రోజున జరిగిన చర్య

అధ్యక్షుని అంతిమోపన్యాసము

తంతివార్తలను చదువుట

ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు

1. మతకలహముల నమన్య, 2. భారత కార్యసంఘసభ్యుల నియోజనము, 3. ఎల్ల పుడు ఖద్దరును ధరించుట 4. ముందుసంవత్సరమున సభాప్రదేశే నిర్ణయము, 5. సిక్కు శైలి విడుదల 6. ప్రతినిధిరుసుము మున్నగు తీర్మానములు చర్చించి పరిష్కరింపబడెను.

సభాంత్యమున నాయకుల ప్రసంగములు

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ్యుల నెన్నుకొనుట-వారి సమావేశము

మహాత్మునకు గౌహతీ పురపాలకసంఘము సత్కారపత్రము నొసంగుట

గోపినాథ పూకనుగారి మరణము

అధ్యక్షుని అంతిమోపన్యాసము

కృతజ్ఞత చెల్లుపుట

పాండవనగరం, డిసెంబరు 28 :— అధ్యక్షులగు శ్రీమా ను శ్రీనివాసయ్యంగారు సభను ముగించుచు ఒసంగిన ఉపన్యా సము సమగ్రముగ యాదించునగుట.

నేను హిందీలోగాని, బెంగాలీలోగాని, అస్సామీభా షలోగాని చెప్పలేకున్నందుకు చింతించుచున్నాను. మానసికా భిప్రాయములు విస్తృతముగ చెల్లడిజేసికొనజాలని విదేశ భాషలో మీకు చెప్పవలసినవిన్నందుకు సిగ్గుపడుచున్నాను. అయినను కొంతవరకైన మీరు నన్ను బోధపరచుకొనియుండు రని నమ్ముచున్నాను. అస్పృశ్యులనుండటచేతను శ్రద్ధానందస్వామి మరణించెనను వార్త దారిలో విడుదలవలె నాపై బడుటచేతను నితర విధములగు ఆటంకములు కలిగినవి. (దేనికాటంక ములో నంతి విస్తృతముగ లేదు) నాయందుండిన కొద్దివిశ్వాసము గూడ నన్ను విడచెను. కాని అదికొద్దికాలముమాత్రమే యట్లుం డెను. విరసమైన ప్రజలుండు ప్రదేశమునుండి వచ్చినవాడనై నను యాదేశము గొప్ప యాత్మవిశ్వాసమునకు అడ్డుతెచ్చుట కును చేర్చబడినది. ఎల్ల యెడలను సభ్యులందరు నాయెడల మిత్ర భావమును వాత్సల్యమును జూపిరి. అదిలేకున్నచో నే నీరీతి పాలించియు సభను నెరవేర్చజాలకుండును. విషయనిర్ణయ సభ లందును, మహాసభ య 9 ధు ను గూడ మీరు నాకొనర్చిన సహాయమునకై కృతజ్ఞత చెల్లుచున్నాను. కాంగ్రెసులో అన్ని శాఖలవారు సహకారముతో పనిచేయుట చేతనే సభ యట్లు జయప్రథముగ జరిగినది. పండిత మాలవ్యా గారు అధ్యక్షునకు వందనములు సూచించిరి. వారిమాటల విను చున్నపుడు, నేను బాలునిగనున్న పుడు మదరాసులోవారి మృదు మధురోత్తల వినినరోజులు జ్ఞాపకమువచ్చెను. వారివిడ్డను వారు ఆకీర్షించుటకు నేడీ యవికాశమును పరాత్పరు డొసంగినందు లకు గర్వపడుచున్నాను. పండిత మాలవ్యాగారు దయతో నన్నుగూర్చి మడివిన భావములకు అబ్బర మండితిని. ఇకముం డైన వాని యన్నిటికి అర్హుడనుండ ప్రయత్నించెదను. శ్రీ మతి సరోజినీనాయుడుగారివలె నేను సమర్థులతో నేరవేర్చ గలుగుదు నని యనుకొనను. ఆమె కవయిత్రి. నేను విరసి కుడనైన తమిళ దేశీయుడను. అర్హతకు న్యవహారముగనుక తీర్మానముల గావించితిమి. వాటిని అనులు జరుపవలెను. ఆంగ్లేయులు మంచిచేరగాండ్రు. వారితో మనము చేరమునకు దిక్కుము. వారి సభ్యుల ననుసరించియే వారిని మనము డీక్షానవలెను. ఉద్దేశపూరితముగ విన్నపములను గాని, దైర్ఘ్యమునుగాని నేను మిక్కిప్రసాదించుటలను. వ్యవ హారానుగూర్చుకు సహజస్వభావమును చెల్లడిజేసెదను. నేను మితవాదిని. నాయుపన్యాసము మిత్రముగ నున్నచో వానిని సరిగ బోధపరచుకొనినది సంతోషించెదను.

దురభిప్రాయపడరాదు

మన యిక్కట్లన్నియు అపోహల ననుసరించియే యు న్నువి. ప్రతిభారతీయుని హృదయమును స్వరాజ్యముకొరకు పరి తేపించుచున్నది. కాని మతసాంఘికాది విషయములందు అ పోహలు దురభిప్రాయములు కలిగి మనము తగవులాడుకొను చున్నాము. నిరంకుశాధికారులు ఈయనకాశమును చక్కగ వినియోగించుకొనుచున్నారు. మన యభిప్రాయములను చెల్లడి జేయుటకును వానిని అనులుజరుపుటకును పోరాడవలసినదే. కాని యాపోహలమంతయు యేవిషయమును నిశ్చయింపక పూర్వ మే జరుగవలెనుగాని కార్యక్రమము నిశ్చయింపబడిన పిమ్మట చర్చలు మాని వానిని భక్తితో దీక్షతో అనుసరింపవలెను.

రాజ్యాంగవిధానము మార్పు బ్రత్యవసరమని యెల్లరు ముఖ్యముగ గుర్తింపవలెను. మనము వికమత్యము గోరుటకు అదియొక కారణము. కాని వికమత్యపు అడుర్తలలో మనము మన ముఖ్యాశయముల తగ్గించు కొనరాదు. ఖద్దరుద్వారా స్వరాజ్య ము వచ్చునని భావించిన వారును, కాసనసభద్వారా స్వరా జ్యము వచ్చునని భావించువారును ఒకరినొకరు నమ్మక ఒకరిని గూర్చి యొకరు దురభిప్రాయపడుటచే యివిభేదములు కలుగు చున్నవి. ఇట్లే హిందూ మతములను స్వరాజ్యము వచ్చునని కొందరు, ఇస్లాములను వచ్చునని కొందరు చేరుచేరుగ భావిం చుచున్నారు. ఈ యభిప్రాయము లన్నియు నుచితరీతిగ నుండ వలెనుగాని మితిమీర గూడదు. వివాదాంశములకు రాజకీయ ములలోనికి మతము నీడ్యరాదు. అనగా ఆధ్యాత్మిక చింతనము మానవలెనని యర్థముకాదు.

విజయమునకు చేరువనున్నాము

మనము విజయమునకు చేరువగ నున్నాము. ఇట్టిసమయ మున ఆంగ్లేయులచే మోస పోరాదు. తగవు వచ్చి నపుడు ప్రారంభములోనే తేరమునకు దిగరాదు. పిమ్మట రాజీ యత్నములకు దిగినచో లాభకరముగ వరతుల నిర్ణయింపవచ్చు ను. కావున తెల్లవానితో మనము గట్టిచేరము చేయవలెను. రా జకీయ శైలి విడుదల యన్నదొక్కటే వరతుకాదు. అంత టితో సంతృప్తిపొందజాలము. ప్రభుత్వమువారితో గౌరవప్రద మగు సెటిల్మెంటు కుదుర్చుకొనునపుడు నిది యొక్కటియే వరతుగ నెంచరాదు. అట్లయినచో వారు కొలదిమందిని కొన్నేం డు జెయిలులోనుంచి విడుదలజేసి రాజకీయచ్చి మనపనివిరమిం చిన పిదప వేరేమిష చే వాటిని జెయిలులో నుంచగలరు. అన్నింటి కన్న ప్రశంసవరతుగ రాజకీయ శైలిలు డెటిన్యూల విడుదల యుండువలెను. బెంగాలీ శైలివిషయము కేవలము ఒక్కరాష్ట్ర మునకు చెందినదిగనే భావింపరాదు. అది అఖిలభారత స మన్య.

అధికారిని నడలించు మార్గము

ప్రభుత్వమువారితో సమాధానపడుటకు పూర్వము స్వ రాజ్యమును సుస్థిరముగ నుంచుకొను సమర్థత యుండవలెను. సంస్కరణముల కొనసాగించుటకు సులభముగ జెప్పవచ్చును. స్వరాజ్యయులు కాసనసభలలో చేరకపూర్వము ఆంగ్లేయుడు అధికార పీఠమున గట్టిగ కూర్చొనియుండెను. వానిని

యూస్థానమునుండి పడలింపవలసియున్నది. అందుకు హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రియే పరమసాధనము. వికమత్యము వికమ త్యమని ఉపన్యాసములు జెప్పిన లాభములేదు. మనఃస్ఫూర్తిగ పనిచేయవలెను. సమష్టి కార్యక్రమ మేర్పరచినచో లాభముం డును. సోమరితనమే సాంఘికవిద్యేషములను పెంచుచున్నది. హిందువులకు మహమ్మదీయులకు చేరినిండ పనిగల్గించినచో తగవుల మరచిపోయెదరు. నిర్మాణకార్యక్రమమును దీక్షతో కొనసాగించినచో మీరు బానిశేదముల పోగొట్టినవారగుదురు.

మీరు వ్యవహారము క్షమకు తీర్మానముల గావించినం దుకు సంతోషించుచున్నాను. ఖద్దరుసర్వదా విధిగా ధరింపవలెనని తీర్మానించినందులకు ఆభినందించుచున్నాను. ఖద్దరే స్వరాజ్య మని మహాత్మునివలె నేను భావించువాడను కాకున్నను స్వరా జ్యమునకు ఖద్దరు పునాదిగ నుండగలదని నమ్ముచున్నాను. సభ వారు గావించిన కలెన్సీ తీర్మానముగూడ వారి వ్యవహారరీతిని చెల్లడి జేయుచున్నది.

స్వరాజ్యాదర్శనమును మరువకుడు

మీరు ఎల్లప్పుడును స్వరాజ్యమునే ధ్యానింుండ వలెను. ఉదయమున లేచినపుడు రాత్రి పండుకొనునపుడు స్వరాజ్యమునే స్మరింపుచుండవలెను. స్వరాజ్య సాధనమే మీమతముగ నెంచవలెను. స్వరాజ్యము మీవిశ్వాస ముల ననుసరించియుండును. మీవివాదులతో పనిలేదు.

శ్వాసముతో పనిజేసిన స్వరాజ్యము వచ్చును. కాసనసభా కార్యక్రమములను ఉపయోగము లేకపోలేదు. అవి సమరంగ మున మంచి అనుకూలసానములవంటివి. నిరంకుశాధికారు లా సానముల కళపరచుకొని మనల హింసించుకుండుటకై వానిని మ నము వశపరచుకొనుట యవసరము. అవి లేనిది ఏపని సాధ్య ముకాదు.

మహాత్మునకు కృతజ్ఞత

మహాత్ముడు యీసభకు విచ్చేసి మనకు సహాయము జే సినందుకు కృతజ్ఞత చెల్లుచున్నాను. మనము నిర్మాణకార్య క్రమమును, కాసనసభా కార్యక్రమమును జయప్రథముగ కొన సాగించినచో మహాత్ముడు తనకుసహజముగ సమయానుకూల సా ధన సంపత్తితో కాసనసభల యుపయోగమును గుర్తించి మన కు నాయకత్వమువహించుననియే నమ్ముచున్నాను. మనముచేయ వలసినంత సనిజేయలేదని భావించుచుచేతనే వారు ప్రస్తుతము కాసనసభలకు ప్రతిహేతురుగ నున్నారు. కాంగ్రెసు కాసన సభ్యులు నిర్మాణకార్యక్రమమునందు అధికశ్రద్ధాపహింపవలెను.

ఈకాంగ్రెసులో వివిధ పక్షములందు నేననుకొనినంత కన్న యెక్కువ వికమత్యమే చేపొనరినది. భారతకాసనసభలో పండిత నెహ్రూ మాలవ్యాగారు ఉభయము కలిపిపనిజేసి మన కు దారిచూపగలరని నమ్ముచున్నాను. మనమింకొక వత్సరము పాటు ఉద్యోగముల స్వీకరింప వున్నచో దేశమునకు యెక్కు వసేవ జేయగలుగుదుము. కొన్ని ఉద్యోగములు భారతీయులకు విడచిపెట్టబడునను నెవమున ప్రభుత్వమువారు మనస్వరాజ్యాశ యమును జెనుక జెట్టుచున్నారు. మన మికముందుగూడ యా వలలో చిక్కుకొన రాదు.

నేనిక జెప్పవలసిన దేమియులేదు. ఈభారతదేశ తూర్పు కొనను మనమందరము సమావేశమై యీ సుందరవన ప్రాం తమున స్వరాజ్యాభిమానమును దృఢపరచుకొనినందుకు సంత సముగ చున్నది. మనము చిరకాలమునుండి చింతించుచున్న ఆసి యాసమన్వయసమితికిది ప్రథమసోపానముగగాక. అస్సామీలో మూడురోజులున్నచో అందరు గొట్టెలగురుని పూకనుగారు డెలివినసామెత అసత్యమయినది. మీలో నెవ్వరును గొట్టెలవంటి వారులేదు. నిన్న జరిగిన ఓటింగునందే ఎవరిలో ఎంతెంత స్వయం భూత్యముగలదో చెల్లడియ్యెను. డా॥ హక్కికరుగారి నాయ కత్వముక్రింద చక్కగ పని జరిపిన వాలంటీరు దళమునకు కృత జ్ఞత చెల్లవలసియున్నది. వాలంటీరు ఉద్యమము కద్దరు కన్న ముఖ్యమైనదని నా యభిప్రాయము. మీరెల్లరు ఆ యుద్య మమునకు తగిన సహాయము జేయగోరెదను. పండిత నెహ్రూ గారికి కృతజ్ఞతావందనముల చెల్లుచున్నాను. (పార్లమెంటు/ అధ్యక్షురాలుగా నుండి, 52 యేండ్ల చిన్ని బాలిడనగు అధ్యక్షురాలాధ్యక్షయందు ప్రతీకపెట్టిన శ్రీమతి నా యెదు గారికి కృతజ్ఞత చెల్లుచున్నాను. (దీర్ఘవార్తా ధ్వనులు) త: న్ని సోదరునకు సహాయము జేసిన లాలాగిరిధరలాలు గూడ కృతజ్ఞత చెల్లుచున్నాను. వందేమాతరం. (శ్రీ

మూడవరోజు మహాసభ

సందేశముల జదువుట

28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1 1/2 గం. కడపటిదినము మహాసభాసమావేశము శ్రీనివాసయ్యంగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది.

బెర్లిన్ నుండి యూనియను కాంగ్రెసు కార్యదర్శి జి. బార్టాగారు యిట్లు వార్తనవీరి. ప్రపంచమందంతటను గల 400 వందల వాతీయ కార్మికసంఘములపక్షమున భారత కాంగ్రెసు మహాసభకు సంపూర్ణవిజయమును మాసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

సర్వత్రావాలాగారు

లండనుగరమునుండి యిట్లు రెంటి సంచిరి:— నాయాత్మ మీమధ్యనేయున్నది. కరీంము మాత్రమిచ్చటనున్నది. రాజకీయసభ్యకలకంటె సర్వభారతస్వారంత్రియనే ప్రధానముగ భావించి దేశీయులను స్త్రీలకును పురుషులకును గౌరవమును కలిగించు రీతిగ మహాసభలో యాసంపత్సరము పరిష్కారములు జరుగుగాక అని నేను మహాపూర్వకముగ కోరుచున్నాను.

డా॥ మురారిలాలుగారు

“మత కలహముల న వి వేసి సామ్యతలై సంపాదనమునకు సరియగు మార్గమున ముందుకు నడువుడు” అని కాన్పూరునుండి వీరు తంతివార్తనవీరి.

సరభాదేవిగారు

కలకత్తాలో జరిగిన హిందువులసభలో అధ్యక్షతవహించిన సరభాదేవిగారు ఆసభలోని తీర్మానములను మహాసభాధ్యక్షున కంఠిరి.

తన కంఠిరి. మహమ్మదీయమతమువాడుకప్పు యితర మతముల వారు తమిరము పురములనుగూర్చి ప్రవాసము జేయుటయును, హిందువులు పుణ్యస్థలములను సేర్పరచుటయును, మహమ్మదీయమతమునకు ప్రతిఘటనలను గుఱునను అజ్ఞానముతోగూడిన దుర్భిప్రాయమును మహమ్మదీయులలో చాలమంది యిప్పుడు కలిగి యున్నారగావున దానిని తొలగించుటకు మహమ్మదీయవాదకులు గట్టిప్రయత్నముల జేయవలె నని యాసభలో తీర్మానింపబడినది.

ఇతర తంతివార్తలు

చెన్నపురినుండి లాడు గోవిందరావు, జొరహటునుండి చంద్రధర బాదన, అర్రాసుండిల క్షీ నారాయణ మిశ్ర, జస్సోరునుండి యదునాథమజుందారు, తెనాలినుండి పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు, ఆహమ్మదాబాదునుండి అంజాలా లు సారాబాయి, పూనానుండి బి.ఎస్. కామరాజుగారు పంపిన రంతివార్తలుగూడ సభలో చదువబడినవి.

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రిని గూర్చి వీర్మానము “ప్రస్తుతము దేశమునందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మిక్కిలి సంతాపకరములగు కలహములు జరుగుచున్నవి. కాన యీవిరోధభావమును అంతరింపజేయుటకు తగిన సాధనములను కనిపెట్టుటకు హిందూమహమ్మదీయ నాయకులతో ఆలోచించి భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు వెంటనే పనిబూనవలెనని యీమహాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును అధ్యక్షుడే ఉపపాదించెను. తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

కరెన్సీ రిపోర్టు

“కరెన్సీనిగూర్చి రాయలు కమిషను విచారణ వలన చాలముఖ్యాంశములు ఏర్పడగలవని మహాసభవారు గ్రహించుచున్నారు. కావున అవసరమైనచో ప్రవీణుల సహాయముతోగూడ కార్యసంఘము వారు యీసమస్యను సాకల్యముగ పరిశీలించి భారతీయులకు నష్టము కలుగకుండుటకు తగిన ఏర్పాటులను జేయుటకొరకు శాసనసభలలోని కాంగ్రెసు వారికి నలహా నొసంగవలెను.”

ఈతీర్మానముగూడ అధ్యక్షుడే యుపపాదించగ, ఆమోదింపబడినది. ఈరెండు తీర్మానములగూర్చియు చర్చయేమియు జరుగలేదు.

భారతకాంగ్రెసు ఉద్యోగులను నియమించుట

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, వల్లభభాయి పటేలు, డా॥ ఎం. ఎ. అన్నగిర్రాజు మరల కార్యదర్శులుగ నియమింపవలెను. వెనుకటి కోశాధిపతులను ఆకిలులనే మరల ఆపదవులకు నియమింపవలెను. అని శ్రీమతి సోశినిదేవిగారు ప్రతిపాదించగ అంగీకరింపబడినది.

ఖద్దరును ఎల్లప్పుడును ధరింపవలెను

తీర్మానము:— “ఎల్లప్పుడును శుద్ధ కద్దరును ధరింపనట్టి కాంగ్రెసు సభ్యులు మహాసభకు ప్రతినిధులను భారత కాంగ్రెసు సభకు సభ్యులను ఎన్నుకొనునపుడును ఏ కాంగ్రెసు సంఘములోను ఏ ఉపసంఘములోను కూడ ఓటు చేయగూడదు. అట్టివారిని ప్రతినిధులుగను సభ్యులుగను ఎన్నుకొనగూడదు. అట్టివారు ఏ కాంగ్రెసు సభలోను సంఘములోను ఉపసంఘములోను పాల్గొనగూడదు. ఈ తీర్మానమును సరిగ అమలుజరుపుటకు అవసరమగు నిబంధనలను కార్యసంఘమువారు చేయవలె నని యీమహాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును మహాసభలో ప్రకాశంగారు ఉపపాదించిరి.

ప్రకాశంగారు ప్రతిపాదించిరి

“అప్పుడప్పుడు మాత్రమే కాంగ్రెసువారు ఖద్దరు ధరించుచుండవలెననియు, ఎల్లప్పుడు ధరింపవలెనో వారే నిర్ణయించుకొనవలెననియు, నిదివరకు మహాసభవారు సభ్యులకు అవకాశమిచ్చినందువలన దేశమునందు చాల అక్రమము జరుగుచున్నది. కొంతమంది కాంగ్రెసువారు సభలలో మాత్రమే ఖద్దరును ధరించుట చాల తోచనీయము. ఇట్లుచేసి కాంగ్రెసువారు ఎల్లప్పుడును ఖద్దరును ధరించునట్లు వీలయినంతవరకు ఈ తీర్మానమును అమలు జరుపవలసి యుండును. మనము ఖద్దరునుగూర్చి దీక్షబూనితిమని వెల్లడియైనచో విదేశీ ప్రయత్నములను బహిష్కరించుటకు మనము కృతనిశ్చయుల మైతిమని విదేశీయులు గ్రహించగలుగుదురు.” అని ప్రకాశంగారు నుడివీరి.

బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారు

గాంధీమహాత్ముని ముఖ్యోపద్యక్షులలో నొకరును అసహాయోద్యమమునందు గట్టిపట్టుదల గలవారను అగు బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారు వేదికపైకి రాగానే జయజయస్వములు చెలినవి:— “ఖద్దరును ఎల్లప్పుడును ధరింపవలెను అని వెనుక తీర్మానింప గోరినపుడు స్వరాజ్యపక్షమువారే ప్రతిఘటనకు నుండిరి. ఈ సభలో స్వరాజ్య పక్షము వారిలోనే హెచ్చుమండి యాతీర్మానమును ఆమోదింపగోరుట శుభనాచకముగ నున్నది. కావున సభ్యులందరూను సంపూర్ణవిశ్వాసముతో యీ తీర్మానము నామోదించి తాముటల ఖద్దరును ధరించుచు, దీనినిగూర్చి ప్రచారముగూడ జేయగోరెదను.” అని రాజేంద్రప్రసాదుగారు నుడివీరి.

నవరణ

“సభ్యులు యాతీర్మానమును అమలుజరుపవలె నని నిజముగ మీరు కోరుకడల ఖద్దరుగాని కనీసపక్షము స్వదేశీబట్టుగాని యెల్లప్పుడు ధరింపవలెను అని నేను కోరెదను. లేనిచో ఈతీర్మానము ప్రక్షుక్కులలోమాత్రమే యుండునుగాని మరెట్టి లాభమునూడదు. కాంగ్రెసువారు ప్రాస్థస్వభావముతోగూడిన యాతీర్మానము నామోదించినయెడల ప్రజాప్రతినిధిసంఘము నామము కాంగ్రెసుకు సార్వకమునా? ఇదివరకే కాంగ్రెసు సభ్యులసంఖ్య చాల తగ్గిపోయినది. ఈతీర్మానము నామోదించినచో నింకను తగ్గిపోవును. ఈతీర్మానము నామోదించుట వలన సభ్యులు కాపట్టుమును పూనుటకు మీరవకాశమును కలిగించినవారగుదురు. మీరు స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నపుడు యితరుల స్వాతంత్ర్యమును మీరు భంగపరుచునూడదు. ఖద్దరు కట్టినవారికేగాని తక్కినవారికి దేశభిన్నమున లేదని తలంపకుడు (వినుడు వినుడు సభనుండి తేలిపోవనియ్యి కానియ్యి అని సభలో నలుప్రక్కలనుండి కేకలు వివవచ్చెను.)

“దీనివలన ప్రజాప్రతినిధిసంఘమును కాంగ్రెసు తంతుకారకసంఘముగ మారిపోవును” అని చక్రవర్తిగారు నుడివీరి.

పిమ్మట జోశ్లేకరుగారుగూడ నిట్టిసవరణనే ఉపపాదించిరి. కొందరనుకూలముగను కొందరు ప్రతిఘటనముగను కేకలు వేసిరి.

ప్రభాతంగారిగారు:— ఈతీర్మానమును ఆమోదింపవలెనని వంగభాషలో గంభీరపద్యమును గావించిరి. స్వదేశీలో కద్దరుగూడ జేరియేయున్నది. కాంగ్రెసుపై జనసామాన్యమునకు అధికముగ ఆసరము కలుగుటకును, కాంగ్రెసు ఉద్యమము బీదసాల ఉద్యమముగ భావింపబడుటకును యీతీర్మానమును ఉపపాదించబడినది. ప్రాచీనకాలమునందు వంగరాష్ట్రమున ఖద్దరు మిక్కిలి ప్రబలియుండెగ, యీసభలో వంగరాష్ట్ర ప్రతినిధులు ఆమోదించకపోయినచో వారు తమరాష్ట్రమునకు కళంకము తెచ్చినవారగుదురు.” (వినుడు వినుడు గాంధీకి జేయను కేకలు.)

“జయనారాయణ శింగుగారు యిప్పుడు వితంతువుల సంఖ్య చాల అధికమగుచున్నది. ఖద్దరు ఉద్యమము దేశమునందు బాగుగ వ్యాపించినచో అవృష్టహీనలగు యీస్త్రీలకు పిరమగు జీవనాధారము కలుగును. “దయమడు” మిల్లును జపానువారు కొనిరి. ఇక స్వదేశీయులగతని జూచుడు.” అని శింగుగారు నుడివీరి.

“మహాసభలో అల్పసంఖ్యకులుగా నున్నవారి హక్కులను మీరు కాపాడువలెను. ఈతీర్మానము ఆమోదింప బడినచో చాలమంది సభను విడిపోవలసి వచ్చును.” అని నింబాకరుగారు నుడివీరి.

ప్రకాశంగారు:— ఖద్దరు విషయమున నీతీర్మానము వలన నిర్బంధము కలుగుచున్నదని భావించువారు కట్టుబాటునకు (డిసిప్లిన్) యిది అవసరమును భావముతో దీనిని ఆమోదింపగోరెదను.

తీర్మానము నెగ్గుట

తీర్మానముపై ఓర్పుపుచ్చుకొనగ సవరణ ఓడిపోయెను. ప్రకాశంగారి తీర్మానము అర్థధిక సంఖ్యాకులచే గాంధీమహాత్ముని జేయని హర్షధ్వనులు చెలరేగుచుండ ఆమోదింపబడినది.

శిక్కు-వైదీల విడుదల

“శిక్కు-వైదీల వందరిని ఎట్టి పరమైనా రక్షించుటకును... శిక్కు-వైదీల వందరిని ఎట్టి పరమైనా రక్షించుటకును... శిక్కు-వైదీల వందరిని ఎట్టి పరమైనా రక్షించుటకును...”

“నాభా సంస్థానము ప్రజలను ఆకాలియ్యవలయునను... నాభా సంస్థానము ప్రజలను ఆకాలియ్యవలయునను...”

శిక్కు-వైదీల: “గురుద్వారా ఉద్యమమును... గురుద్వారా ఉద్యమమును...”

(2) దొరతనమువారిలో శిక్కు-వైదీలకు జరుగు... దొరతనమువారిలో శిక్కు-వైదీలకు జరుగు...

అను తీర్మానము విషయనిర్ణయసభలో ఆమోదింపబడి... అను తీర్మానము విషయనిర్ణయసభలో ఆమోదింపబడి...

అధ్యక్షుడు: నాభా మహారాజుగారి విషయముగూ... అధ్యక్షుడు: నాభా మహారాజుగారి విషయముగూ...

రంగయ్యగారు

ఈతీర్మానము చాల ముఖ్యమైనది. దేశమున నిరుత్సా... ఈతీర్మానము చాల ముఖ్యమైనది. దేశమున నిరుత్సా...

సయ్యదు ముర్తూజు సాహెబుగారు: ఈ తీర్మాన... సయ్యదు ముర్తూజు సాహెబుగారు: ఈ తీర్మాన...

శ్రీమతి స్వర్ణలతాదేవిగారు: వంగ రాష్ట్ర... శ్రీమతి స్వర్ణలతాదేవిగారు: వంగ రాష్ట్ర...

బాబుగురుదత్తస్వయంగుగారు

కొమగటమూర్తి స్వీమరుకేసుపందర్బాసున విభాగములైన... కొమగటమూర్తి స్వీమరుకేసుపందర్బాసున విభాగములైన...

అంతలో పంజాబువారిలోనుండి ఒక శిక్కు-ప్రముఖుడు... అంతలో పంజాబువారిలోనుండి ఒక శిక్కు-ప్రముఖుడు...

మీరు తొందరపడవలదు. కాంతము బూనవలె నని... మీరు తొందరపడవలదు. కాంతము బూనవలె నని...

అంతట సర్దారు గురుబక్ సింగు (ధీర్) గారు వేదికపైకి... అంతట సర్దారు గురుబక్ సింగు (ధీర్) గారు వేదికపైకి...

అధ్యక్షుడు లేచి వేదికకడకువచ్చి: నాపరిష్కార... అధ్యక్షుడు లేచి వేదికకడకువచ్చి: నాపరిష్కార...

అంతట కొంతమంది శిక్కులు సభనుండి లేచిపోయిరి... అంతట కొంతమంది శిక్కులు సభనుండి లేచిపోయిరి...

మిమ్ముల రంగయ్యగారి తీర్మానముపై ఓట్లు వుప్పుకొ... మిమ్ముల రంగయ్యగారి తీర్మానముపై ఓట్లు వుప్పుకొ...

కాంగ్రెసు నిబంధనలో మార్పులు... 27-వ తేదీ రాత్రి విషయనిర్ణయసభలో ఆమోదింప... కాంగ్రెసు నిబంధనలో మార్పులు...

ప్రతినిధిత్వము

“ప్రతినిధిత్వమును ఎల్లప్పుడునుగూడ రూ.10 గనే... ప్రతినిధిత్వమును ఎల్లప్పుడునుగూడ రూ.10 గనే...

గోపాతి కాంగ్రెసునందుమాత్రము సన్మానసంఘమువా... గోపాతి కాంగ్రెసునందుమాత్రము సన్మానసంఘమువా...

సత్యమూర్తిగారు

సన్మానసంఘమువారు అత్యధుర్రమున నేర్పాటుల చేసి... సన్మానసంఘమువారు అత్యధుర్రమున నేర్పాటుల చేసి...

శ్రీమాందస్వామి మహామహర్షి గాధనంతాపమును... శ్రీమాందస్వామి మహామహర్షి గాధనంతాపమును...

బాధోలిగారు

“సన్మానసంఘమువారి పక్షమున నేను మికందరకు... సన్మానసంఘమువారి పక్షమున నేను మికందరకు...

పండిత మూలవాగ్దారు

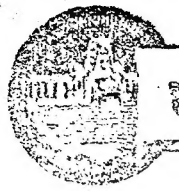
“ఈ మహాసభ చాల ముఖ్యమైనది. అత్యంత క్లిష్టతర... ఈ మహాసభ చాల ముఖ్యమైనది. అత్యంత క్లిష్టతర...

ఆశాభంగులగుట

కాంగ్రెసుమహాసభ జేసిన పనులగుర్తి వివరించుట కిది... కాంగ్రెసుమహాసభ జేసిన పనులగుర్తి వివరించుట కిది...

కలకత్తా, డిసెంబరు 29 :—పింటర్లును దంపతులు కల
చేరిరి. (ఆ. ప్ర.)

మహాత్మాగార్థము

ఒకలుకాని చనిపోయినది:— డిండియన్ లో నిన్న మంటలలోకాని యొక బిడ్డ చనిపోయినది.

గురువారమున:— “నందనాడు” నాటకము ఆర మున ప్రేక్షకులకు విశ్రాంతిగా వర్తించుచున్నది. ఈనెల 81వ తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రం 5-15 గంటకు ప్రదర్శించెదరు.

రాకపోకలు:— జ్వలనములగు గతరాత్రి సేలం వెళ్లిరి. జేరుపండాలో గారు తిరుపతి వెళ్లిరి.

బసయ్య (ఇన్స్పెక్టరు జనరలు ఆఫ్ రిజిస్ట్రేషన్) నేను ఉదయం వ్రాసు వచ్చిరి.

తండ్రికొడుకు ఒక్కసారి మరణము:— తేదీటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము నిన్న సాయంత్రం 40 సం॥ల వయస్సులో పెద్దవాడును 16 సం॥ల చిన్నవాడును రాయపురం వెళ్ళి కైలు ఇంజనీరింగ్ పరీక్ష చేసిపోయిరి. తేదీటి బ్రిటిష్ గృహ మంత్రివరము ఇది జరిగినది. వీరు తండ్రికొడుకులని పిలిచి హిందువులని తెలియుచున్నది.

తాళముచెవులగుత్తి

ఈనెల 28 తేదీనాడు గిండిలో గుర్రపుసంచెములు జరిగేనట్లు ఒక తాళపుచెవులగుత్తి దొరకినది. పోలీసులొనిన ఖానుండు ఈ దొంగవారిని తీసికొనవచ్చును.

టి. వెంకటరత్నం

45, గోవిందప్పనాయకవిధి జాబ్బిపును, మద్రాసు.

అరుంధతీయ మహాసభ

ఈసభ జరుగుటకు ముందు పులియంతోపు అరుంధతీ యులు 26-12-26 తేదీన కే. నారాయణస్వామి మొదలియారుగా (కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ అప్రెంటిస్ రిజిస్ట్రారుగా) అధ్యక్షత వహించిరి. అరుంధతీయ సభ నైమిత్తికముగా రను ఎస్. వెంకటపతిగారును మద్రాసు జిల్లా లేబరు అఫీసరు గారును ఫెర్నాండెజ్ గారును సభకు వచ్చిరి. పులియంతోపు హోటల్ వద్ద శరణ్యులైన పంపములకు గవర్న మెంటువారు ఇంట్లు కట్టించియున్నట్లుకు ఏర్పాటు చేసియుండిరి. అందులకు వలయు పట్టుబడియున్నవకు మనీ 1 కి రు 685/ ల చొ॥ 48 పంపములు సొమ్ము చేల్చింది. వారి పేర్లను గురుస్వామిగారు సభలో చదివిరి. ఇందుకు కారకులు గురుస్వామిగారే. ఇంకా 20 మంది శరణ్యులు డబ్బు ఇచ్చెదమని చెప్పినారు. వారు చేపాట్లు చేయుటతో సభ ముగిసెను.

ది యునైటెడ్ అమెచూర్సు-(గుంటూరు)

ఈ ప్రదర్శనమునకు శ్రీయుత స్కెల్టరు నాగరాజరావు గారును, శ్రీయుత కే. శ్రీనివాసాచారిగారు నాహ్వనింపబడిరి.

శ్రీయుత స్కెల్టరు నాగరాజరావుగారు పతాకీ భూమి కనుగొనింది. వీరినిగూర్చి వ్రాయుట చరిత్రచర్చాము. భావ ప్రకటనమున వీరు నిరుపమానులు. ఈ ప్రదర్శనమున దీని కేమియు విరుద్ధము కనబడలేదు. వారిదివలన గణించిన కీర్తికి సాధన మొదలైంది అట్టి భావ ప్రకటనమును ఆభినయమును ప్రవేశ నిష్క్రమణములందు జనాకర్షకములగు తీవ్రయు అనన్య లభ్యములు. వానినే వీరికి అభివృద్ధి యొనర్చుచున్నారు. వానాటికి నూతనపు పోకడలయందు విలాసము కనబడుచున్నది. అసాదీ పతాకీ సమాగమ సందర్భము రసోదయించి మై యుప్పినది. చాత్యరంగమున వీరి చాకచక్యము క్లాసునీయము.

శ్రీయుత కే. శ్రీనివాసాచారిగారు అసాదీపాత్రను రసన త్రరముగ ప్రదర్శించిరి. వీరును జగద్విఖ్యాతులు. కాన మాగురియే వీరికి రంగస్థలమున గవధారణము. భావప్రకటన మధురము.

“వేడుకలు”

పూనా డిశం 28:— పూనాలో కాశీలోనున్నట్టి సంస్కృత కలాకాల సేర్పరులకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది. జనవరి 28 తేదీన ఉపసంఘమువారు బహిరంగసభ గావించుదురు.

(ప్రేమ.)

1927

అమృతాంజనము డిఫోవారి

1927

అందమైన రంగుల క్యాలెండర్లు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన మోహిని, మహాత్మాగాంధీ, త్రివర్ణచిత్రములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రు 1-4-0; 100-కి రు 9-12-0.

చిన్నపైజా లక్ష్మీ, మహాత్మాగాంధీ

క్యాలెండరు 1-కి 0-1-0; 12-కి రు 0-8-0, 100-కి రు 3-8-0.

పాకింగు పోస్టల్ కార్డులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి - అమృతాంజనము డిఫో - మదరాసు

నేషనలు లిబరలు ఫెడరేషను సమావేశము

ఆమోదించబడిన తీర్మానములు

అకోలా, డిసెంబరు 29:— నేషనలు లిబరలు ఫెడరేషనువారు సివిలుసర్వీసులగూర్చి ఈ దినవతీర్మానముల నామోదించిరి.

“ఈసభవారు త్వరలో అన్ని కాలనదుల యుద్ధోగములు భారతీయులకే ఈయబడినట్లు త్వరలో చూడవలెనని తీర్మానించుచున్నారు. అట్టియుద్ధోగనియమము భారత ప్రభుత్వమునకేయుండవలెను.” ఇంగ్లాండులో సివిలు సర్వీసుకమిటీవంటి స్వతంత్రసంఘము నియమింపవలెను. ఉద్ధోగము నియమించుటకు పరీక్షల సేర్పరుపవలెను. నామినేషను పనికిరాదు. కేంద్రరాష్ట్రీయసభల నిర్మాణము మార్చవలెను. డొమినియనులతో సమానస్థితి ఇండియా కీయవలెను. విదేశ, రాజకీయ, రాష్ట్రరక్షణలలో ప్రస్తుతము కొంతకాలమునకుతప్ప ఇండియా మంత్రికూడ ఇతర డొమినియనుల మంత్రిలతో సమాన అధికారములుండవలెను. ఇండియా మంత్రి సలహాసంఘము రద్దుచేయవలెను. ఇండియా పరిపాలనయూ- రాజకీయములు ఖర్చుపెట్టుట మొదలగు విషయములు రాజప్రతినిధి కే యుండవలెను. విదేశ, రాజకీయ, రక్షణవ్యవహారములతోతప్ప రాజప్రతినిధి భారతకాన స సభకు బాధ్యులు గానుండవలెను. రాష్ట్రప్రభుత్వములు రాష్ట్రకానసభలకు బాధ్యులుగా నుండవలెను. భారత కానసభ చేప్పినట్లు భారతీయులు సమస్త రక్షణవిధానములందును నిపుణులగునట్లు తరచిదుచేయవలెను. భారతకేంద్రకానసభయూ, రాష్ట్రకానసభలూ పూర్తిగ ఎన్నుకొనబడిన సభలచే నియంబడవలెను. చిన్న సంఘములకు తగు రక్షణ యుండవచ్చును.

ఈ తీర్మానము ఖోషిగా రుపపాదించ, చింతామణిగారు బలపరుప, గాడ్గిలుగారు ఆమోదించిరి.

తరువాత రానున్న సంవత్సరమునకు అధికారవర్గమును ఎన్నుకొనిరి. నిర్వాహకసంఘమువారు నియమించిన స్థలమందు 1927 సంవత్సరపు సమావేశము జరుగును. అలహాబాదులోగాని బొంబాయిలోగాని జరుగును. అధ్యక్షునకు వంశనములతో సభ చాలింపబడెను. (ప్రేమ.)

అకోలా, డిసెంబరు 29:— ఖోషిగా రీసభకు మొదటి సారి మధ్యాహ్నము 1 గంటకు సమావేశమైనపుడు వచ్చిరి. మధ్యరాష్ట్రీయులందు పన్నులెక్కువయ్యెను నిరసించుచు వసులుచేయుచు కానసహాయముగ ఏర్పడువరకును ఆపవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు. తరువాత ఎన్నికసభ్యులందు ప్రచారము చేయబడిన ఆవసరమునుగూర్చియు, సంఘ ఉపకాళిల నీపని చేయవలసినదిగ గోరుచు తీర్మానించిరి.

ఈ సభవారు కరెన్సీ సమస్యనుగూర్చి ఏయభిప్రాయమును తెలుపరైరి. బహుళ శ్రేణి ప్రాయములకు తాపీయకుండుట కిట్లుచేయబడెను. కాంగ్రెసు మతమునే ఈసంఘ మతముగా చేయుటను ప్రయత్నములు జరిగెను. కాని నిష్ఫలమయ్యెను. చింతామణి పండిత హరిదయానాథ కుంజ్రాగారు బహిరంగసభలో నుపన్యసించెదరు. (అ. ప్రే.)

ఖోషి గారు తమ రాజ్యాంగ నిర్మాణము మార్చవలసిన దను తీర్మానము నుపపాదించుచు నిట్లనిరి. “ఏమాత్రమైన పనిజరుగగలదను సిద్ధాంతముపై ఈ నూనలు చేయబడెను. ప్లాట్ఫాంట్రి కమిషను ఈవరకేరాదునియుండెను. కాని ఆలస్యముగా వచ్చుచున్నది. 6 ఏండ్లయిన తరువాతనేనను ఆంతయు నిష్ఫలమైనను పూర్వపు సిద్ధాంతములకే వచ్చిరి. దేశమంతయు గగ్గోలైనను లిబరలుపక్షము చెక్కుచెదర

లేదు. నేను ఆపక్షమునకు చెందియున్నందులకు సంతసింపవచ్చును. మేము మొదటినుండియు, డొమినియనుల సీరియే గరుచుంటిమి. సంస్కరణలు వచ్చినపుడు సంతసించితిమి. అప్పుడును అవిచాలననిరి. ఈ ఆరేండ్లము చేయగలిగినదిచేసి సంస్కరణములు చాలవనిచెప్పిరి. సంస్కరణముల నుపయోగించి తగిన వారని లిబరలులు ఆ ని పి య కొ ని రి. లార్డు బర్మన్ హాడు సహకారములేనిది అభివృద్ధి కలుగదనెను. కావున అదియే మేము చేసినది. బర్మన్ హాడు మంచి నాలోచించుచున్నట్లు నూనలు కనుపడుచున్నవి. దేశము లిబరలును యశోచితసహకారమునకే ఓర్చునెచ్చెను. భారతకాన సభయూ దలి నేషనలుడిమాండుగూడ మనమడిగినదే. సంఘభావమున్న అది త్వరలో చేయవలెను.

తరువాత చింతామణిగారు బలపరిచిరి. రాజప్రతినిధి కానసభకు బాధ్యుడుగానుండవలెను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమువలన చాలగందరగోళము జరిగినది. -గవర్నరు కానసభలకు బాధ్యులుగా నుండవలెను. ఇర్వినుప్రభువు కేంద్ర ప్రభుత్వమునందుమార్పులకోరెను. కేంద్రకానసభ సరిగ పనిచేసినయెడల ఇర్వినుప్రభువు సహాయముచేయగలడు. గవర్నరులు డొమినియనుల గవర్నరుల సీరియందుండవలెను. సంస్కరణములు రాకుండుటకు హిందు మహమ్మదీయ వైషమ్యములు కారణమనుచున్నారు. గాన స్వరాజ్యము గోరువారందరూ త్వరలో వైషమ్యములు లేకుండ చేయవలెననిరి.

తరువాత గడ్గిలుగారు ఆమోదించ, సభవారామోదించిరి. తరువాత కుంజ్రా చింతామణిగారు కార్యదర్శులుగ నియమించుచు తీర్మానించిరి.

అధ్యక్షునకు వందనములతో సభ ముగిసెను. (అ. ప్రే.)

బ్రిటిషు చీనా విధాన విజ్ఞప్తి

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్ డిసెంబరు, 29:— బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు చీనాలో తమ విధానమును గూర్చి జరిపిన విజ్ఞప్తికి ఆయా ప్రభుత్వములవారు ప్రత్యుత్తరము నీయలేదట. కాని ఇటలీ, బెల్జియము, యునైటెడ్ స్టేట్సువారు మాత్రము ఈ విజ్ఞప్తిని సమజసభావముతోనే ఆదరించిరట. ఫ్రాంసు వైఖరి మాత్రము లేలలేదు.

జపాను ప్రస్తుతము ఇటునటు గాకుం సందిగావసయందున్నది. వాషింగ్టన్ ఆదనపు పన్నులను తక్షణము విధింపవలెనను బ్రిటిషునూనలను చీనాలో అన్ని పక్షములవారు ఒప్పుకొనెదరను కొనుచున్నారు. బ్రిటిషు నూనలు ఉభయపక్షములలో నెవరికిని అనుకూలముగ లేకున్నను వారిలో ఎవరును ఉత్సాహముతో దీనిని ఆమోదించిరు.

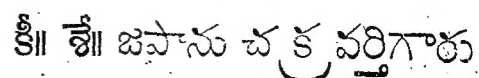
చీనాలో అంతలు అన్ని బహిరంగపు రేవులందును వాషింగ్టన్ ఆదనపు పన్నులను అమలు జరుపవలెనని యనుచున్నారు.

ఈ ఆదనపు గుంకములనుచీనాగిడిసికొని 100000000 డోలరులను ఆప్టియ్యటకు ఆర్థికమంత్రి ఆలోచించుచున్నా రని తెలియుచున్నది.

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

పాకింగు హే, డిశం 29:— సియాన్ పూ ముట్టిలో 15 కేలకుపైగా ప్రజలు ఆకటిబాద కోర్కెలకు విగతప్రాణులై రని తెలియుచున్నది పెంగ్యాంగింగుగారి సేనలు ముట్టిచెరువున ప్రజలకు సహాయ మొనర్చుచున్నారు. కేలమున కోర్కెగొడ గూడ చనిపోయిరి. సైన్యములకు సప్లయజేసిన వర్తకులు ప్రజలు 2000000 డోలరులకు పైగా నష్టమునుబొందిరి. విదేశీయులు కావుదప్పి బయటబడిరి. ఎవరును చనిపోలేదు. బాధలనొందలేదు.

కాంగ్రెసు ప్రామాణ్యము

శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యంగారు, కాంగ్రెసు సభను ముగించుచు, కాంగ్రెసు ప్రామాణ్యము గూర్చి చక్కగ ముచ్చటించిరి. కాంగ్రెసుసభ్యులు, కాంగ్రెసు తీర్మానములకు బద్ధులయినగాని, భావి పరిణామ మనుకూలముగనుండజాలదు. ఈసంగతిని కాంగ్రెసు ప్రముఖులెంతవరకు గ్రహించిన సంతోషము. తీర్మానము లొకవేళ తమ మనస్సాక్షికి సంపూర్ణ విరుద్ధము లనియు, వానిని తాము అనుసరింపజాలమనియు సభ్యులెవరయినను భావించునెడల తీర్మానములను ప్రతిఘటించుకూడదు తమవిధి యని ఎంచవలయును. అంతియగాని, కాంగ్రెసు సంఘములపై కంతరాయము గలిగించి, కాంగ్రెసును చురుకైన జేయుటకన్నను అనర్థము చేరుండదు. కడచిన ఎన్నికలలో, కాంగ్రెసు స్వతంత్రపక్షమువారు గాని, రిస్కాంసీవు సహకారపక్షమువారుగాని కాంగ్రెసుకు ప్రతికూలముగ సలిపినకృషిని, దేశశ్రేయోపాధిశాఖలు మెచ్చజాలరు. సుప్రసిద్ధనాయకు లిట్లు గావించుటవలన, తీరనినష్టము వాటిల్లెను. సంజాయి సంయుక్తరాష్ట్రములందు, కాంగ్రెసుకు గలిగిన ఆశంకయుమునకును, గౌరవహానికని, వీరు మూలకారకు లయిరి. ఇట్టిపాఠభాటు నికమీద నయినను గావించుకూడదు యవసరము. శ్రీనివాసయ్యంగారు తమ ఆంత్యోన్యాయమునందు సూచించినట్లు, హిందూదేశమునందు, సభలలో నిర్ణయము జరిగిన వాటికన్నను, ఏమట్లు విభేదము లభింపజుట మూలములయినది. సభానిర్ణయము లను తృప్తికరించి, ఎవరికి వాచే యను సిద్ధాంతము ప్రబలుచున్నది.

ఆత్మీయతవైఖరితరులలో దప్ప సభానిర్ణయములను తిరస్కరించుట భర్తయుగాదు. హిందూదేశ రాజకీయాభివృద్ధికై కృషిసలుపు కాంగ్రెసు మహాసభ నిర్ణయములను తృప్తికరించుట, మరింత హానికరము. కాంగ్రెసును మించిన ప్రతిష్ఠాపన వేరొకటి లేకపోవుటచే, ఎట్టి వ్యక్తులయినను కాంగ్రెసు నిర్ణయముల ననుసరించి పాటుబడుట భావ్యము. నిర్ణయమునకు రాకముందు కాంగ్రెసు సభలో నెంతదూరమయినను చర్చ జరుగవచ్చును. కాని ఒక్కసారి సభవారు తీర్మానము గావించిన ఏమట్లు, దానికి బద్ధులగుట యత్యవసరము. ఇది ప్రజాపరిపాలనకు ముఖ్యలక్షణము; స్వపరిపాలనము ననుభవించగోరువారికిట్టి శిక్షణమువసరమగుచున్నది. తమ యభిప్రాయములను కాంగ్రెసు సభవారు రంగీకరింపనందుకు, కొందరకు విచారము గలుగవచ్చును. కాం

గ్రెసు సరియగు మార్గము దొక్కుట లేదని వీరు పరితపింపవచ్చును. కాని ఇట్టి విభేదములు, కాంగ్రెసు ప్రతిఘటనకు దారి జూపగూడదు. ఈ విషయమై పాలకులనుండి, కాంగ్రెసు సభ్యులు గుణపాఠమును నేర్చుకొనవచ్చును. పాలకవర్గమునందు ఎన్ని భేదాభిప్రాయము లున్నను, తమ నిర్ణయములకు విరుద్ధముగ వారు నడువరు. వానిని నిరోధింప బూనుకొనరు. పాలకవర్గసంఖ్యలు కొలదిగ నున్నను నిర్మాణ వైపునముచే, వారు తమబలమును నిలుపుకొనుచున్నారు. ఐకమత్యవిహీనులగు భారతీయుల యిచ్చను నిరాకరింప గలుగుచున్నారు. కాంగ్రెసు సంఘబలమును తగ్గించుట యనిన, అధికారవర్గబలమును పెంపుజేయుటయే. భారతీయులకిప్పుడు గల లోపములలో కెల్ల, ముఖ్యమయినది కట్టుదిట్టములు లేకుండుటయే. బుద్ధివైభవమునందు, వీరు ఏజాతివారికిని దీసిపోరు. ఉపన్యాససామర్థ్యమునందు వీరితో సమాను లుండజాలరు. చర్చలలో జూపగల తెలివి తేటలలో, వీరికి వీరే సాటి. కాని, ఐకమత్యముతో కలిసి పనిచేయుటలో నేమి, తాము ఏర్పరచిన సంఘముల నియమములకు బద్ధులగుటలో నేమి, వీరు మిగుల వెనుకబడియున్నారు. ఈలోపము ధోలగుచో, స్వరాజ్యము దానియంతట యదియే లభించును. భారతీయులు కార్యదీక్షజూపి ఐకమత్యముతో మెలగుచో, వారి సంతృప్తియును ఎవరు విఫలపరుపగల్గుదురు?

ప్రస్తుతస్థితిలో రాజకీయకటలమధ్య ఐకమత్యము గుదుర్చుటకు మార్గమొక్కటే గలదు. ఒకరి కొర కింకొకరు లొంగిపోవుట యొకసాధన మయినను, అది ఫలప్రదమగు సాధనముగానేరదు. ఏలనన, కాంగ్రెసు ముగియగనే దానిని ప్రతిఘటించుటకు ఏ పలుకుబడిగలనాయకుడో ముందుకువచ్చుచో, కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మెట్లు సాగును? కార్యక్రమముల శ్రేష్ఠతనుగూర్చి ఎప్పుడును వాదోపవాదములే జరుగుచో, ఆచరణ కెట్టి యవకాశమును? కాంగ్రెసుపై లక్ష్య మెవరి కుండును? కాంగ్రెసులో ప్రబలజీ పోరాటములను, ప్రజాశయ ప్రతిపక్షుల వకాశముగ గైకొని చీలికను మరింత విస్తరింపజేయుదురు. కాంగ్రెసును భగ్న పరుప బ్రయత్నించెదరు. కాంగ్రెసు ప్రామాణ్యమును సభ్యులెల్లరును అంగీకరించుచో, ఏకీభావముతో కృషిసలుపుటకు వీలగును. పరాధీనదేశములందు రెండేకములకు చోటుగలదు. ఒకటి ప్రజాపక్షము. రెండవది అధికారపక్షము. ప్రజాపక్షమునందు చీలికలుండుకొలదియు, అధికారపక్షమునకు బల మేర్పడును. ప్రజాపక్షబలము నిలిచియుండుటకు కాంగ్రెసు ప్రామాణ్యమును శిరసావహించుట ముఖ్యసాధనము. కాంగ్రెసు సభ్యులు, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను విధిగ శిరసావహించుచో, ఇతరులుగూడ కాంగ్రెసుకు దోసిలొగ్గుదురు. కాంగ్రెసు సభ్యులే కాంగ్రెసుపై తిరుగబడుచో, ఇతరు లిసంస్థలను తృణీకరించుట సహజము. శ్రీనివాసయ్యంగారు బోధించిన కాంగ్రెసు ప్రామాణ్యమును సభ్యులెల్లరును గుర్తించి తదనుగుణముగ పాటుబడెదరు గాక! కాంగ్రెసు వ్యవహారములు చురుకుగ జరుగుచో, హిందూమహమ్మదీయవిభేదము లంతరించి, స్వరాజ్యసిద్ధికి మార్గ మేర్పడును. శాసనసభలకు లోప

లను వెలుపలనుగూడ స్వాతంత్ర్యసంపాదనప్రయత్నములు సఫలమగును. శాసనసభలకు లోపల, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు, నైహూ, శ్రీనివాసయ్యంగారు, మున్నగు నాయకులు గలరు. శాసనసభలకు వెలుపల కృషిసలుపుటకు గాంధీమహాత్ముడు నడుముగట్టుకొని యున్నాడు. ఇంతకన్నను అనుకూల పరిస్థితు లేప్పుడు గలుగును? రాబోవు సంవత్సరమున కార్యనిర్వాహక సభయందు అధ్యక్షుడు కార్యదర్శులు గాక, గాంధీ, నైహూ, అబ్దుల్ కలం అజద్, రాజేంద్రప్రసాదు, ప్రకాశం, మహమ్మదాలీ, సరోజినీదేవి, ఘోషాను, నేనుగూడ గార్లు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. సమర్థులగు నిట్టి నాయకులు గల సంఘము నిర్విర్యముగ నుండునని తలంపజాలము. రంగస్వామి అయ్యంగారు, వల్లభాయీపటేలు, డాక్టరు అన్నారీ గార్లు కార్యదర్శులుగ నెన్నికొనబడిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారి అధ్యక్షతక్రింద, ఈ కార్యదర్శులు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును జయప్రదముగ నిర్వహించి, కాంగ్రెసు పునరుద్ధారణకు తోడ్పడెదరని నమ్మెదము. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారప్పడే గూడి, నిర్మాణకార్యక్రమమును గూర్చి చర్చించిరి. ఇందునిమిత్తమై నిధిని ప్రోగుజేయుటకును, గ్రామములలో రాటమునకును కద్దరుకును ప్రోత్సాహ మొసగుటకును, నిశ్చయింపబడెను. కాంగ్రెసు సంఘములందు సభ్యుల సభికముగ జేర్చుటకు, కాంగ్రెసు సంఘములకు హెచ్చరిక గావించబడెను. కాంగ్రెసు సభ్యుల నెంత యధికముగ జేర్చిన సంతోషము. అన్ని గ్రామములందు కాంగ్రెసు సంఘములను నెలకొల్పి, అయ్యవి. సజీవముగ నుండి సంతతకృషి సలుపునటుల జూడవలయును. గౌహతి కాంగ్రెసు సభలో జూపబడిన ఉత్సాహము త్వరలో కార్యరూపముదాల్చి, స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చుగాక!

సాధమిక విద్య: ఉపాధ్యాయసభ

నిన్నటిదినము చెన్నపురిలో జరిగిన ఉపాధ్యాయ సభలో, సాధమిక విద్యావిధానముగూర్చి, మంత్రులగు రంగనాథ మొదలిగారేమి, సంఘాధ్యక్షులగు డాక్టరు స్వామినాథనుగారేమి, అమూల్య సూచనల గావించిరి. దేశమునందు భావపరివర్తన మేర్పడిన దనియు, కాంగ్రెసు వెలుపల గూడ జాతీయ భావము లేల్లరమనముల నావహించి యున్నవనియు, గ్రహింపవచ్చును. కాని, భావములందు గలిగెడి మార్పులకు తగినరీతిని, పనులుమాత్రము నెరవేరకున్నవి. ఇందుకు ప్రస్తుతపరిపాలనావిధానమే ముఖ్యకారణమని తెల్లమగుచున్నది. పల్లెటూరివారికి ఉపయోగించు విద్యను నేర్చుటలేదనియు, తగిన ఉపాధ్యాయ లవసరమనియు, గ్రామస్థుల ఉపేక్షకు విద్యావిధానలోపమే మూలపేతువనియు, రంగనాథ మొదలిగారు స్పష్టముగ దెలిపిరి. రానురాను ప్రారంభవిద్యార్థుల సంఖ్యలు తగ్గుటశోచనీయము. గ్రామములను పునరుజ్జీవింపజేసి, గ్రామపంచాయతుల యాజమాన్యముక్రింద విద్యను కొనసాగింపవలయుననియు, గ్రామముల సహాయమునిమిత్తము ప్రభుత్వమువారియొద్ద రిజర్వేషన్ ముండవలయుననియు, మంత్రిగారు గావించిన సూచనను, నూతన

మంత్రవర్గమున రెంతవరకు కొనసాగించెదరో చూడవలయును. డాక్టరు స్వామినాథనుగారుగూడ జాతీయవిద్యను ప్రవేశపెట్టినగాని ప్రయోజనము లేదనియు, దేశభక్తిని సాంఘిక సేవను విద్యార్థులలో పురికొల్పి, వారి జీవితమున కనుగుణ మగు విద్యను నేర్పవలయుననియు, ప్రారంభదశనుండియు విద్యార్థుల హృదయములలో సద్బీజములను నాటినగాని, సత్వరాభివృద్ధి చేకూరదనియు, స్వామినాథనుగారి తలంపు. ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును రాజకీయములు పనికిరావను ప్రాతనిధాంతమును వీరు నిరాకరించిరి. ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులలో ద్వంద్వవిద్యలను గలదు. జిల్లావిద్యాసంఘములకు, ప్రభుత్వపు ఇన్స్పెక్టరులు బాధ్యులు గాకబోవుటచే, ప్రజల యభీష్టము నెఱవేటుటకు వీలు గనుపించుటలేదు. ద్వంద్వవిద్యలను తొలగింపవలయునని స్వామినాథనుగారు కోరుచున్నారు. నిర్బంధోచిత విద్యావిధానమువిషయమై స్వామినాథను గారు చూపిన సందేహములు మాత్రము నిస్సారములని తోచును. విద్యాభివృద్ధికై అధికారవర్గమును నమ్ముకొనవలదని, వీరు ఖండితముగ బలుకుచున్నారు. మంత్రులు, సర్దిగు ఉద్యోగుల హితమును ప్రమాణముగ గైకొనవలదని, వీరు మందలించుచున్నారు. విద్యావ్యాపకమునకు తగినంత డబ్బు లేకబోవుచో, ఉన్నతోద్యోగుల అపారమగు వేతనములను తగ్గింపవలెనని, స్వామినాథనుగారు సలహానిచ్చుచున్నారు. ఇట్టిమార్పుల గామించుటకు ధైర్యములేని మంత్రులను పదభ్రష్టుల గావింపవలయునని, స్వామినాథనుగారి యుద్దేశ్యము. కాని, ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానము తొలగువరకు, స్వామినాథనుగారి అభీష్టము నెఱవేటునని తోచదు. ఏశాఖయభివృద్ధి గాంచుటకును, నిరోధములే ఎదుర్కొనుచున్నవి. ట్రాన్సుగర్డూ శాఖాప్రభుత్వము నేయగల మేలు అత్యల్పము. నూతనమంత్రులు ధైర్యము వహించి తాము నలుపదలచిన సంస్కరణములను పట్టుదలతో కొనసాగింపబూనుచో, రిజర్వుడు శాఖవారు ఆటంకపరచుట సహజము. అయినను, మంత్రులు ప్రజాక్షేమమునకై పాటుబడుచు, తమ పదవులను కోల్పోవుటకు సంసిద్ధు లగుచో, ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము నిరుపయోగ మని చూపుట కయినను వీరిసాహస మక్కరకు వచ్చును.

చింతామణిగారు: రాజ్యాంగసంస్కరణములు
సి. వై. చింతామణిగారి రిడినరకు సంయుక్త రాష్ట్రములలో మంత్రులుగ నుండి, ద్వంద్వప్రభుత్వము ఆచరణయోగ్యము గాదని ఎంచి, తమపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. కాని, వీరు తమ మితవాదమును మాత్రము విడువలేదు. ఆకోలాలో జరిగిన మితవాదసభలో ముచ్చటించుచు, ప్రస్తుత సంస్కరణములవలన, సుపరిపాలనముగాని, ప్రజలలో సంకృష్టిగాని వ్యాపింపదని, చింతామణిగారు సందేహముగ బలికిరి. ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు అధివేతరాజ్యముల కగ్రస్థాన మొసగి, హిందూదేశ ప్రభుత్వముగూర్చి యోచింపనందుకు వీరు చింతించుచున్నారు. వెన్వెంటనే ద్వంద్వప్రభుత్వమును తొలగింపవలయుననియు, గవర్నరుగారి నిరంకుశాధికారమును తొలగించి వారిని నామమాత్రముగ పంచవలయుననియు, భారతశాసనసభలోను

రాష్ట్రీయసభలోను ప్రజాప్రతినిధులే యుండవలెగాని నామనేతడు సభ్యులుండగూడదనియు, చింతామణిగారు సూచించుచున్నారు. వీరి యభిప్రాయములు మెచ్చదగిన వనుటకు సందియములేదు. ఈవిషయమున సభాధ్యక్షులగు సర్ పి. శివస్వామి అయ్యరుగారికన్నను, చింతామణిగారు ఎక్కువ విశాలభావము చూపగలిగిరి. రాష్ట్రీయ స్వరచాలనము, లభింపవలయుననిన, కేవలము అడ్డలతోను విన్నపములతోనే తమ కోర్కె ఫలించునని చింతామణిగారు తలంచెదరా? ద్వంద్వప్రభుత్వస్థానమున స్వరచాలనము చేకూరుటకై తమశక్తినంతను వినియోగించుచున్న కాంగ్రెసుపక్షమును, చింతామణి ప్రభృతు లేల దూషింపవలయునో తెలియదు. స్వరచాలనము గావలయునని, కోరుచు, దానిని సంపాదించుటకై కృషిసలుప వెనుదీయుట మితవాద తత్వముగ గనుపట్టుచున్నది.

తమిళ విశ్వవిద్యాలయము: విద్యాశాఖామంత్రి
తమిళ విశ్వవిద్యాలయముగూర్చి విద్యాశాఖ మంత్రి నిరుత్సాహవాక్యముల బలికినటుల, మదరాసు మెయిల్ ప్రతికలో ప్రచురింపబడినవార్త దెలుపుచున్నది. సేలంనందు ముచ్చటించుచు, తమిళ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించినంతమాత్రాన లాభము లేదనియు, ఇంకను పట్టభద్రు లధికముగ తయారై జీవనము లభింపక విధులవెంబడి తిరుగుటకు మాత్ర మిందువలన మార్గ మేర్పడుననియు, డాక్టరుసుబ్రహ్మణ్యగారునుడివిరట. సుబ్రహ్మణ్యగారి యభిప్రాయమునందు కొంతయధార్థము లేకబోలేదు. ప్రస్తుతవిశ్వవిద్యాలయములు పట్టభద్రులనుతయారు చేసెడియంత్రశాలలుగ మారినవి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును, తమిళ విశ్వవిద్యాలయమును గూడ యిటులే పరిణమించునను భయ ముండుట సహజము. మంత్రులు సూచించినటుల, పనిలేనివారి సంఖ్యలను బెంచుట కివి యుపయోగపడునని దేశమున కెట్టిమేలు గలుగజాలదు. విద్యావిధానమును పూర్తిగ మార్చివైచి, విద్యార్థుల జీవితమున కుపయోగించు విద్యను నేర్పినగాని, నూతనవిశ్వవిద్యాలయములవలన ప్రయోజన ముండదు. ఇంకను ప్రాతవ్యామోహములు పదలలేదు. దేశభాషలపై అభిమాన మింకను వ్యాప్తిగాంచలేదు. అందుచే, తమిళ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింప నెంచువారు విశేషబాధ్యతను వహింపవలయును. ప్రధానమంత్రిగారు విశ్వవిద్యాలయస్థానమును నిరుత్సాహపరచుటకు మారుగ, ఎట్టివిద్యను నేర్పిన ఉపయోగకరముగ నుండునో వివరించి, అందుకుగాను పాటుబడుట యవసరమని భావించెదము.

మధ్యవిలాససభ: నెల్లూరు
నెల్లూరు మధ్యవిలాససభవారు నిన్నటిదినము ప్రదర్శించిన రామదాసు నాటకము, మనోహరమై యొప్పెను. రామాయణ సర్వేశ్వరశాస్త్రిగారు, మద్రాసు రంగమునకు క్రొత్తవారయినను, రామదాసుపాత్రను జయప్రదముగ నిర్వహించిరి. ఇంతకు పూర్వము ఇతర సభలు రామదాసునాటకమును తమచుగ ప్రదర్శించి యుండుటచే, మరల నట్టి నాటకము నాడి రామదాసుపాత్రను నిర్వహించి సభ్యులను మెప్పించుట సులభసాధ్యము గాదు. మధ్యవిలాససభకును, చెన్నపురి రంగమునకును క్రొత్త

వారయినను, సర్వేశ్వర శాస్త్రిగారు తమ ధర్మమును చక్కగ నెరవేర్చిరి. భక్తిరసమును బాగుగ పోషించిరి. నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు చెన్నపురికి ప్రాతవా రగుటచే, వారి శక్తిసామర్థ్యముల నిట వివరింప నవసరము లేదు. తానిషాపాత్రను ధరించి, నాగరాజరావుగారు సభికులకు సంతృప్తి గొలిపిరనిన, చాలును. కబీర్దాసు పాత్రను ధరించిన, శ్రీనివాసాచారిగారిదివరకు స్త్రీపాత్రలలోనే గనుకొని యుండిరి. వీరు పురుషవేషములను ధరించినపుడు గూడ సమానసామర్థ్యము జూపుట, మెచ్చదగియున్నది. చెన్నపురిలో ఆంధ్రులు పలువురున్నను, మధ్యవిలాససభవారి నాటకములకు తగినంతమంది యరుడెంచి ప్రోత్సాహ మొసగకుండుట శోచనీయము. తెలుగు నాటకములను బాగుగ నాడగలవారు చెన్నపురి కరుదుగ నేతెందురు. ఇక్కడకు వచ్చుట, వ్యయప్రయాసలతో గూడుకొని యున్నది. అట్టిస్థితిలో, వారిపై ఆంధ్రపేరు లభిమానము జూపనియెడల, నటుల కెట్టి నిరుత్సాహము గలుగునో యూహింపవచ్చును. విద్యార్థులు పలువు లూరలేని మాట నిజమే. ఇతరవిధములగు ఆకర్షణము లెన్నియో గలవనునంగతియు నిజమే. అంతమాత్రముచే ఆంధ్రపేరులు అభిమానము జూపకుండుట కివి సాకులు గాజాలవు. తమిళనాటకములకు చేకూరెడి ప్రోత్సాహమునకును, ఆంధ్రనాటకములపట్ల గనుపట్టెడి ఉదాసీనతకును, వ్యత్యాసమెంతయోగలదు. మరియొక మా రీసభవారు చెన్నపురికివచ్చునపుడు, ఆంధ్రులు తగిన ఆదరము జూపగోరెదము. మంత్రులగు రంగనాథ మొదలిగారు, మధ్యవిలాససభవారిని అభినందించుచు, ప్రోత్సాహ పరచిరి. ఇట్టి ప్రశంసకు, సభవా రెంతయు అర్హులనుటకు సందియము లేదు.

చెన్నపూరు, డిసెంబరు 28:— చెన్నపూరునందలి ప్రవర్తనస్థలము తగులబడుటచే గల్గిన నష్టము సుమారు 104 వేలమవున్నారు. ఇంకను మాడుకోజాలు ప్రవర్తనముండును. రాబడినిబట్టి నష్టపరిహారము చేయబడును. ఆ. ప్రె.

కలకత్తా, డిసెంబరు 28:— రాజప్రతినిధి చంపతులు తగులవ పోయి కలిచినవారికి రాజప్రతినిధి కై ప్రాయశ్చిత్తి నిచ్చిరి. రాత్రి విందు నిరీగము. ఆ. ప్రె.

కలకత్తా, డిసెంబరు 28:— సి. యల్. మాడనుగారు భారత ప్రభుత్వ మధ్యాహ్నము కలికికొని కలెక్టివిషయమై మాజూడి. (ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, డిసెంబరు 28:— సర్ హెడ్డెలాయరు ప్రెజ్డెంట్ మాడతులన 20 వేల పౌనుల నష్టము గలిగించెను. (ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, డిసెంబరు 28:— సర్ రాజకీయసభ వారు కాంగ్రెసునాయకులు కలకత్తాలో జరుగవచ్చు పరిగృహ సభకు పోవలసినదని కోరుచున్నారు. వ్యవసాయక, వర్తక, పారిశ్రామిక, క్రెస్టివిషయముల విశ్లేషించగోరుచున్నారు. పరిశీలన శాంతిపరముటకు ఫిట్టివెళ్లవలసినదని కోరుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, డిసెంబరు 28:— బహుచాగారు క్లిరాత్రి వెళ్లుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

తపాలా ప్రకటన:— పోస్ట్ టెయిలరుకు ఉత్తరములు పంపదలచుకొన్నవారు 4-1-27 లేదీ 7-30 గంటల వరకు జనరలు పోస్టాఫీసులో పోస్టు చేయవచ్చును. ఇతర స్థానిక పోస్టాఫీసులలో ఆఖరు లేదీ ఏదో ఆయా పోస్టాఫీసులలో అడిగి తెలుసుకోవలెను.

దక్షిణ ఇండియా వ్యాయామసంఘము

ఈ సంవత్సరపు రాణితోట వేడుకలు ప్రదర్శనము ప్రారంభమహోత్సవమును చెన్నపురి లార్డుబిషపు సత్యయగ మిసెనువాలరుగారు జరిపిరి.

చెన్నపురి పార్కు-వేడుకలు

వస్తుప్రదర్శనము

దక్షిణభారత వ్యాయామసంఘమువారి యాజమాన్యమున ప్రతిసంవత్సరము జరుపబడు పార్కు-వేడుకలు వెనుకటివలెనే ఈవర్షము గడిచిన 24-వ తేదీని ప్రారంభింపబడెను. కార్నోటేషను వారికిని వ్యాయామ సంఘము వారికిని జరిగిన తగాదాలను వలన గావింపదగు ఏర్పాట్లకు న్యవధి చాలాల్పమైనను అవ్యవధిగనే ఏర్పాటులన్నిటిని గావించి ఎట్టి లోటుపాట్లు లేకుండయుట ప్రశంసార్హము. గతసంవత్సరములందులె ప్రేక్షకులసంఖ్యమాత్రము అంత అధికముగ లేదు. ప్రతినిత్యము పట్టణప్రముఖులును ఉన్న తోటోల్లగలవారొక్కొక్కరియూజమాన్యమున మధ్యాహ్నము వ్యాయామ పోటీకండములు జరుపబడుచున్నవి. కొన్నిరాత్రులందు బాణాంచావేడుకలు గావింపబడుచున్నవి. ఈసంవత్సరము నూతనముగా బాణాసంచాలందు చిత్రావతారములను ప్రదర్శించుచున్న ప్రజలీతేడుకను వింతగా గాంచుచున్నారు.

బోగపునాట్యము, కోలాటము, లాటరీలమాత్రము ప్రతిసంవత్సరము హెచ్చుచున్నవి. వీడివర్తకుల ప్రదర్శనకాలు ప్రేక్షకుల సమీక్షముగ ఆకర్షించుచున్నవి. అమృతాంజనంధిపోవారు ఏర్పరచిన కాల వీనియన్నిటిలోను ప్రజలచిత్తముల నాకర్షించుచున్నది. వీరిప్రకటనావిధాన ముచ్చెరువును గర్హించుచున్నది.

ప్రదర్శనము

నేటి సంవత్సరము ప్రదర్శనమునకు చెన్నరాష్ట్రముందలి వివిధ ప్రాంతములనుండియు పలురకముల నస్తువులు గొని రాబడెను. కడచిన సంవత్సరములందలి ప్రదర్శనములవలెనే ఈ వస్తువును ప్రదర్శనము జయప్రథముగ నిర్వహింపబడుచున్నది. ఏలేటను స్వదేశీ పరిశ్రమలు స్వదేశీవస్తువు లధికముగ ప్రదర్శింప జరుగు గమనింపదగినదేయినను ఖర్చులకు మాత్రము చాలాల్ప ప్రామాణ్య మొసంగబడుట తోచనీయదు. ప్రదర్శన మంతటికిని నారాయణవనం సి. వి. రంగం క్రేష్టి గారు ఖర్చుల కాల తప్ప వేగింపు గానరాదు. ఇచ్చుటవైనను అమృత మతి స్వల్పముగ నున్నదనియే తెలియుచున్నది. చివను విలువ గల ఖర్చుల రకములను ప్రదర్శించు ఏర్పాట్లు గావించియుండిన నో కొనెడివారుండకపోరు. వెనుకటివలెనే ప్రభుత్వమువారి సరిశ్రమశాఖవారు, అటవీశాఖవారు, ప్రవీణశాఖవారును ప్రదర్శనమందు సహభాగము నాక్రమించుకొనిరి. అన్ని విధములకాయధాన్యములు, యను నులు, మనాసన ప్రస్థములు, గృహోపకరణములు మొదలగు వస్తుసంభార మంతయు ప్రదర్శింపబడినది. అటవీశాఖవారిచే దేశమందు లభించెడి కొయ్యరకములును అడవులందువారకెడి మృగచర్మములు ఏనుగుపంతులును వీని ఉపయోగవివరమును విశేషముగ ప్రదర్శింపబడి ప్రేక్షకముగ ఆయాశాఖలందు శ్రద్ధగలవారి కుపయుక్తమైయుండెను. ఇంజనీరింగ్ శాఖవారు బోరింగుమిషనులు నీరు

తోడిపోయు యంత్రములు మొదలగువానిని ప్రదర్శించిరి. మెకానికల్ పాకకాల విద్యార్థులచే నిర్మింపబడిన జలయంత్రము ఈ సంవత్సరపు వింతలలో వింత. పంపుతాగ్రములపైనున్న నీటిని ఒకచో కూడజెట్టి తచ్చిఖరమునుండి పంపులద్వారా కొండయడుగుభాగమునకు నీటిని గొనివచ్చి క్రింద యంత్రసహాయముచే నీటిని భూములకు పారుపలజేయుట, వర్ష పాలమునుండి నిమగ్నమైని స్పృశింపజేయుట అద్భుతముగ జూపెట్టబడెను. ఈకాల యందే తీగలేని రెడియో (దూరశ్రవణ) యంత్రముగూడగలదు. తీగలేకనే ఈయంత్రసాయముచే ఎన్ని మైళ్లదూరమునందున్నను తోరనధ్వనిని విననగును. అనేక మైళ్ల దూరముందున్న బాండువాద్యములు సంగీత కచ్చేరులు ఉపన్యాసములు వినిపింపబడుచున్నవి.

కీ. శే. బ. వ. శ్రీ పారాశరి గారు
శ్రీ మాణిక్యపూర్ణపత్రికా సంపాదకులు.

మునుపటికంటె దేశీయద్రవ్యకాలసంఖ్య హెచ్చినది. దార్ద్రుల ఆచట లక్ష్మీపతిగారిచే స్థాపింపబడిన ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ యువాని బొమ్మములుగల ఇస్లామి ఫార్మసీ యన్. మాధవమిసగారి మలబారు ఆయుర్వేదిక్ స్టోర్సు కీ||శే|| సంక్షిప్త డి. గోపాలాచార్యస్థాపిత ఆయుర్వేదాశ్రమమును ఇంకను మరికొన్నియును గలవు. రకరీతి వస్తుప్రదర్శనములందు కొలు మునిర్మించెట్టి టి. నారాయణరామిచెట్టి కంపెనీలవారి వస్తువులును తోలునములు పెట్టె సామానులందు డైమండుతెదరు పంపుకంపెనీలు రత్నక ప్రెస్టము వారి వస్తువులును చేతయన వస్తువులలో ముఖ్యముగ మిప్పముకాయండి పరిశ్రమ వారిమొక్కయు బొంబాయి మిల్లు ప్రదర్శనములు ఎన్నవనియున్నవి.

మైసూరుప్రభుత్వకా సరిశ్రమశాఖవారు ప్రదర్శించిన దంతపువనలు, కొయ్యరకకండములు, మంచినగంపుజూమ్ములు, పెట్టెలు, విగ్రహములు, ఇడ్డెడి గృహోపకరణములు, కొయ్యపనిముట్లు, అత్యుత్తమముగనున్నవి. ఇంకను మదరాసు పెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ, ఏరత్నాకంఠినివారి ఫోటోగ్రాఫులు, టి. యస్. రామయ్యచెట్టిగారి ఇనుప పెట్టెలు, చలియ వాలాకం పెన్సివారి విలువగల బంగారు, వెండి జరీదుకూలములు స్వదేశీ నల్లులు, సిరాలు, బేర్మోనదగియున్నవి. ప్రదర్శనము మొత్తముమీద జయప్రథముగ నిర్వహింపబడుచున్నది.

కొత్తకోకిల-వింతదరువులు

శ్రీగరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారి "తెల్లదొరతనము" పాట ఆంధ్రదేశంలో ప్రతిధ్వనించింది. తెనుగు చెవులకు తియ్యగాఉంది. ఏకవికీరము కంఠములోనుండి ఈగీతములు వచ్చుచున్నవో - ఆనూతన ద్వీజరాజమే ఈ మధ్యకాలంలో మద్రాసునగరమునకు రావడంతటబిట్టించింది. వీరినిసంవత్సరం భాగ్యమిచ్చుటియాంధ్రులకుకల్పిస్తది. వీరికీరనలు ఒకటికాదు - రెండుకాదు. వీరికవిత్వ త్రవ్వినకొలదిని తరుగని బంగారుగని వలె మెరయుచున్నది. వీరికవిత్వము విచిత్రముగా కన్పించుచున్నది.

ప్రకృతిలోని ప్రభావమును ఏయింజనీరు కల్పించినా జో చెప్పగలరా?

ఇంద్రునిస్వక వింతరంగుల నేచిత్రకారుడు వేసినాడు? చెట్టుమీదికోకిలకు సంగీత మెవరు నేర్పినారు? ఎవరు పాడుచున్నారు? సెలయేటి ప్రవాహమునకు నీళ్లు ఎవరుసప్తయిచేస్తున్నారు? వీరి కవిత్వం-వీరికీరనలుమాడా అంతసహజముగాను, అంత ఆవ్యాజముగాను ఉన్నవి. కోకిలకు పాటపాడవలెనని బుద్ధిపుట్టింది. పాడకుండామానలేదు. పాడినందుకు, నేటగాడు బంధించి నలలోపట్టినాడు. సత్యనారాయణగారికి సహజంగా వచ్చినగానం ఆవలేకపోయినారు. పాడినందుకు ఖైదుకువెళ్లినారు.

ఇంతేకాదు. ఇది కేవలము వారిరాజకీయ సంబంధమైన కీరనలయొక్క విశేషము. కాని ప్రభుత్వంవారికి కోపంరానటువంటిన్ని ప్రజలకు హితోపదేశం చేసేటటువంటిన్ని ఇతర కీరనలు లెక్కలేనన్ని పాడుచున్నారు. పాడురులభాషలో పండితులవృద్ధయం కిరిగిస్తున్నారు.

వారికడుపులో ఎంతెంతహా, ఎంతెంతదేశభక్తిఉన్నదోగాని, కీరనలు అప్రయత్నంగా అసర్వభారగా వస్తున్నాయి.

ఇటువంటిదే సహజకవిత్వం. ఎవరోపడికించుచున్నట్టుగా ఉంటుంది.

గరిమెళ్లవారు నిమిత్తమాత్రంగా పాడుచున్నట్లున్నది. సత్యనారాయణగారనే పీఠమీద ఆంధ్ర భారతి "జలిదీలిపాటలు ముద్దులునటింప" జేస్తున్నట్లున్నది. ఇటువంటి సాహిత్యసంపద భాషాచరిత్రలో అప్పుడప్పుడు కన్పించుట కలదు. త్యాగరాజు భక్తిపరమేశ్వరై కాగితం కలం లేకుండా తంజురాతీగలమీద కావ్యప్రవాహమును వెల్లులుగా పొంగించినాడు. వేమనకవి రత్నాలు చెద జల్లి నట్లు పద్య రత్నముల వర్షముకురిపించినాడు. ఇవిన్నీ తంటాలు పడి పేరుగొప్పకుగాని పాండిత్య ప్రకృతకుగాని చేసేపనులుకావు. అవ్యాజంగా అయాచితంగా వచ్చేవింతమెటువులు. ఏకాలంలో తగినపాటలు, పుష్పములు, ఫలములు ఆకాలంలో వస్తాయి. ఇప్పుడు రాక్షసియబుతువు వచ్చింది. రాచకార్యాలలో మనదేశంనునిగి లేలుచున్నది. దేశదాస్యము మబ్బుకమ్మినట్లు కమ్మింది. అయితే యీ అంధకారంలోనే ఆనందం. కొత్త కావ్యలికలు మెరుపుతీగలవలె మెరయుచున్నవి. కొత్త కోకిలవింతదరువులతో పాడుచున్నది. ఈరాజకీయబుతువులలో రాజీంచగలపాట, సహజవియగు సత్యనారాయణగారికి తగును ఆంధ్రులాలకించి తీరవలెను. ఆగ్రహారాలు అడగడంలేదు. విశ్వరూపులు అడగడంలేదు. ఆలకించుమంటున్నామ. ఆలకిస్తారా! అంధకారంలోఉంటారా! (వామన)

అఖిలభారత మహమ్మదీయ మహాసభ

అధ్యక్ష, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసములు

ఫిల్లి డిశం 29:—18-వ అఖిలభారత మహమ్మదీయ మహాసభవారు మధ్యాహ్నము కొర్రాను ప్రార్థనలతో ప్రారంభించిరి. ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షకోపన్యాస మైనతరువాత జిన్నా గారు మస్లిములీశ్వరమందు గలిగిన అవాంతరముల దెలిపిరి. వాగపురమందు అధ్యక్షతవహించిన అహ్మద్ గారిలో తానొకటిగానున్న అహ్మదుదాబాదులో అధ్యక్షతవహించిన హజరతు మోహినితో నొకటిగానున్న తాను సంఘమునకు సేవచేయుచునే యుండెననిరి. తగినంతమంది రానందు భుగ్గిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ ఆపబడెను. లాహోరులో తిరిగి సభ ప్రారంభమయ్యెను. తన మూడేండ్ల అధికారము పూర్తికాగానే తిరిగి ఎన్నుకొనబడిరి. తిరిగి ఎన్నుకొనుటకు వీలులేదు. చట్టమంగీకరింపదు. షేకు అబ్దుర్రాహిద్ గారు పత్రికారచయిత, గొప్పన్యాయవాది, స్వయంకృషిచే గొప్పవాడయ్యెను. ఆలిగరు కళాకాల సాపించుటలో సహాయపడిరి. మహమ్మదీయుల విద్యాభివృద్ధియందు సహాయపడుచున్నారు. పంజాబులో ఇతరరాష్ట్రములకంటె ఎక్కువ విద్యాభివృద్ధిగలిగినది. కాననసభకు అధ్యక్షతవహించిరి. మంత్రిగాగూడ పనిచేసెయ్యన్నారు. భారతదేశ ప్రతినిధిగ నానాబాలిసమితికి బిల్లిరి. వారిసే సేను అధ్యక్షత వహింప గోరుచున్నాను.

(ప్రీతేను.) సభకు సుమారు 500 మంది వచ్చియుండిరి. ప్రతినిధులు 80 మంది వచ్చినవారిలో ముఖ్యులు సర్ అబ్దుల్ రహీము, సర్ మహమదు ఇక్బాల్, సర్ మహమదు అబ్దల్లా, సర్ రహీముబక్సుగార్లు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు ఫిర్కాదా మహమ్మదు హుస్సేనుగారిస్వాగతముతో సభ ప్రారంభమయ్యెను.

తరువాత జిన్నాగారు అధ్యక్షుడు ఖాదిరుగారిని ప్రతినిధులకు తెలియబరచి అధ్యక్షపీఠము నలంకరింపుడని కోరిరి.

తరువాత అధ్యక్షుడు తనయూపన్యాసమును చదివిరి. చివర తాను ముఖ్యమని తలంచు రెండువిషయములగుర్చి చెప్పవలెను. దక్షిణాఫ్రికానుగూర్చియు, సాండుమాట్సుకమిటీని గూర్చియు విషయనిర్ధారకసభలో చర్చింపబడిన తరువాత తన యభిప్రాయము తెలుపుదుననిరి. తరువాత నివేదిక చదువబడి ఆమోదింపబడెను. చేపటిసభ ఆపబడెను.

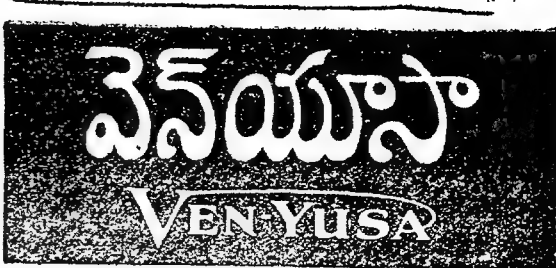
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షకోపన్యాసమునందు హుస్సేనుగార్లు పులిపిరి:

మేము భారతదేశమందు మహమ్మదీయ రాజ్యము స్థాపింపజూచుచున్నామని తదంతయు వ్యాపింపజేసి ప్రభుత్వమున గనుమానము గలిగించుటవలనను, శత్రుపరిపాలనమందు తగభాగము పునశ్చయనపుడును హిందువులు తామే తగుదుమని చెప్పుచు ఉద్యోగములకు సిద్ధులగుటవలనను సంఘద్వైపన్యాసప్రకృతి అధిగ్రంథములకు మతములవార హిందూరాజ్యస్థాపనకు ప్రయత్నించుచుండ స్వరక్షణ జూచుకొనుట అవసరము. ఈదేశము యందు గల వివిధసారస్వతములందుగల మంచిని గ్రహించి తగు సారస్వతమును స్థాపింపగోరుచున్నాను. మకీదులమందు వాక్యములగుర్చి ప్రభుత్వము నాన్యాయ దృష్టి యెవలంబించెను. మహమ్మదీయ ఆజ్ఞాసారము హిందువులు నడచి యెడల యజ్ఞపక్షపులగుర్చిన తగవేలేదు. మహమ్మదీయులు గాంతముతో నానమస్యను పరిష్కరింపవలెను. భారతదేశము హిత్యంత్రము సంపాదించు తలచినయెడ యేజాతి యెట్టిసితి ముందుండునో తలంపనగును. సిరపరపవలెను. మహమ్మదీయ హక్కులగుర్చిన ఒకప్రత్యము ప్రభుత్వమువారును ఇతరజాతులను తెలిసికొని అంగీకరించుటకు ప్రయత్నింపబడవలెను. ఈ యయమై చర్చించునపుడు ఈదిగువవిషయములు ముఖ్యముగ గమనింపవలెను.

- (1) ఒకేమతము, భాష; సారస్వతము గల జాతి నొక రాష్ట్రముగ చేయవలెను.
(2) అన్ని రాష్ట్రములు వాటికనుకూలముగ వర్తించినను కేంద్రప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముకాగూడదు.
(3) కాననసభలందును ఉద్యోగములందు సంఖ్యకు తగు పాలినిధ్య ముండవలెను.
(4) మహమ్మదీయులచే ఎన్నుకొనబడు నిర్ణీతమహమ్మదీయసానము లుండవలెను.
(5) చిన్న సంఘమునకు తగురక్షణ నొసంగవలెను. పింఛనులతోగాని ప్రభుత్వముతోగాని సహకారమునకు మహమ్మదీయుల హక్కుల నంగీకరించుట.

ధర బాడి 1-కి 1-0-0 అక్షయకామములందు దొరకును. ముఖవర్చుస్సును ఆటంకపరచుటయే గాక చక్కగాకాపాడును. కాశ్యత్మమైన సొగసును నిచ్చును.

ఆక్సి జెన్ ఫేస్ క్రిము
వృదువైనట్టియు, వెల్ వెట్టువలె నును పైన చర్మమును గలిగించును. నూలన వికాసమును అందమును ముఖవర్చుస్సుకు గలిగించును.
వెన్ యూసా రహస్యము అందులోగల అమృతమైన ప్రాణవాయువునందుగలదు. అలసినట్టి నీరసమైన చర్మమునకు మౌతనశీవితమునిచ్చును. వెన్-యూసా తక్షణమే ఎండిపోయి కఠినముగానున్న చర్మమును నివారింపి, చెమటకాయలచే గలుగుచుండునుపాతకోలును. ఇట్లు ముఖవర్చుస్సుకు ఆటంకమైన కష్టములనుతొలగించును.
ప్రతిదినము వెన్-యూసాను విడువకవాడిన ఆయా ఋతువులందును, కిత్లోస్థితులందును గలుగు ధ్వంసములనుండి ముఖవర్చుస్సును ఆటంకపరచుటయే గాక చక్కగాకాపాడును. కాశ్యత్మమైన సొగసును నిచ్చును.

1926 సం॥ డిసెంబరు 31 తేది శుక్రవారమును, 1927 సం॥ జనవరి 1 తేది శనివారమును, 2 ప్రదర్శనములు.
సాయంత్రం నాటకము 4-ఘంటలకు
యూదినముతో మొదలు యింక కి దినములు వరకు మాత్రమే
చెన్నపురి కోటమైదానమునందు స్థాపింపబడిన ఎస్టేనేటు థియేటర్ లో
సి.కన్నయ్యకంపెనివారివలన
దశావతారము ప్రదర్శించబడును
1926-వ సం॥ డిసెంబరునెల 30-వ తేది గురువారము రాత్రి 9 ఘంటలకు
1927-వ సం॥ జనవరినెల 2-వ తేది ఆదివారము సాయంత్రము 4 ఘంటలకు చెన్నపురి శ్రీమతి సరస్వతి బాయి అమ్మవలన రామదాసు చరిత్రమును ఈ థియేటరులో జరుపబడును.
టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, అణాలు 8.
C. CUNNIAH, Proprietor.

1929 లో రానున్న రాయలకవిమహాసారికి నివేదించుటకు మహమ్మదీయ హక్కుల వ్రాయుటకుగాను భిలాఫతు సంఘమువారికి సంఘములతో కలిసి పనిచేయుట మంచిది. కావున దగుపర్వాట్లుచేయవలెను. కాంగ్రెసువారు రాజీపడుటకు సిద్ధపడి రాండుటేటిలు కాన్ఫరెన్సును ఏర్పరచునెడల మేము సిద్ధముగా నున్నాము. స్వామిశ్రద్ధానందుని మరణమునకు విచారించుచున్నాను. అ. (ప్రె.)

అధ్యక్షకోపన్యాసము
“ఉభయసంఘములు తమ్ము నుద్ధరించుకొని తరువాత ఇరువురును కలిసి చేయగలవనులు చేయుటకు విభేదములుగలగుచో స్నేహభావముతో నుండుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఇది చేసి రానున్న కవిమహాసభకు సంస్కరణలకొరకు ఏకగ్రీవముగా పోరాడవలెను. ఈలోపుగ వారందరును ఆర్థిక, పారిశ్రామికములందు కలిసి పని చేయవలెను. శ్రద్ధానందుని హత్యచాల ఘోరము. స్వామివారిచేష్టలు ఇష్టములేనివారు పలువురు గలరు: కాని నామతముడు వారిని చంపుట నేనిష్టపడను. విచారించుచున్నాను. ఇస్లామున కిది గొప్పదెబ్బ. శుద్ధియుద్ధమమునకు ప్రోత్సహము. సంఘద్వైపములగుర్చి మాటాడుచు మహమ్మదీయుల కెక్కువప్రాతినిధ్యము గావలెను. వారుకోరువరకు ప్రత్యేకఎన్నికవర్గము లుండుట వారు కోరినవెనుక అవి తీసివేయుట మంచిది. ఉద్యోగములగుర్చి ఎక్కువగ మహమ్మదీయులకు ఈయగోరిరి. టాంజీము, తల్లిగు ఉద్యమములను పూర్తిగ ప్రోత్సహించి వ్యాపింపజేయవలెనని కోరిరి. సహకారోద్యమమును కొనసాగింపగోరిరి. అ. (ప్రె.)

తెలంగాణ, డిసెంబరు 29:— అబ్దుల్ రహమాను, మునిసామప్ప, పుట్టన్నగార్లు జిల్లాబోర్డుసభ్యు లైరి. ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీన బోర్డు సమావేశమగును.

ప్రవర్తనము తగలబడు సంవర్షమున దొంగతనములు జరిగెను. 12 నురు అనుమానములు అరెస్టు చేయబడిరి.

మహారాజావారును యువరాజును ప్రవర్తనము తగలబడుటవలన నష్టపడినవారికి సానుభూతి తెలిపిరి. అ. (ప్రె.)

మధుర, డిసెంబరు 29:—కాంగ్రెసు యజమాన్యమున హాజీసభ గావించి దానియందు శ్రద్ధానందునిమరణమునకు విచారించుచు దీర్చానించిరి. అ. (ప్రె.)

శ్రద్ధానందుని హత్య

కీర్తి శేషుడైన శ్రద్ధానందస్వామిపై భక్తిప్రకటించుటకు రాజమహేంద్రవరమున హిందూసమాజమున జరిగినసభ గాక మరల 27వ తేది సోమవారము సాయంత్రము గోదావరీతీరమున నన్ను బ్రహ్మానందభవనమున ధారాడ రామమోహనరావు గారియధ్యక్షతలో నొకసభకూడెను. పండిరి మల్లిఖార్జునరావు గారు స్వామిజీవితము చెప్పినతరువాత కాకి పుష్పవతమ్మగారు హిందువులు మతవిషయమై శ్రద్ధవహించి యితరమతములయెడ ద్వేషములేకనే తమసంఘటనము జరుపుకొనవలసిన యావశ్యకత నుగూర్చి హెచ్చరించిరి. తరువాత భవిషిషాటి సత్యనారాయణ గారు హిందువులు నీరసులైయుండగా హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి యసంభవమనియు హిందూమతముకూడ తనప్రచార పుహక్కును స్థిరపరచుకొనవలెననియు ముస్లిములు తమహృదయములనుండి కాఫరులను చంపినచో స్వర్గము వచ్చుననెడి భయంకరాభిప్రాయమును త్వరలో మాపుచేయకపోయినచో కష్టమనియు నుపన్యసించిరి. సభయంతయు నిలుమండి క్రింది తీర్మానముల నంగీకరించిరి.

౧. స్వామిదయానంద సరస్వతి ముఖ్యోపాధ్యక్షుడు కాంగ్రీ గరుకుల విద్యాలయ ప్రతిస్థాతయును ప్రస్తుతము ఉత్తర హిందూస్థానములో జరుగుచున్న హిందూమత పునరుద్ధారణమునకు సూత్రధారుడును శుద్ధిసంఘటనోద్యమ స్థాపకుడును వయోవృద్ధుడైన సవయావసునివలెనే దేశోద్ధరాకై కృషిచేసెడివాడును సర్వత్యాగియైనను శ్రద్ధానందస్వామి దుర్వరణమున కీసభవారు దుఃఖమును తెలియజేయుచు స్వామియత్నకు శాంతి యగుగాక యని ప్రార్థించుచున్నారు.

౨. శ్రద్ధానందస్వామి షరణములన అపారినష్టమును భరింపవలసిన ఆర్యసామాజికుల కీసభవారులనుసానుభూతి నందజేయుచున్నారు.

౩. హిందూ మహమ్మదీయమైత్రి హిందువులు నీరసులైయుండగా పాసగదన్న స్వామియభిప్రాయమును ఈసభవారు సంపూర్ణముగా నంగీకరించి స్వామి విడిచినశుద్ధిసంఘటనోద్యమమును సాగింపవలెనని దేశములోని హిందువులందరను ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

కాంగ్రెసు విషయనిర్ణయ మహాసభ

సాంబమూర్తిగారు స్వాతంత్ర్యతీర్మాన ముపపాదించుట

గాంధీమహాత్ముని ప్రాతికూల్యము-తీర్మానములు వీగిపోవుట

ఇతర వివరములు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ స్పెషలు)

పాండవనగరము, డిసెంబరు 27:—మరల విషయ నిర్ణయసభము సమావేశము కాగానే పంజీలమోతీలాలు ప్రభుగా రుపభక్తరానందను సేనునప్ర గాఢీ క్రిందితీర్మానముపపాదించిరి.

“హిందుమహమ్మదీయ సంఘముల నాయకులతో సంప్రదించి ప్రస్తుతము రెండుసంగములకాఠికి వీర్పడిన విషయ సభా ర్థమును అంతమొందించుటకై తన ప్రయత్నముల గావింప ముయినని కాంగ్రెసు మహాసభవారుకార్యసంఘమువారిని కోరు చున్నారు. ఇందులకు కార్యసంఘమువారు అన్నివిషయములు ఆలోచించి ఒక నివేదికను తయారుచేయుటయనునది ఆనివేది కపై తన కార్యక్రమమును నిర్ణయించి అమలుపరచుటకు కాంగ్రెసు సామంతులవారికి అధికార మివ్వబడినది.”

సేనునప్ర గారు తీర్మాన ముపపాదించుచు ఇది గొప్ప చిక్కులతో కూడిన సమస్యయగుటచే బహిరంగముగ చర్చజరు పుట ఉచితముకాదనియు కార్యసంఘమువారే ఈవిషయమై ఆలోచనలుచేయుట ఉచితమనియు చెప్పిరి.

కార్యసంఘమువారు ఈవిషయమై ఆలోచనలు జరుప వలయునని తీర్మానించుట ఈ ముఖ్యమైన సమస్యను మూలకు త్రోయుటయగునని వంగరాష్ట్రపు ప్రతినిధి ఆక్షేపణ తెలిపెను.

ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గములకు సంబంధించిన తీర్మానము నుపపాదించు టాండవగారు నోటీసు ఇచ్చియుండి రి. కాంగ్రెసు నిబంధనల ననుసరించి ఈ విషయమై మహమ్మ దీయుల అభిప్రాయములను తెలిసికొనిన పిమ్మట గాని కాం గ్రెసువందు చర్చ జరుపుటకు వీలులేదని అధ్యక్షుడు నిర్ణయమొ పగను. అందుచే సాంఘిక ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను రద్దు చేయవలయునని టాండవగారు రుపపాదించవలచిన తీర్మానము చర్చకు లేబడలేదు.

రంగస్వామి అయ్యంగారు ఈవిషయమై మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు మనీదుల ఎదుట సంగీతము వాయింతుట, ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు ఈరెండు విషయ ముల గురించి ఆలోచించవలయుననియు, రాబోవు భారత కాన నసభాసందర్భమున ఈ విషయమై రెండుసంఘముల నాయ కులు కలసి ఆలోచించి ఒక విధమున రాజీ నేర్పరచుకొనవచ్చు వనియు సూచించిరి.

కాంగ్రెసు నాయకులు సాంఘిక వివాదములందు తో క్యము పుచ్చుకొనుట ఉచితముకాదనియు, హిందు నాయకులు హిందుమహాసభ ప్రచారము నలుపుట మహమ్మదీయ నాయకు లు భిలాభతు ప్రచారము నలుపుటచే ఇట్టి విషయపరిస్థితు లే ర్పడుచున్నవనియు సర్వపాలుగారు చెప్పిరి.

ధీర్ వికమత్త్య మహాసభయందు ఆమోదించబడిన తీర్మా నములను అధికారముగ గైకొని పని ప్రారంభించ వచ్చునని రుషి గారు సూచించిరి.

వికమత్త్య మహాసభయల్ల వికమత్త్యము వీర్పడలేదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

సేను నప్ర గారు ఈమాటపై మాట్లాడుచు వికమత్త్య మహాసభ తీర్మానములు కానున్నను మరల క్రొత్తక అన్ని పరి స్థితులను గురించి ఆలోచించి కార్యక్రమము నిర్ణయించుకొనుట లాభకరమని చెప్పిరి.

వికమత్త్య మహాసభ కాంగ్రెసువారి యాజమాన్యమున జరుగలేదనియు స్థానిక పరిస్థితులను గమనించి ఈసమస్యను ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునను ఒక్కొక్క విధమున పరిష్కరింప వలయుననియు మహమ్మదాలిగారు చెప్పిరి.

మార్చి 31 వ తేది లోపు కార్యసంఘమువారు ఈ విషయమై నివేదికను తయారుచేయు వలయునను ఒక సవరణ ఉపపాదించబడెను. ఈ విషయమై నాయకులు ఈ పత్రా యము గట్టి ప్రయత్నములు గావించెదరని అధ్యక్షుడు చెప్పె ను. సవరింపబడిన తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

నిబంధనలందు మార్పులు

అక్టోబరు 1 వ తేది నాటికి కాంగ్రెసు సభ్యులుగ నుం డనివారు డిసెంబరునందు జరుగు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనబడకూడదని రంగస్వామియ్యంగారు ఒక తీర్మాన ముప పాదించిరి. కాంగ్రెసు సమావేశము జరుగుటకు కొన్నివారము లకు పూర్వము ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనబడవలయు నను ఉద్దేశ తో పరిశ్రమ పట్టుటగ చేపట్టవచ్చుననియు ఈ పద్ధతిని

అంతమొందించుట అవసరమనియు రంగస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి. అయ్యంగారి తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. మొత్తము ప్రతినిధులసంఖ్య అభిలభ్యారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు కాక 6000 లుండవలయునను తీర్మానమును ఆమోదింపబడెను.

సిక్కు ఖైదీలు

సిక్కు ఖైదీలను ప్రభుత్వమువారు ఎట్టివరతులు లేక విడుదల చేయవలయు ననియు నాభామహారాజు విషయమై ప్రభుత్వమువారు అక్రమము గావించిరనియు సర్దారు సర్దారు సింగగారి తోకతీర్మాన ముపపాదించిరి.

కడచిన సంవత్సరమువలెనే సిక్కు ఖైదీలగుటించి తీర్మా నము గావింపవచ్చును. కాని నాభావిషయమై కాంగ్రెసు వారు చర్చించుట ఉచితము కాదని రంగస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి.

సిక్కులసమస్య నాభాసమస్య ఒకేయేరియు సిక్కుల పట్ల నానుభూతి తెల్పుటచేతనే నాభా మహారాజుగారు రాజ్యము వదులుకొనవలసివచ్చెననియు కావున యీవిషయమై కాంగ్రెసువారు తీర్మానము గావించుట అవసరమని చెప్పిరి.

మహమ్మదాలిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు కాం గ్రెసువారు ఈ విషయమై ఆంధోళన మొనర్చున్న సంతాన ముల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొనడ రని చెప్పిరి.

నాభా మహారాజుగారికి మరల రాజ్యము ఇచ్చినగాని సిక్కుసమస్య పరిష్కారముగల అసంభవమని సి. యస్. రంగ య్యురగారి తోకసవరణ నుపపాదించిరి.

సవరింపబడిన విధమున సర్దార్ సర్దారుసింగుగారి తీర్మా నము ఆమోదింపబడెను.

కలెన్సి సమస్య

పిమ్మట ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఈక్రిందితీర్మాన ముపపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారి కలెన్సి విధానము దేశమునకు గొప్పనష్టముకలగజేయునున్నది కాన నిపుణుల సహాయముతో కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు ఈవిషయమై ఆలోచించి భా రత కానసభ్యులు ఏవిధమున ప్రవర్తించవలసినదియు విర్ణయిం పవలయునని రంగస్వామి అయ్యంగారి తోక తీర్మాన ముపపా దించిరి.

కాంగ్రెసు మహాసభయందే ఈవిషయమై చర్చింపబడుట ఉచితము కాదనియు అధికవిషయములందు ప్రత్యేకనిపుణులగల వారు కలసి ఆలోచించి నిర్ణయము గావించుట అవసరమనియు కార్యసంఘమువారే ఈ విషయమై ఆలోచించుట ఉచితమని యు అధ్యక్షుడు తెలిపిరి.

కొంతవర్ష జరిగినపిమ్మట తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. (కాని 28 వ తేది న విషయనిర్ణయసభలో గాంధీమహాత్ముడు ఈ విషయమై మరల ఒకతీర్మాన ముపపాదించిరి. అందుకు సంబంధించిన చర్చా వివరములు వేరొకచో ప్రకటింప బడినవి.)

ప్రతినిధుల రుగ్వము

ప్రతినిధులను రిజిస్టరుచేయుట వారివద్దనుండి, ప్రతినిధి రుగ్వమును వసూలుచేయుట మున్నగు పనులను యావద్భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు జరుపవలయునని రంగస్వామి అయ్యం గారు ఉపపాదించిరి. ఇప్పుడు ఈ పనులను సన్యాససంఘము వారు చేయు చున్నారు. ప్రతినిధిరుగ్వములలో సగమువం తు సన్యాససంఘమువారికి మిగిలిన సంఘము యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి చేరుచున్నది. ప్రతినిధుల ఎన్నికల సంబంధమున తగాదాలు పరిష్కరింపవలసినది యావద్భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారుగ నున్నారు. ఈపరిస్థితులలో సన్యాస సంఘమువారు కాక కాంగ్రెసు సంఘమువారే ఈపనులను చేయుట ఉచితమని రంగస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి.

తీర్మానము అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

ప్రతినిధి ప్రవేశరుగ్వము పదిరూపాయ లుండవలయు నని ఒక తీర్మాన ముపపాదించబడెను.

పది రూపాయలు రుగ్వము అంగీకరించిన కాంగ్రెసు మహాసభ నివేదికమును ఉచితముగ ప్రతినిధులకు ఇవ్వకపోయిన నది కలప్రసాదగు పక్షము చెప్పిరి.

కాంగ్రెసు నిజముగ ప్రజాసభగ చేయవలయునను ఉద్దేశముతో ప్రతినిధిరుగ్వము తగ్గింపబడె ననియు, ఒక్క సం వత్సరమే అమలుపరచుటచుబడిన ఈమార్పును ఇంత త్వరితముగ రద్దుచేయుట న్యాయము కాదని నిబంధనగారు చెప్పిరి.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధిరుగ్వము హెచ్చింపవలయు నను తీర్మానమునకు అనుకూలముగ 50 మంది, ప్రతికూలముగ 44 రు నమ్ముతుల నొసగిరి. కాంగ్రెసు నివేదికములు ఉచితముగ ఇవ్వ బడవలయునను సవరణ కూడ ఆమోదింపబడెను.

28 వ తేది చర్చ

పాండవనగరము, డిసెంబరు 28:— కాంగ్రెసు విషయ నిర్ణయసభ నేటి దినము 8-30 గంటలకు కాంగ్రెసు శిబిరమున మరల సమావేశమయ్యెను. వర్షము కురియుచుండుటచేతను గాలి చే గుడారము చినిగియుండుటచేతను ప్రతినిధులకు ఇబ్బంది కలి గెను.

కలెన్సి సమస్య

నేటిదినము విషయ నిర్ణయ సంఘ సమావేశము ప్రా రంభము కాగానే క్రిందటిదినము విషయ నిర్ణయసంఘమువారు కలెన్సి సమస్యకు సంబంధించిన తీర్మానమును నిరాకరించుట గొప్ప తప్పదమని చెప్పిరి. మరల ఈవిషయమై చర్చ నలుపుట కు విషయనిర్ణయసంఘమువారు అంగీకరించిరి. కలెన్సి విష యము గురించి ఆలోచించుటకు కార్యసంఘమువారికి అధికార మిచ్చుచు భారతకానసభవారు ఈవిషయమై అవలంబింపవలసి న విధానము నిర్ణయించు అధికారము కార్యసంఘమువారికిచ్చు చు తీర్మానము గావింపబడెను.

నాభా సమస్య

నాభాసమస్య విషయమై కూడ మరల చర్చ జరుపుట కు తీర్మానము గావింపబడెను. క్రిందటి దినము ఆమోదింపబడి న తీర్మానమున నాభా మహారాజుకు సంబంధించిన భాగమును తీసివేయవలయునని ప్రతినిధులు అంగీకరించిరి.

ఈవిషయమై పండిత నెహ్రుగారు మాట్లాడుచు తాను నాభా మహారాజుగారి వకీలుగనుండుటచే ఈవిషయమై జరుగు చర్చయందు పాలు గొకొనుట సరసముగ నుండదని చెప్పిరి.

సంసానముకు సంబంధించిన విషయములపై కాంగ్రె సువారు చర్చ నలుపుట ఉచితముకాదని గాంధీమహాత్ముడు సూచించెను.

కడకు క్రిందటి దినము ఆమోదింపబడిన సిక్కు-సమస్యకు సంబంధించిన తీర్మానముగ నాభా మహారాజు ప్రస్తావన వద లివేయుటకు తీర్మానింపబడెను.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యతీర్మానము

బులుసు సాంబమూర్తిగారు తీర్మాన ముపపాదించుట

పిమ్మట బులుసు సాంబమూర్తిగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మాన ముపపాదించిరి. కాంగ్రెసు క్రిడునందలి స్వరా జ్యమును పవమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ఆదర్శమని పత్తిగ ణింపవలయునని సాంబమూర్తిగారు రుపపాదించుచు ఇట్లుచెప్పిరి.

దేశములో పలువురు పలువిధముల అభిప్రాయ పడ వచ్చును. కాని అధిక సంఖ్యాకులు బ్రిటిషువారిలో ఎట్టిసంబం ధములేని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కోరుచున్నారని చెప్ప వచ్చును. ఇటీవల లండనులో సామ్రాజ్య మహాసభ జరిగినది. కాని అచ్చట భారతదేశమును ఇతర దొమినియనులతో సమాన ముగ గౌరవింపకుట బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమున ఎవ్వరు సమ్మతింతుటలేదని స్పష్టముగా తెలుపబడెను. 1906 సంవత్సరమున స్వరాజ్యమునుపదము స్పష్టముచేయబడగానే ప్రజలయందు సూ తన ఉత్సాహము వికసిం చెను. 1920 సం వత్సరమున నాగపూరులో కాంగ్రెసు ఆదర్శము స్వరాజ్యమని నిర్ణయింపబడినప్పుడు కాశీయ పరిష్కానము గల స్వాభిలాషపరు లు విద్యావంతులు కొందరు తృప్తిచెందిరి గాని సామాన్య ప్ర జలకు తృప్తికలుగలేదు. దొమినియనువారు మనలను అన్నెల తుల్యులగ పరిగణించుచున్నారు. ఇతర దొమినియనులతో పాటు మనకు సమానమగు హక్కులులేవు. గౌరవములేదు. కాని సా మ్రాజ్యమునందలి అన్ని దేశములవారు భారతదేశమువల్ల సంపూ ర్ణలాభము పొందవలయునని ఉద్దేశించుచున్నారు. మొన్న జరి గిన సామ్రాజ్య మహాసభయందు బ్రిటిషు పార్లమెంటువారికి గల ఖిట్ అధికారము కూడ రద్దుచేయబడినది. అందుచే దొమి నియనుల ప్రభుత్వములవారేమిచేసినను మనము సహించవలెను. బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు మనకు న్యాయము కలుగజేయ వాలరు. ఇట్టి పరిస్థితులలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ఆదర్శ ముగ పరిగణించుట న్యాయమనియు, ఈ ఆదర్శము ప్రకటింప బడిన ప్రజలయందు పట్టుదల ఉత్సాహము అధికముననియు గమనించుచున్నాను.”

జ. పాదసర్వోత్తమరావుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు కార్యము మహాసభవారు కాననసభయందు అవలంబింపబడిన కార్యవిధానమును నిర్ణయించినందు, కాననసభలో పనిచేయుటయిన రాజభక్తి ప్రమాదము వున్నకొనుటయనియు ఇట్టి పరిస్థితులలో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య ఆదర్శము గురించి చర్చించుట సాంప్రదాయ విరుద్ధమనియు, ఈవిషయమే అధ్యక్షుడు నిర్ణయమొనగవలయుననియు కోరిరి.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము ఆదర్శమని ప్రకటించుచున్నామనగాని ఇప్పుడే సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుటలేదనియు అందుచే తీర్మానము సాంప్రదాయవిరుద్ధముకాదనియు సాంబమూర్తిగారు సమాధానముచెప్పిరి.

సాంబమూర్తిగారి తీర్మానము సాంప్రదాయవిరుద్ధముకాదని అధ్యక్షుడు నిర్ణయమొనగను.

అధ్యక్షుడు, తీర్మానమును ఉపసంహరించు కొనవలయునని సాంబమూర్తిగారిని కోరుచు గాంధీమహాత్ముడు కురలరాజుగారు ప్రవేశించుటచే వివిధ రాజకీయ కక్షలకు చిక్కుత్యము కుడుకుట సాధ్యమనియు ఇట్టి పరిస్థితులలో వివాద. ఛారి తమకు ఇట్టి తీర్మానము తెచ్చుట స్వాధీనుకాదనియు చెప్పిరి.

గాంధీమహాత్ముడు తీర్మానమును ఆక్షేపించినంత మాత్రమునే తీర్మానమును నిరాకరింపకూడదని ఉపేంద్రనాథ బెనర్జీగారు చెప్పిరి.

గాంధీ మహాత్ముడు

తీర్మానమును ఆక్షేపించుట

గాంధీమహాత్ముడు తీర్మానమును ఆక్షేపించు ఇట్లు చెప్పిరి:—

భారతదేశమునందలి మహాత్ముల అభిప్రాయములనే ప్రమాణములుగ గ్రహించకూడదనియు మహాత్ముల బాహిర్యములే భారతీయుల తప్పించు కొనవలయుననియు బెనర్జీగారు చెప్పినందులకు వారినభివేదించుచున్నాను. కాని నేను మహాత్ముడను కాను. దేశసేవచేయు నుత్సాహము గల సామాన్యుడను. అందుచే మీరు నాబాహిర్యముండి తప్పించుకొనజాలరు. సంపూర్ణమగు స్వార్థత్వమును ప్రకటించు విషయమున తీవ్రమగు ఆరాజ వాదులకును విప్లవ కారులకును కూడ నేను చెప్పినదియును, ఎట్టి త్రిపుమైన కార్యక్రమమైనను సరే వెరచుకొనకలెదురు. కాని తన తీవ్రతను ఎన్నియో సంగ్రామములను చూచిన అనుభవజ్ఞుని అభిప్రాయములను మీరు వివలయునని కోరుచున్నాను. స్వరాజ్యమును పదమునకు అర్థముచెప్పిన పదగాంధీర్యము నశించును. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును అర్థము స్వరాజ్యమును పదమున ఇమిడియుండును. స్వరాజ్యమును పదమునకు ఈ అర్థమే లేకున్న నేను కార్యమునందే చేరియుండను. కాని ఈమాటయందు భారతీయుల ఆత్మ గౌరవమునకు విరుద్ధమగు భావమును కూడ ఇమిడియున్నదని కొందరు తలపెట్టును. జాతీయవాదులైనా హత్యలు సంస్కరణముల అనంతరము బ్రిటిషువారు అవలంబించిన నిర్యాసవిధానము ప్రజలయందు అకాంతిని సృష్టించినది. అందుచే బ్రిటిషువారి సంబంధము కొందరికి దుస్సహ్యమగుండవచ్చును. వారిపట్ల నాకు సంపూర్ణ సానుభూతిగలదు. కాని త్వరపడకుడని వారికి హితమొనగదున్నాను. ఈ తీర్మానము నిరాకరింపబడినను కార్యము కార్యక్రమము ప్రవాళిద్వములను తృప్తిపరచగలదని మీరు విశ్వసించవచ్చును.

ఒకరితోనొకరు తగువులాడుకొనువాతివారిలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యభావమును వ్యాపింపజేయ మీరు యత్నించుచున్నాను. హరింకుకొను కత్తిలేనప్పుడు అధికముగ వినుట బుద్ధిమంతుల లక్షణముకాదు. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము స్వరాజ్యముకన్న ఉత్తమమగు అదర్శమైనను మీరు కాంతివహించవలయుననియు ఒక్కొక్కమెట్టుగ పైకిఎక్కవలయుననియు కోరుచున్నాను. త్వరపడి పరిగెత్తిన బోల్లపడుటలేదగును. స్వరాజ్యమును మాటలో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును అర్థముఇమిడియుండుటచేతనే జిన్నా పండితమాళ్వ్య ప్రభృతులకు అసంతృప్తి కలిగినది జిన్నాగారు కార్యమునందలిపోయిరి.

కాననసభలకు సంబంధించిన కార్యక్రమమును అవలంబించుటకు నేను నాయకత్వము వహించెదనని మీరు తలచుట పిచ్చిప్రయ. నిజముగ నాకు కాననసభలపై విశ్వాసమున్న పండిత నైపుణుగారి ఎదుట కాశ్చర్యమిచ్చుచు జోడించి స్వరాజ్యపక్షపు కార్యదర్శి ఉద్యోగము నాకివ్వవలయునని నేను కోరియుండెడివాడను. కాని ఒక్కవిషయముమాత్రము చెప్పెదను. కాననసభల కార్యక్రమము గురించి సంపూర్ణముగ చింత మానిచేయవలయునని నేను ద్వేషించుటలేదు. కలకత్తాలో జరిగిన ప్రత్యేక కార్యము మహాసభయందు నేను చెప్పినమాటలు మీలో కొందరి కైనను జ్ఞాపకముండునని తలచుచున్నాను. కాననసభల విషయమై ఎల్లకాలము నిరసన భావము వహించుట సలేదని నేను చెప్పియుంటిని. కాని నేను కాననసభ ప్రవేశించు నయము వచ్చుటకును ఇతరులు కాననసభలను ప్రవేశింపాల

యునని నేను బోధించు సమయము వచ్చుటకును కొంతమాత్రము జరుగవలయును. ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యత్వమును అంగీకరింపవలయునని రీడింగు ప్రభువుగారు వన్ను కోరియుండిరి. నేను కొన్ని కురతులను నిర్ణయించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆమరతుల నంగీకరించిన నేను ఇండియా ప్రభుత్వపు సభ్యత్వమును అంగీకరించెదనని రీడింగు ప్రభువుగారికి ప్రత్యుత్తరముపలికిని. చాంపరాను విచారణసభ్యులను నేను చేరి పనిచేసిన విషయము మీకు తెలిసియున్నది. ఇదేవిధమున కాననసభలయందు ప్రవేశించి ఉన్నతోద్యోగములను కడకు ఎక్కివేటివు కానినెలరు ఉద్యోగమును కూడ అంగీకరించి పనిచేయగల సామర్థ్యము నాకున్నది. (నవ్వు) కాని నేను ఎక్కివేటివు కానినెలరు ఉద్యోగమును అంగీకరించిన స్వరాజ్యము వచ్చినదనియే మీరు నమ్ముచున్ను. (నవ్వు) సాంబమూర్తిగారు చూచించిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కూడ లభించిన దనియే మీరు నమ్ముచున్ను. నా మట్టుకు నేను ఇప్పుడే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అనుభవించుచున్నాను మీరు కూడ నావలెనే సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును అనుభవించే అర్హతగలవారు కావలెను. అఖిలభారత కార్యము సంఘసభ్యులు కేవలమే వివాదములతో కాలముగడుపుచునని స్వాతంత్ర్యము పొందవలయునను పట్టుదలగల కార్యకూరులైన నాని మనము స్వాతంత్ర్యము పొందజాలము. విదేశేష్ట్ర అహిమ్సరణము సంపూర్ణమగు కొనసాగిన పిమ్మట పండిత నైపుణుగారిని చేరి నన్ను మోపకుమున ఛేద్యుకొనుట అని ప్రార్థించువారి సంఖ్య అధికము కావలదు. మీలో ఉత్సాహము పట్టుదల ఏర్పడిన గాని విదేశేష్ట్ర అహిమ్సరణము కొనసాగదు. మీరందరు ఈ ఖాదీఉద్యమమునందు చేరవలయునని కోరుచున్నాను. నెలకు 20 రూప్యముల జీత మిచ్చెదను. తగుశిక్ష గవలెదను. పనిచేయుటకు గ్రామముల నిచ్చెదను. మీరు విదేశేష్ట్ర అహిమ్సరణ బోధ్యమును విజయము గావింపుము. అప్పుడునేను కాననసభ కార్యక్రమము నంగీకరించి పనిచేసెదను.

నేపదినము మనలో క్రమశిక్ష లేదు. మహాసభలయందు అధ్యక్షుని నిర్ణయముల తిరస్కారించవలయునను సాంప్రదాయము కూడ మనము అవలంబించలేదు “స్వామి క్రధానందుడు వధింపబడెను. అందుచే ఒకమహాత్ముడయ్యిరి : సంపత్వపురు” అను చెవరింపులతో కూడిన లేఖలు అధ్యక్షునకు పంపబడినవి. ఇట్టిభావములను ప్రకటించు లేక ఆద్య నకు నేడుకూడవచ్చునది. ఈ అకాశరాముని ఉత్తరములు మనదేశము ఎట్లున్నది. దేశీయులనిపితి ఎట్లున్నది తెలుపుచున్నది. దేశీయులభావములు ఇట్లు వివరింపగవచ్చువు కాననసభలలో పనిచేయ యత్నించుట నావంటివారికి తగని కార్యము.

సాధ్యమైనచో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందే యుండుటకు మనము సంసిద్ధులమైయుండవలెను. మానవస్వభావమునందు మీకు ఏ అవిశ్వాసమేర్పడవలెను? ఆంగ్లేయులు గర్వమును అలాచి వారిని లొంగ జేసి, వారే మనలను నే విం చు పట్టు చేయు శక్తి మనకు లేదని ఎందులకు అధైర్యపడవలెను. తెల్లతోనును మీరు ద్వేషించిన మీరు ఆంగ్లేయులనందరిని తరిమివేయుదురా? ఇఇంగ్లీషు భాష నేర్చుటకు కూడ కొందరిని యీదేశమున నుంచుకొనక అందరిని తరుమ గొట్టెదరా? దక్షిణాఫ్రికా పరిస్థితులను చూడుడు. డచ్చిబోయర్లు ఉద్రేకవంతులు గర్వపూరితులు స్వాతంత్ర్యప్రియులు. వారే ఇట్టి తీర్మానములను సుపాదించవలయునని కోరుటలేదు. ఎప్పుడు కావలయుననిన అప్పుడు స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించవచ్చునని జనరలు జర్జుగాజాగారు తలచి తన ఉద్రేకమును విడనాడిరి. ఇదేవిధమున సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుకొను అధికారము మనకున్న గాని నామట్టుకు నేనుకూడ సంతృప్తి చెందను. స్వరాజ్యమును పదమున ఇమిడియున్న భావగాంధీర్యమునకు అంతములేదు. ఈపదమునకు అర్థము చెప్పిన భావమును సంకుచిత మొనర్చినట్లుగను. ఈపదమునకు అర్థము చెప్పట అసాధ్యము”

తీర్మానము వీగిపోవుట

గాంధీమహాత్ముని ఉపన్యాసమునల్లనే సాంబమూర్తిగారి తీర్మానము నిరాకరింపబడినది చెప్పవచ్చును. తీర్మానము వీటుకుబెట్టగా అత్యధికసంఖ్యాకులు ప్రతిహతులుగ నమృతుల నొసగిరి.

నూతన కార్యదర్శులు

శ్రీయుతులు ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, బల్లభాయి పటేలుగారు డాక్టరు అన్నారిగారు నూతన కార్యదర్శులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు పర్యటించు సెక్రటరీగ నియమింపబడిరి.

అంతటితో సమావేశము అంతమొందెను.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

బుధవారము (30-12-26)

ఇరువదిగజముల షేప్, ఫరలు
కారికొమ్ములు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (రి) రు 8-8-0 రు 8-12-0. సరాసరి రకము రు 7-10-0.

కారికొమ్ములు—22 X 22 వేరు రకములు (రి) రు 8-2-0. సరాసరిరకము రు 7-2-0.

తెలుపుముల్లు—1708 (నెట్) రు 12-8-0 రు 12-10-0; గ్లాస్ 9000 (నెట్) రు 12-8-0 ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-4. ఇ. సి. 78 రు 8-8-0, 881888. రు 12-12-0; 8878 రు 7-10-0 1702 రు 10-4, ఆర్. 784 రు 7-14-0; Z. 79 రు 10-12. Z. Z. 73 రు 8-0-0. 7653 రు 7-12; G. A. 83 రు 7-0; G. G. 73 రు 8-0;

నూలు
40 నెంబరు, సీమ (5 పాల్ కట్టుకు) —ట్రాక్—రు 4-11-0 చలవ (కొంగ) రు 7-2; రు 8-0; చలవ (“ఎనిటిక్స్”) సవరను రు 7-11-0.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) —నత్త (త్రము 9-7-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాల్ కట్టుకు) అడకత్తుర నమలి రు 16-4; గడ్డిబండి రు 8-11-6, ఎదుగడియారము రు 8-9-0;

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) — భూగోళము నీలంచేప రు 16-12-0.

లోహములు
ఇనుము:— తెల్లయను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర 29-0, రు 82.

ఇత్తడిరేకు:—జర్మను (డిటిమాన్) రు 285, రు 287. రాగిరేకు రు 258;

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటి) రు 20-0.

కలాయి పెంకురేకు :— 24" గజ 6" 7" 16-0-0 8" 9" 10" రు 16-4-0

సిమెంట్ పిసాకు వెల:—

నార్త్ ఆవుమార్కు రు 17-0, రు 17-8-0. నమలి రు 11-8-0, “జింక”

చక్కెర (రెడి) రు 86-11-0.

జనరలి రు 86-9-0 ఫిబ్రవరి రు 86-14-0 మార్చి రు 87-2-0.

వేరు సెనగపప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:— “మిషీన్” రు 46.

సాదాపాను రు

వేరు సెనగనూనె

“గానుగ” రు 97. 105. “క్రెస్”

ఆముదము

(గ్రామధర) రు 108.

పదును చేసిన తోలు రతి 1 లకి

ఎద్దుతోలు (8 1/2 మొదలు 9 రకులు)	రు 0 14 9	రు 0 15 9
“ (7 1/2 8)	రు 0 18 9	రు 14 8 9
“ (తేలిక)	రు 1 1 8	రు 1 2 0
“ బెంగళూరు (8 1/2 మొదలు 9 1/2)	రు 0 15 10	రు 1 0 6
“ “ (తేలిక నరకము)	రు 1 1 9	రు 1 2 6
“ (విజయనగరం 7 1/2 8)	రు 0 14 9	రు 1 0 0
“ (ఏలూరు 7, 7 1/2)	రు 0 15 8	రు 1 0 8
గేడతోలు	రు 0 10 8	రు 0 11 0
గేడూడతోలు	రు 1 1 0	రు 1 1 9
ఆవుదూడతోలు	రు 1 18 6	రు 1 14 6
మేకతోలు	రు 2 8 0	రు 2 12 0
గొట్టెతోలు	రు 2 10 0	రు 8 0 0

పదును చేయని వచ్చితోలు

బెంగళూరు మేకతోలు	100-కి రు 165 0 0	రు 185 0 0
బెజవాడ మేకతోలు	“ రు 160 0 0	రు 170 8 0
బెంగళూరు గొట్టెతోలు	“ రు 180 0 0	రు 170 0 9
బెజవాడ గొట్టెతోలు	“ రు 180 0 0	రు 180 0 0
ఆవారముపట్టు బారువ 1-కి	రు 26 0 0	రు 88 0 0
కొన్నంపట్టు	రు 20 0 0	రు 28 0 6
కరక్కాయలు	రు 88 0 0	రు 48 0 9

స్వామి శ్రద్ధానందుని ఘోరమరణము

రహస్యము బయల్పడ కుండుట

ఇది యొక పెద్దకుట్ర యని హిందువులు పోలీసువారికి నూచించుట

రివాల్యూరు ఆఫ్ఫిస్ సానమునుండి తెచ్చె ననుట

ధిల్లీ, డిశం 29:—స్వామి శ్రద్ధానందుని హత్యవిషయమై ఆచోక్షి తీయబడుచున్నది. ప్రజలలో సంబలము తగ్గలేదు. చానికై సే ప్రజలు చచ్చియుచున్నారు. ధిల్లీ చీఫ్ కమిషనరు తన్ను చూడవచ్చినవారు చెప్పిపోయి విన్నపములన్నియు సావధానముగా వినుచున్నాడు. వారందరు సంఘపక్షపాతములేనివారిని విచారణయందు నియోగింపవలసినదనియు, ఆచోక్షి తీయ సర్వప్రయత్నములు చేయవలసినదనియు విన్నవించుచున్నారు. రహస్యమింకను బయల్పడలేదు. ముద్దాయి కథనము తాను రివాల్యూరు ఆఫ్ఫిస్ సానమునుండి తెచ్చెనని చెప్పినది పోలీసువారు నమ్ముటలేదు. రివాల్యూరు ఎవరితో, ద్రోహింపవలయులెవరో సహవాసులెవరో కనిపెట్టుటకు తీవ్రప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. పోలీసువారు మరియొకవారము రిమాండుతో జరుగు. కేసు బహుళ జనవరి 11-వ తేదీన ప్రారంభమగును. శ్యామాధికారి ధీనో వి. సి. యన్. భారత్ క్రైస్తవుడు డిప్టీ కమిషనరు జాన్సన్ తాను విచారించునని నశ్చేజరుచును.

కుట్రను వెల్లడింపగలవారికి 10 వేలరూపాయల బహుమాన మీయబడునని ప్రకటించబడినది.

పోలీసు నూపరెంటు ఆఫ్ఫిసరులచేత మువ్వరు హిందువులు రాయబారమేరి. బయటిపరచుచున్న తమకు తెలిసినంత వరకు పోలీసువారికి తెలియబరచి సహాయముచేయుటకు వారి కనుజ్జి గీరిరట. ఏలన విధిలోనివారందరను పోలీసువారి చెంత కేటకు భయపడుచుండిరట. పోలీసువారి యాలోచనకుగాను వారొకనూచన గావించిరి. హిందుకు యితరులచే పంపబడెను కొందరు శుద్ధిశుద్ధమనస్థులైన లర మహమ్మదీయ ప్రముఖులు దీనిని చేయించిరి. ఈ సలపారంభమందు కొన్ని మహమ్మదీయ పత్రికలలో హితక రాజహస్యను సభవారు ఇస్లాము ప్రచారముచేయ దలపెట్టిరి. వారివలనరచి చూడవలసిన అర్హసమా తీకులకు ఎప్పుడనుకొనిన నప్పుడు గలుగగలను. ఏలనన పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞానము ఈ లెకన్న సులువైన మార్గముగనిపెట్టినది. ఒకడుడు కరపత్రమును ఒకనీయు శుద్ధియువ్యును వ్యతిరేకముగ వ్రాయబడినది. ఒక మీతటు మహమ్మదీయుడు చానిని వ్రాసియుండెను. కరపత్ర మేమన స్వామివారిని బెడరించుట, బాబు తమవధతులను మార్చుకొననిచో 30 ఏండ్లక్రిందట హత్య గావించబడిన లేఖాముగారియనీ పట్టుననిరి. తరువాత చేతిలో వ్రాయ బడిన పెద్ద యక్ష రముల ప్రకటక పత్రమును నూపరెంటు గారికిచ్చిరి. అది చాందినిచాకులో నిన్న సాయంకాలము అంటించబడెను. దానితో ఇంకను చాలమంది హిందూనాయకుల ప్రాణములు డీయుచును విరి. ఈవిషయములు తెలిసినతరువాత రహస్యము మరింతగాఘమైనది. కాని అధికారులు మాత్రము క్రివంచనలేక ప్రయత్నించుచున్నారు.

అబ్దుల్ రషీదు, అతడుచేసిన హత్యయే ప్రజల కలవరకెట్టుచున్నను ఈసాయంకాలము సంబలనతీవ్రత తగ్గినది. రికో జాలనుండియున్న తీవ్రత లేదు. కాంతము ధైర్యము హిందువుల ముఖములందు కానవచ్చుచున్నది. లాలాబజపతిరాయిగారు పత్రికలకంపిన సందేశము ప్రజలకంపిన విన్నపములను నిట్టిపరిస్థితులు చేపూడినవి. లాలాశీగారి యభిప్రాయమునుగూర్చి చాందిని చాకులోని సర్దులందరు చచ్చియుచున్నారు. "అయనజే సతియైన మార్గము గావచ్చును" అని ప్రజల నుకొనుచున్నారు. పోలీసువారు ప్రజారక్షణకొరకు ఏర్పాట్లుగావించియున్నారు. హిందువుల రాయబారమునకు డిప్టీ కమిషనరు ఇచ్చినవాగ్దాత మువలన చాలవరకు కొంతగిరినది. మహాత్ముడు, మాలవ్యాగార్లు కాంగ్రెసులో నిచ్చిన ఉపశాసనములవలన చాలకొంతించినది. పత్రికలుగూడ చాలమకు భాషాతీవ్రత తగ్గించినవి.

(ప్రీ.పె.సు.)
బొంబాయి, డిశంబరు 29:—మార్వారి బజారు శ్రద్ధానందుని గౌరవార్థము మూసివేయబడినది. (అ.ప్రె.)

కలకత్తా, డిశంబరు 29:—భారత కాయస మహాసభ వారు శ్రద్ధానందుహత్యనుగూర్చి చాల విచారించుచు తీర్మానించిరి. (అ.ప్రె.)

అబ్దుల్ రషీదు చరిత్ర

ధిల్లీ, డిశం 28:—స్వామి శ్రద్ధానందుని అంత్యక్రియలు మొన్న సోమవారమునాడు ముగిసినప్పటినుండియు ఢిల్లీలో హిందువుల మహమ్మదీయుల ద్వేషియంతయు హంతకుడు అబ్దుల్ రషీదుపై నున్నది.

విచారణవలన అబ్దుల్ రషీదుకు బయలుపడకగ జన్మ సానమునియు ఢిల్లీలో పైజాబజారునందు నివసించుచున్నాడనియు తెలియచున్నది. 7 సంవత్సరములక్రిందట కాబూలు యాత్రకుబోయిన మహమ్మదీయు డితడొక్కడే. డిసెంబరు 25 తేదీన పోలీసువారతని మేజిస్ట్రేటువద్దకు గొంపోయి 1 వారము దినములు రిమాండు అజ్ఞను పొందిరి.

పోలీసు సీనియరు మాపర్మెంటు ఆఫ్ఫిసరు యాజ్జక్రింద ప్రతిదినము రి గంటలు విచారణ జరుగుచున్నది. విచారణలు రహస్యముగా జరుగుచున్నవిగాని కొన్ని వార్తలు బయటికివచ్చుచున్నవి. హత్యకు వెనుక కారకులెవ్వరైననున్నారేమో కనుగొనుటకు విచారణలు జరుగుచున్నవి. కాని ఆత డెవ్వరికేయలను బయట బెట్టలేదు. ఆతడిచ్చిన రిశేజీల న్నేటుమెంటులో తాను పెద్ద మహమ్మదీయ మతాభిమానిననియు శుద్ధి సంఘటనోద్యమములు సాపించుకొని పోవుచుండుటను జూచి తన హృదయము రరల్కొని పోవుచుండెననియు నతడు తెలిపెను. హిందూనాయకులందరి నాతడు చంపదలంచెను. మహమ్మదీయ మతమునకు హిందీ చేయగలవారింకను కొందరు బ్రతికి యున్నందున తనకు చాలా విచారముగా నున్నదని బెలిపెను. అందువల్లనే ఆతడు కాబూలుకుబోయి పిస్తోలును సంపాదించుకొని వచ్చెను. దానితో నాతడు 1923 లో హిందూదేశమునకు తిరిగి వచ్చెను. కొన్నికాలక్రిందట ఆతడు తన భార్యను విడిచిపెట్టెను. అందుకు తండ్రికోపింపగా తానొక మహాత్మ్యర్యమును జేయబోవుచున్నాననియు అందువలన హిందూదేశములో తనకు క్షేత్ర రాబోవుచున్న దనియు చెప్పెను. డిసెంబరు 23 తేదీన యితడు లేజ్ ఆఫీసుకు బోయి శ్రద్ధానందు స్వామి యొచ్చట నున్నదియు కనుగొనెను. తరువాత జరిగిన కథ అందరకును తెలిసినదియే.

నల్లీస్వెట్టరు సర్దార్ చైత్ సింగువచ్చి రివాల్యూరును చూపకపోయినట్లయిన తాను పోలిపోయియే యుండుననిచెప్పెను.

నేడు విచారణసంబంధమున నాతనియింటికి గొంపోగా యింటిదగ్గరవాండ్లెవ్వరూంధించిరి. వాండ్ల నోజూర్చుచు నాతడు తనజీవితమందు తాను చేయవలసినపనిని నెరవేర్చుతిననియు మహమ్మదీయమతమును రక్షించుటకు ప్రయత్నించుతిననియు నీ ఘనకార్యమునకు తాను స్వర్గమునకు బోవుచుంటిననియు కావున నేడువలసదనియు చెప్పెను.

ముద్దాయి చాల సంతోషముగ నున్నాడు. విచారముగాని పశ్చాత్తాపముగాని ఆతనిముఖమందు కనబడుటలేదు.

పోటాగ్రాఫులు

ముద్దాయిని ప్రశంసించుచు ఢిల్లీధిల్లలంతు వాని పోటాగ్రాఫుల నమ్ముచుండగా పోలీసువారు 7 గురిని అరెస్టుచేసిరి. కాని మందరించి విడిచినేరి.

పోటాగ్రాఫులను అచ్చొత్తువారిని ప్రకటించువారిని గూడ మందరించిరి.

మాలానా కిఫాయతుల్లాగారి సంబంధము

పోలీసువారు విచారించుచున్న సమయమందు మూడుమూటలలో శుద్ధిసంఘటనోద్యమమునుగూర్చి తాను మాలానా ముద్రా కిఫాయతుల్లాగారితో చాలవిషయములు చర్చించితిని ముద్దాయినిచేసెను. కావునపోలీసువారు కిఫాయతుల్లాగారిని పిలిపించి విచారింపగా, తాను ముద్దాయిని 4 సంవత్సరములనుండి యెరుగుదుననియు ముద్దాయి యాత్ర పోయిన సంగతి తనకు తెలియ ననియు, కాని యెప్పుడు తిరిగివచ్చెనో తనకు తెలియదనియు శుద్ధిసంఘటనోద్యమములను గూర్చి మూడినట్లు తనకుజ్ఞాపకము లేదనియు, 2 నెలలక్రిందట నొకసారివచ్చి భాత్యను వినుచుటనుగూర్చి ముద్దాయి తనను కొన్నిప్రశ్నల నడిగిననియు అదియే ఆతనిని కడసారి చూడుట యనియు మాలానాగారు చెప్పిరి.

మాలానాగారికి శుద్ధి సంఘము విషయమై జాతకము చేయవలసినదని పోలీసులు నిర్ణయించుకొని ఆ పుష్కల లొందరగా మూడియుండుటచే మాలానాగారు మరచిపోయి యుండవచ్చుననియు చెప్పెను. (అ.ప్రె.)

పాట్నా డిశం 28:—బీహారు భిక్షాభతు సంఘాధ్యక్షుడు గౌ. సా. మహమ్మదు జాలెయిరు, హసన్ అద్వా, మహమ్మదు సాఫీ దాడిగార్లు మొదలగు ప్రముఖులు శ్రద్ధానందుని హత్య విగట ఘోరమైనదనియు స్త్రీలను శిశువులను వృద్ధులను చంపగూడదని తురాను విధించుచున్నదనియు, హత్యకు ఆధ్యక్షియొక్కడేగాని మహమ్మదీయసంఘమున కేమాత్రమును సంబంధములేదనియు తెలుపుచు పత్రికలకు వ్రాసిరి.

రాష్ట్రములో ఇతరప్రదేశములందుగూడ సభలు జరిగి యిట్లే హత్య ఖండింపబడెను. (ప్రీ.పె.సు.)

ప్రాఫెసరు ఇంద్రాగారి తంతి

ధిల్లీ, డిశం 28:—తమకు పంపిన సానుభూతి తీర్మానములన్నింటికిని కృతజ్ఞతను బెలుపుచు ప్రాఫెసరు ఇంద్రాగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షునకు తంతింపెను. ఇట్లేతమకు సానుభూతిని బెలుపుచు తంతులిచ్చిన నేపాతులకును స్వామిశిష్యులకును ఆతడు వందనము లర్పించెను.

లాలా బజపతిరాయిగారి హెచ్చరిక

స్వామిహత్యయొక్క కారణములనుగూర్చి కొంతకాలము వరకు నాయకులు మానము పవించియుండవలెను. ఇప్పుడు భయపడవలసిన కారణములు లేవు. అన్ని విషయములు బయటపడినగాని యితరప్రాంతములవా లేమి చెప్పుట తమ పని లు లేదు. ఇప్పుడే అమాటలు ఈమాటలుచెప్ప బూనినచో నేర విచారణ కంఠరాయము కలిగి నిజసితులు బయల్పడక పోవచ్చును. (అ.ప్రె.)

గుడివాడ

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడలో 28వ తేదీన పౌరులు సమావేశమై స్వామిహత్యకు భయమును ఏవగింపును తెలుపుచు ప్రాఫెసరు ఇంద్రాగారికి తమవిచారమునుగూర్చియు దేశమునకుగిరిన నష్టమును గూర్చియు తంతిలిచ్చి కాంగ్రెసునా డీవిషయమును గూర్చియే చర్చించుకొనిరి. (తంతివార్త)

మైదరాబాదు

జస్టిసు కేశవరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద మైదరాబాదులో జరిగిన బహిరంగసభలో మహమ్మదీయ హంతకుని దుశ్చర్యను నిరసించుచు తీర్మానము గావించబడెను. తమకు గిరిన దుఃఖమును గూర్చియు హిందూదేశమునకు గిరిననష్టమును గూర్చియు ప్రాఫెసరు ఇంద్రాగారికి తెలుపవచ్చునని అధ్యక్షున కధికార మీయబడెను. (తంతివార్త)

యోల్హాబు, డిసెంబరు 29:—రావుబహదూరు యన్. సి. కేల్కరుగారు శ్రద్ధానందునిగూర్చి పత్రికావిలేఖరి కిట్లు తెలిపిరి. "పత్రికలందు ప్రచురింపబడిన కథనమువలన శ్రద్ధానందునిహత్యకు ఆహంతకుడు ఒక్కడే గారాముగాడు. అట్టి ద్వేషమును పురికొల్పిననాయకులు వెనుక నుండియుండురు. ఇట్టిచర్యలు వ్యక్తులు తమబాధ్యతపెననేలేదురు. కావున నాకు ను నాగపూనుసభయందు చెప్పబడినటుల దీనివెనుక కొందరుండియుండవలె నని తోచుచున్నది. నేను జిల్లాహిందూసభకు అధ్యక్షుడను. దానియందు నమ్మకములేకున్న నేనధ్యక్షుడుగ నుండను. హిందూసంఘము శుద్ధిసంఘటనోద్యమములందు చెప్పబడినదీతిని కట్టుబాటుచేసికొనవలెను. అప్పుడు సంఘద్వేషము లేక బాతీయతకు దోడ్పడును." (అ.ప్రె.)

త్యాగరాయసభలు, భీమవరం

భీమవరం డిశం 28:—శ్రీ భమిడిపాటి నూర్యనారాయణగారు ఈవిధముగ తంతి సంపించుచున్నారు. "త్యాగరాయ సభలు 28వ జనవరినుండి ఫిబ్రవరి 6 వరకును జరుగును. దివాన్ పాచరు కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణగారి నాయకుగాను అధ్యక్షత వహించురు. వారికి స్వాగతపత్ర మీయబడును. గాయకులు, పండితులు కవులు, హరిదాసులు, దేశభక్తులు ఎల్లరును విచ్చేసి సభ జయప్రథముగా జేయ ప్రార్థితులు." యం. సి. సి. తో పోలి

కలకత్తా డిశంబరు 28:—యం. సి. సి. నిన్నటితరువాయి నేడాడరి. రోజంతయు నాడి రి26 రన్నులు చేసిరి. సాంధ్యాము 7 వ సారి నూరురన్నుల చేసెను. టారంటుగారు 72 రన్నులలో 6 వికెట్లు బెట్టుచేసెను. రేపుకూడ నాడుదురు. (అ.ప్రె.)

రంగూను, డిశంబరు 29:—శుక్రవారమునాడు గోషానుగారి అల్లుడును, కూతురును ఇంగ్లాండు పోవుచున్నారు. (అ.ప్రె.)

భారత క్రైస్తవ మహాసభ

చెన్నపురియందు 13 వ సమావేశము గూడుట

రా॥ బ॥ ఏ. సి. ముఖర్జీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

అభివృద్ధిశాఖామంత్రిగారి హితము

భారత క్రైస్తవులు - రాజకీయములు

18-వ అఖిలభారత క్రైస్తవ మహాసభ మొన్నటిసారియంత్రము రాయబహదూర్ ఏ. సి. ముఖర్జీగారి అధ్యక్షతన జరిగి యున్న కళాశాల భవనమున సమావేశమయెను. క్రైస్తవసంఘమునందు ప్రాబుల్యములు కొలదిమంది రోమనుకాథలిక్కులు గూడ సభ కరుణించిరి. చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వశ్రీయూ మాత్యులును కాథలిక్కుమతములు నగు డి॥బి॥ ఆర్. యస్. ఆర్. గ్యోసామి ముదలియారు న్యాయమూర్తి దేవదాసుదంపతులు పుదుచ్చేరి డిప్యూటీమేయరు యల్. జి. ఆరోగ్యసామి ముదలియార్ రివరెండు బిట్లమును వి. చక్రయ్యకెట్టి ధనపాలు మొదలియారు యస్. యి. రంగనాథమ్ బాలసింగ సత్యనాథారు (కార్యదర్శి) పి. చందయ్యప్రభృతులు సభకరుణించిన ప్రముఖులలో గలరు.

డాక్టరు ఏ. సి. ఆర్. రావుద నాడారుగారు ఆహ్వానసంఘమువారివలన అధ్యక్షులుగ ప్రతినిధులను మహాసభాధ్యక్షుని ఆహ్వానించిరి. కార్యదర్శియగు బాలసింగ సత్యనాథారుగారి ప్రార్థనపై డి॥బి॥ ఆరోగ్యసామి ముదలియారుగారు కొలదిసేపు మాట్లాడిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షోపన్యాసము

డాక్టరు ఏ. సి. ఆర్. రావుద నాడారుగారు మహాసభా ప్రతినిధుల నాహ్వానించుచు ఇట్లు మాట్లాడిరి: "మాంటుఫర్డు సంస్కరణములు 1920 సం॥న మనదేశీయులకు ప్రసాదించబడిన దాది దేశమునందలి సాంఘికాభిమానములు ప్రేరేపించబడినవి. తత్ఫలితముగ బ్రాహ్మణ్యబ్రాహ్మణ్యతరలలో ద్వేషము వృద్ధియై జాతీయబలమును, ఐకమత్యమును చేదించివేసెను. భారత క్రైస్తవసంఘ మేపక్షముతో గాని కలసి పనిజేయక, తమకును క్రైస్తవజేతరులకెట్టిప్రతిఘటనము లేకయె తమ సాంప్రదాయ సిద్ధాంతము శాంతిసామనస్యముల గాపాడుకొనిరి. ఈ సంవత్సరము మితవాదజాతీయాభిమాన లగు, స్వతంత్రులచే మంత్రివర్గ మేర్పరుపబడినది. ప్రజల మంత్రివర్గముపై చాల ఆశలు పెట్టుకొనియున్నాము. భారత క్రైస్తవసంఘములోని ప్రాబుల్యము, కాథలిక్కు మతస్థు లిరువురు రాజీనీర్వరుకొని ఇరువురే కేంద్రముగ మువ్వరు ప్రాబుల్యములు, ఇరువురు కాథలిక్కు మతస్థుల నొకటరమునకును, ఇరువురు ప్రాబుల్యములు, మువ్వరు కాథలిక్కులు మరియొక టరమునకును ఎన్నుకొనుచు ఇట్లులే మనకు రిస్కము లొసంగవలయు నిర్వహించుచుండిన ఇరువురుకు గలిగెడి ఎన్నికల మనస్తాపములు, ధనవ్యయము తగ్గిపోగలవు. ఈ విషయములో జట్టిము కాంగ్రెసు పక్షములవారినుండి మనము నీతిని నేర్చుకొనవలసియున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటు మనలోమనము గావించుకొనుట సాధ్యము గానిచో సాంఘికనియోజకవర్గములకుబదులు ఐదులేక ఆరు పెంటరులందు స్థానములను ప్రత్యేకింపజేసి జనరల్ ఎన్నికలందు పోటీజేయుటకుగాను ప్రభుత్వము వారి అనుమతిని గోరుటతప్ప గత్యంతరములేదు.

భారత క్రైస్తవులు - రాజకీయములు

భారత క్రైస్తవు లింతవరకు దేశమందలి రాజకీయవ్యవహారములందు పాల్గొనుటలేదు. మనరాష్ట్రముందు హిందూమహమ్మదీయవిభేదములేక రెండుసంఘములను మైత్రితో మెలంగుట సంతోషప్రదము. ఇంద్రులకు నాయకులు స్తుతిపాత్రులు. జాతీయనిర్మామందు ఇతరసంఘములన్నియు మనసంఘము నుపేక్షింపవలసినదానినిగ పరిగణించుట విచారకరము. మనయందున్నదిగాని వారి ననబలిలేదు. మననైతికమత శిక్షణవలనను, ప్రాచ్యపాశ్చాత్యవిజ్ఞానాదుల రెంటియొక్కసారమును గ్రహించి ఇరువురుకును సమన్వయము గలుగజేయగలవారనుగుట సమరసము, మిత్రత్వముగల మంత్రివర్గమునకు తోడ్పడుట కియ్యచి తోడ్పడగలవు. కావున మనము దేశాభివృద్ధికరములగు నిర్మాణ విషయములందు ప్రవేశించి ఆనర్హప్రాయములయందుండినను. మన మిప్పుడే జోక్యము గలుగజేసికొనక చేతులుముడిచికొని పూర్వపుటిమా రొట్టెముక్కులు పంచిపెట్టబడునట్లు. మనసంఘమువారి కెట్టిపాటుగాని లేక పోవును.

గత 18-వ తేదీయందు భారత క్రైస్తవులమగమేము అసాంకాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు శ్రీమన్ శ్రీనివాసయ్యంగారికి కాంగ్రెసు సభానిర్వహణ కార్యభారమందు మనమెల్లరము పూజించుభగవంతుడు సర్వశక్తుల నొసంగు గాకయని యాశించుచు బైబిలు నొకదానిని సమర్పించి యుంటిమి.

మరికొన్ని సమస్యలు

మన సంఘములోని యువకులనేకులు విశ్వవిద్యాలయముందు విద్యను ముగించినవెంటనే ప్రభుత్వోద్యోగములవెంటబడెదరు. కాని ఇతర వృత్తులను స్వీకరింపరు. కొందరె నను వ్యవసాయము, వర్తకము, తదితర పరిశ్రమలను జేపట్టినచో వారి విద్య ఎంతయో లాభకారియై అపు డీ యువకులు తమసంఘముయొక్క ఐహికాభివృద్ధికి సాయముజేసినవారయ్యెదరు. అనేక కారణాంతరములవలన క్రైస్తవ మిషనరీ సంఘములు చాలవరకు ధనమొసంగుటను తగ్గించుటచేత చర్చిమిషనరీ సంఘమువారు చాలనష్టమునకు లొంగుచున్నారు. తమ జీవనమంతయు ఉపాధ్యాయవృత్తిలోనుండి సమర్పించుకొని ఓర సరి రాగనే వారు ఇంకను శక్తిసామర్థ్యములు గలిగియున్నను, విశ్రాంతి పుచ్చుకొనవలసినదిగ కళాశాల, విద్యాలయాధికారులచే నిర్బంధింపబడుచున్నారు.

డి॥బి॥ ఆరోగ్యసామి ముదలియారుగారు

కరతాశధ్యములు చెలంగలేచి మాట్లాడుచు దక్షిణభారతవర్ష మందుగాని దేశమందంతటగాని భారత క్రైస్తవ సంఘముండుండే రోమనుకాథలిక్కు ప్రాబుల్యము కాఖిలవారిరువురుకు కలసి పనిజేయుట టాకశ్యకమున తమవిశ్వాసమును బహిరంగముగ ప్రకటించుట తావిసభకు విచ్చేసిన ఉద్దేశములందొకటియనిబోగిరి. (హృదయ) భారత క్రైస్తవసంఘమంతటియొక్క డేమమునకు సంబంధించు సమస్య లన్నిటియందును ఇరుకాఖిలవారు తలలుజేర్చి సాధనముల నారసి, ఐకమత్యముతో బనిజేయవలసియున్నది. రాజకీయకార్యములకున్నిటికిని ప్రభుత్వమువారు రెండుతెగల నొకేసంఘముగ పరిగణించుచున్నారు. కావున రాజకీయకార్య సాఫల్యమునకై యభ్యుపక్షము లేక భవించు టత్యవసరము. ఇదియేగాక సాంఘిక సమస్యలను పెక్కుగలవు. క్రైస్తవసంఘముందు నిమ్నజాతు లధిక సంఖ్యాకులుగలరు. వీరియొక్క కొరతలనుదీర్చి వీరిమధ్యించుటకై క్రైస్తవసంఘము ప్రయత్నములు గావించవలసియున్నది. ఇట్టివిషయములందు రెండుతెగలునుకలసి పనిజేయు టత్యవసరము. కాననభలలోని సభ్యత్వపదవుల ప్రత్యేకించు విషయములో క్రైస్తవసంఘమందలి ఇరుతెగలవారికిని ఒకపాత్తు గుర్తువలెనని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు ముడివియుండిరి. వివిధసంఘములను గావించుపనులపై ఇట్టి ఆశయస్ఫూర్తి ఆధారపడియున్నది. రాజధాని పట్టణమందేగాక దేశమంతటను బలము సంఘములు నెలకొల్పి ఈకాఖిలద్వారా ఏకముఖముగ కార్యములను నిర్వహించినచో అపుడు నియోజకవర్గములలో ప్రబోధముగావించి సంఘమువారి రాష్ట్రకొను అభ్యర్థననే ఎన్నుకొనుటయు జేయుటకు వీలుండును. వాంఛనీయము ఇట్టిపనిని గావించునంతవరకు ఈసమస్యలు శీఘ్రముగ పరిష్కరింపబాలము.

సాంఘికనియోజకవర్గములు

ప్రత్యేకసాంఘిక నియోజకవర్గముల నేర్పరుచుటవలన భారత క్రైస్తవులమగు మనము చాలనష్టముల పాలైతిమను నాదృశ విశ్వాసమును నెలిబుచ్చుటకు నేనిపుడు సంసిద్ధముగానున్నాను. (మనకు మనకు పార్లమెంటు) ఈప్రత్యేక నియోజకవర్గములవలన మనరాజకీయ ప్రాముఖ్యములు గోల్పోతిమి. సంఖ్యాబలమందు మనము అత్యల్ప సంఖ్యాకులమై ఇతర బహుసంఖ్యాకులగు సంఘములవారిమధ్య బలహీనులమైయున్నాము. నిశ్చయముగ కేవల మప్రధానసీతియందు బడియున్నాము. ప్రస్తుత ఎన్నికలవిధానమును మార్పుజేయుటకు సమయ మురుదొంచినపుడు సామాన్య నియోజకవర్గమునందు పోటు అధికారమునుపొందుటకు భారత క్రైస్తవసంఘమువారు గట్టిప్రయత్నముజేయుట విధియైయున్నది. కొంతకాలమువరకు జాతీయ ప్రజాభిప్రాయము వికసించి ప్రత్యేకసాంఘములు లేకుండ నిర్వహించబడలేదనవరకు సామాన్యములను నిలుపుకొనవలసినదైన అట్లు జేయవచ్చును. అనిబోగిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

అధ్యక్షులు రాయబహదూరు ఏ. సి. ముఖర్జీగారిసంగిన ఉపన్యాసమునం దీదిగవభాగములు ప్రకటితములు. ప్రథమమున అధ్యక్షులు భారత క్రైస్తవసంఘమందలి కాథలిక్కు, ప్రాబుల్యము తెగలవా రిరువురుకు నుండవలసిన ఐకమత్యావశ్యకతను గూర్చి నొక్కిచెప్పిరి.

భారత క్రైస్తవులు - రాజకీయములు

జాతీయ నిర్మాణకార్యములకు రాజకీయ రంగమునకు భారత క్రైస్తవులు విముఖులగు నైతికలియండరాదు. భారత జాతీయంతటినీ ఉత్థాతలూగించు జాతీయశయములకు మనము ఉపేక్ష భావముతో విముఖులమై యుండబాలము. భారత క్రైస్తవులమగు మనము భారతజాతీయొక్క శరీరమునుండి విడివడి దురభిప్రాయములవలన ఒక ప్రత్యేక విచిత్రసంఘముగ నేర్పడి నామని మోపబడిననేరము అక్రమమైనదిగాదు. మన మహాసభ సమావేశమైన పరిస్థితులనుజూచి మనము కేవలము రాజకీయ సంస్థయని జెప్పజనదు. వారివారి రాజకీయాభిప్రాయము తెల్పున్నను భారత క్రైస్తవుల స్థైర్యము వీకీభవింపజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. స్వరాజ్యవాదులు, లిబరలు, కన్సర్వేటివు మొదలుగాగల చిన్నచిన్న రాజకీయ విశ్వాసములుగల వారికిని మన మహాసభయందు జాల్సాని కార్యముల నిర్వహించుటకు స్థానముగలదు. కాని ఈకొద్ది ఆశయములతోడనే ఈ స్వల్పవృత్తితోనే సంతృప్తిజెంది మనసంఘముయొక్క పుట్టుగతులు ఆద్యంతమంతయు నింతవరకేయని తలంచుటమాత్రము చాల ప్రమాదమని మనవిజేయుచున్నాను. మనయొక్క సాంఘిక ఆర్థికాభివృద్ధిలకు పాటుబడుచునే క్రైస్తవులు క్రైస్తవజేతరులెల్లర కావశ్యకముగ జాతీయ విలసనమునకై సలుపు కృషి యందు మనమేల పాల్గొనరాదో కారణ మూహించబాలకున్నాను. మనసంఘములోని వారు తమకు సానుభూతిగల పక్షమందైనను జేరుటకు సర్వస్వేచ్ఛగలదు. జాతీయాభ్యున్నతికై గావించబడు ప్రయత్నములందు పాల్గొనుట వారివిధియనిగూడ నే జెప్పగలుగుచున్నాను. మీకై మీరుస్వయముగ నాలోచించుకొనుడు. మీకు విశ్వాసార్హులగువారియొక్క నాయకత్వము ననుసరింపుడు. తెలివి తేటలతో యుక్తాయుక్తముల నారసి వారి ననుసరింపుడు. వారిని మీసందేహానివృత్తికై ప్రశ్నించుటకు భీతిజెందకుడు. మీ మనఃస్ఫూర్తిగ విశ్వసించెడి మీ యభిప్రాయములను వారికి నివేదించుటకు వెనుదీయవలదు. కాని ప్రప్రధాన విషయమేమన మనదేశాభ్యుదయమును మీ రుపేక్షింపరాదు. మనదేశమందే మనము పాల్గొనకొనుటతో తృప్తిజెంది దేశాభివృద్ధికి విముఖులమైయుండ నభిలషింతుమా? లేదు.

స్వాతంత్ర్యోద్యమము

ప్రపంచమందలి తదితర జాతులవద్ద అనాధయై తిరిపెమెత్తక సర్వదేశములందును అర్హతమసానమును భారతవర్షముక్రమింపవలెననియు, ఇతరజాతులవారి బల్లకొండ బడేది రొట్టెముక్కుల నేరుకొని భుజించి కృతజ్ఞులమై యుండబాలమనియు మనము ఆశించియున్నాము. అందులకై మనము పోరాడవలసినవచ్చును; బాధల ననుభవించవలసినవచ్చును. రెంటికిని ఆసక్త్యకమునచో సంసిద్ధులమై యుండవలెను. అస్తవ్యవశ్యమున మనదేశభావిభాగ్యోన్నతులు స్వాతంత్ర్య ప్రయోగలగు వారి హస్తములందున్నవి. మనము పోరు సలుపవలసి వచ్చినను వీరే (పాలకులు) తమ స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడవలసినదైనపుడు సలిపిన యుద్ధములలోతీని మనము పోరాడనక్కరలేదు. ప్రపంచ పరిస్థితులు చాల అభివృద్ధి నొందినవి; అందుచే ప్రతికార్యమునకును ఆయుధములను జేబూనవలసినపనిలేదు. ఇట్టివలనే మన కిందుల కొకనిదర్శనముగలదు. దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయుల పట్ల దక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వమువారి గుపరచిన సముఖత్వ మిందులకొక నిదర్శనము.

సక్రమాందోళనము సహంకాము

ప్రభుత్వముతో అసహాయముకంటెను, సహకారము చేత, సంపూర్ణ నిరోధముకంటె సక్రమాందోళనవలన మనకు లాభము గలదని జెప్పుచున్నాను. వారి స్వాభిప్రాయములేమైనను శాసనసభా నిర్ణయప్రయత్నములు నిష్ఫలములగుటయేగాక ప్రభుత్వమువారి రిచ్చనచ్చినతరంగున మెలంగుట కవకాశమిచ్చినవి. వారి పనులు బాల్యచేష్టలనులవలెన్నవి. శాసనసభలందు ప్రభుత్వముతో బలముగ పోరాడవలెను; నేడించు మన యాశయము నెరవేరనిచో అట్టిసమయ మరుదొంచువరకు ప్రయత్నమును నిలుపరాదు. ఇప్పటికి అభివృద్ధి గలుగలేదని ఎవరును జెప్పబాలరు. అధికారమంతయు అధికారవర్గమునందొదిడియున్న దినములుగలవు. ఇప్పుడాస్థితిగతులుగలవా? సామ్రాజ్యచింతల వలనదేశములమనలె మనదేశమునకును సమానస్వర్థము లుండునలెనను మన యాశయమును విడచుజేయవలెను. ఇంతకంటె నేమిప్రయోగము అప్పుడుగోరికతో తృప్తిజేందరాదు. కేవల ముండవలసినప్రయోగమునకునే కార్యసిద్ధి

గాజాలను. అట్లేయు లీచెవరింపులకు జరిగెనువారు గారు. మనము స్వాతంత్ర్యమును విధిగ కోరుచున్నామని వారికి ప్రకటించవలెను. అందులకు మార్గము క్రిందినుంచి నిర్మాణమును ప్రారంభింపవలెను. మనము ఎంతవరకును పైనుంచి నిర్మాణమును సాగించుచున్నాము. శాసనసభలు సర్వమును సమూహ్య గలను అభిప్రాయము గలిగియున్నాము. శాసన సంస్థలను అభివృద్ధి కనకాశము లేదని నేననుకొనిన మనపు నానిది దిట్టపరచుటకు మాత్రము మరువరాదు. ప్రజాస్వామ్యము అంతరాత్మకు కేంద్రమిది. అంతరాత్మనుద్ధరించుటలననే మానవుడు ఇతరులను తనసోదరునిగ భావించు ననువిషయమును మరువరాదు. జాతీయనిర్మాణ కార్యక్రమమును ఉపేక్షించరాదు.

సాంఘిక ద్వేషములు

ఇట్టి నిజమైన ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతము లుపదని తావు లందే సాంఘిక ద్వేషములు కలకక్షలు గలుగుచున్నవి.

మతసహనము - శ్రద్ధానందుని మాత్ర

మన ప్రభుత్వం ఏనుక్రిస్తు జెప్పినట్లు మన శత్రువునైన మనము క్రేమించి సామ్రాజ్యమును నెలకొల్పి యత్నించవలెను. మహమ్మదీయసంఘము పైనులే మనపైనను దాకివేడవలెనను మన సంఘమువారు శాంతిముతో ఓర్చినందులకు సంతస ముచున్నది. ప్రాచుర్యం పొందవలెనని కోరికతో సామ్రాజ్య శ్రద్ధానందుడు మహమ్మదీయ మనమెలయు చింతిల్లుచున్నాడు. అట్టి సాధనములను మతోద్దేశ్యములు సాఫల్యములు గాజాలవు. మనము కోరిక తీరున భగవంతుని ఆరాధించుటకుగాను స్వేచ్ఛ కై మనము పాలుబడవలెను. కాని అచే హేతువులన వనము అభిలషించి స్వాతంత్ర్యమే మనతో భేదించివారికిని ఒక సంఘము సంస్థితులయ్యెను. క్రైస్తవులు మహమ్మదీయులు అనుదినము జేయుచున్న పనికింకైన శ్రద్ధానందుని యొనర్చినదేమి? ఈ విషయంపై సంఘములను హిందూ సంఘము ఉద్దేశము జేవరాదు. హిందువుల నీవార ఉద్దేశములకు జేయునట్లు చాచుదు. కాని ఇట్టి తగినదే వారు శాంతియుత ద్వేషమును క్రేమించేలోగొనయత్నించవలెను. ఈ సంఘములను నాయకులకు హిందూ తత్వమును మహమ్మదీయమైన కొనసంపాదన తెలుపుచున్నది. ఉద్దేశ్యము లేకపోయినను మత మార్గమును పెంపుజేయుట కేదియైన యొనర్చియుంకిరి? కొందరి నాయకులు ప్రపంచములు చేట్టితములే అక్రమములు జరిగెనని మనమెరుంగుము. ఇకనుంచి మనమందరము మనయింటిని మనము చొక్కెట్టుకొని నాయకు లొకరినొకరు చిత్తించి, జాతీయిద్ధానమునకు గవంగవలెను. మనవులందు శాంతి సౌహృద్యములను నెలకొల్పుట కందరికంకె మనకెప్పుడు ఆవశ్యకము గలను. మనదేశాధిపతిగమును బారద్రోలుటకు మన మేమైనగానించితిమా? శాంతమేలేక గుర్తు పరిస్థితులలో మునిగి యండ "శాంతి, శాంతి" అని జెప్పము. ఉరకుండుటలేదా? "అవిశ్వాసము, అసంతృప్తి, కలద్వేషము మున్నగు గాయము లేదే భారతమాత పరితపించియుండ వానిని మాన్పుటకు ప్రేమ సందేశమాలల క్రైస్తవులేమి గావించిరి? నేడు భారతమాత యొక్క దురవస్థను మాన్పుట కేమిచేయుచున్నార?" అని క్రైస్తవుల నుద్దేశించి సరోజినీదేవిగారు గావించిన ఉద్బోధనను గమనించిరా? "ప్రాప్త విజ్ఞానాదులను పాశ్చాత్య ప్రపంచములకును, క్రైస్తయొక్క సందేశమును భారతీయులకు నివేదించుటకును, అంత్యభాతుల నుద్ధరించుటకును అర్హునియందున్నామని అయి బల్కెను. సరోజినీదేవిగారి సందేశమునకు జనాభాసంబంధిత భారత క్రైస్తవులు సంస్థితులుగానలెను.

ప్రస్తుతవిద్యావిధానము

దేశీయులకు ప్రస్తుత విద్యావిధాన మేమాత్రమును సహాయకారి గాజాలను. నూతనవిధానముల ప్రయత్నించుట కీవిధానముం పోమాత్రమును అవకాశములేదు. మన ప్రవృత్తి చాల అల్పము. అందుచే ప్రభుత్వముగారి గ్రహముపై నాధారపడవలసియున్నది. వారి ప్రవృత్తిను స్వీకరించుటలన ప్రజావసరముల సమూహ్యబాలనివారి విద్యావిధానము నవలంబింపక తప్పదు. ప్రభుత్వమువారు తమవిద్యాస్థలముల నిర్వహణమును సజ్జించి, నూతనవిధానములను ప్రయత్నించుటను పోకాదులకు గ్రహసహాయము జేయు నావశ్యకము. అన్నిప్రభుత్వములట్టివిగావు. పంజాబుప్రభుత్వము కొంత సంస్కరణ కంకితరచినది. ప్రస్తుతవిధానము విద్యార్థిని గ్రామజీవనమున కసర్దు నిగ జేయుచున్నది. ఆదినివిద్యనల పట్టామన కరిగి పట్టాజీవిత మొసంగిది ఆకర్షణలు, అభిప్రాయముల పాలుగానలయును లేదా గ్రామముందే యుండ నిశ్చయించుకొని అభ్యాసములకు బదిలీవును. "గ్రామములకు వెళ్లి గ్రామముల పునరుద్ధరించు"డను

పలుకులను దరుమగ వినుచుందుము. కాని మనలోని ప్రతిభా శాలులు గ్రామములకరిగి మన గ్రామవాసుల జీవిత పరిమాణమును వృద్ధిజేయుటకు గడంగనివో నీపిలుపు అర్హులందనగాగలదు. అనేక గ్రామములందు క్రైస్తవులు అస్పృశ్యులుగను, సంఘ బాహ్యులుగను పరిగణింపబడి భావుల నుపయోగించుటకును గతిలేకయున్నారు. హిందూమహమ్మదీయ సంఘములతో సాత్తుజేసికొని వారి కష్టములను గట్టెక్కింపవలెను.

వ్యవసాయము-పరిశ్రమలు

స్వదేశమును పరిశ్రమ లభివృద్ధి జేవనివో నేదేశమును ముందుకు రావేరదు. యువకులు తమ దృష్టిని పరిశ్రమలపై మరల్చవలెను. పరిశ్రమల నెంత యభివృద్ధిజేసినను భారతదేశము నకు వ్యవసాయమే ముఖ్యాధారముగ నుండగలదు. కాన మన యువకులు ప్రభుత్వోద్యోగము మిషనులలో ఉద్యోగముల నెంబ పరుగడక వ్యవసాయమును గైకొనవలెను. గ్రామములందు వ్యవసాయమే ఆధారముగ గల క్రైస్తవులు పెక్కుమందిగలరు. వారికి మనము తోడ్పడవలెను. వ్యవసాయమును నూతనమార్గములు నవీన ఉపకరణములను వాని నుపయోగమును తెలుపవలెను.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

పీఠప మహమ్మదీయులు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముపై మాట్లాడుచు మహమ్మదీయులు, జిప్సీలు పక్షమువా రుగోరునట్లు ప్రతిసంఘము ఉద్యోగములందు సమాన భాగము పంచి ఈజడవలెనను అర్థమే. ఈపదముయొక్క నిజార్థమైన మన కది ఆక్కరలేదు. ఈ సిద్ధాంతములన దేశ మధ్యగతి పాలగును.

రా. బ. ఎ. సి. ముఖర్జీగారు

చెన్నపురిలో జరుగు మైందవ క్రైస్తవసమావేశపు అధ్యక్షులు. (ఎ. రత్నా)

ఏసంఘమునకు జెందినవారైననుగాని అర్హులనువారే యుక్తపదవుల స్వీకరింపవలెను. అభిమానము నవలంబింపి ఎవరికైనను ఉత్తములకే ఉద్యోగము నొసంగవలెను. మనదేశమంద భాగ్యవశమన భిన్నాభిన్న శాఖాభిమానములు బయల్పడవలెను. పండిత మనమోహన మాలవ్యా, లాలా లజపతిరాయ నంటివారే, హిందూ సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడు అభ్యర్థులను ఎన్నుకొనవలసి నదిగ ప్రచారము గావించుచున్నారు. ఇది కోవనీయముగాదా? మనసంఘము ఇతర సంఘాభివృద్ధి కాటంకముగ పైకిరాజాలను. ప్రభుత్వ నామినేషనుల వలన. సభ్యులగుటతో మనము సంప్రక్తిబడుటలేదు. విరాట్టామను మదరాసునందు మాత్రమే విరాట్టామ నెన్నుకొను అధికారమును ప్రభుత్వము వా రొనంగియున్నారు. సంస్కరణముల చట్టము మార్పుజేయబడినపుడు భారత క్రైస్తవులకు తమ ప్రతినిధుల నెన్నుకొను అధికార మన్ని రాష్ట్రములందును ఒకసంబంధిత కోరవలెను. ఆసిరి. పీఠప అధ్యక్షులు అనెల్లియందు రాష్ట్ర యస్. కె. దత్తాగారి నేతలను గొనిపోడి, అట్టి ధీరులు బయల్పడవలెనని గోరిరి.

యం. సి. సి. గెలుపు

కలకత్తా, డిసెంబరు 29:—యం. సి. సి. వారు యూరపీయనులను రెండవ ఇన్నియ్యలో 125 రన్నులు ఇచ్చి ఓడించిరి. కావున 1 ఇన్నియ్యపై 55 రన్నులలో యం. సి. సి. వారు గెలిచిరి. (అ. ప్రే.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ డిసెంబరు 30-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు.

సొయాలు బా 1-కి రు	80 0 0	మొదలు	98 0 0	వరకు
బియ్యముబస్తాలు				
కుసుమ తెనాలివి ,, వ	42 గలవి రు	18 0 0	14 0 0	
నెల్లూరివి ,, డిటో		16 0 0	17 0 0	
డిల్లి ,, డిటో		16 0 0	17 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9	10 0	10 0 0		
నువ్వులు ,,		22 0 0	25 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205		15 0 0	16 0 0
నెనగలు ,, డిటో		18 0 0	15 0 0
పెసలు ,, డిటో		15 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిటో		16 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, ర 165		9 0 0	9 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి		158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా 1-కి		45 0 0	48 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,		40 0 0	42 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 105 మి.కొ.నూనె		94 0 0	
అముదము బా 1-కి		108 0 0	104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి		65 0 0	66 0 0
కూరపసుపు ,,			25 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	132 8 0	140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40,45		
కాళహస్తి పాయకట్టు			50,55
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి		31 8 0	5 6 00

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి		81 0 0	85 0 0
చదరం		81 0 0	88 0 0
రవుండు		81 0 0	84 0 0

6. నూలు.

వుట్లూరు యేనుగ నెం 80 పెట్టె 1-కి		5 0 0	
నూళియేనుగ నెం 20		6 9 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీ		6 15 0	
నెం 24 ,, లాకి		6 4 0	
నెం 60 ,, కారం		9 6 0	
నెం 80 జమ్మరు		7 8 0	
నెం 40 ,,		9 14 0	
నెం 44 ,,		5 1 0	
నెం 14½ పాండిచేరి		6 6 0	
నెం 12½ న్యూకాటన్		5 0 0	
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్		6 6 0	
నెం 10½ కోయంబత్తూరు		5 8 0	
నెం 12½ ,,		5 9 2	
నెం 14½ ,,		6 8 0	
నెం 12½ చూళి		5 4 0	
నెం 16½ ,,		5 0 0	

7. దూది.

బోండావెట్టు బాబు 1-కి		రు 800 0 0	
పల్నాడుదూది ,,		145 0 0	

8. లోహములు.

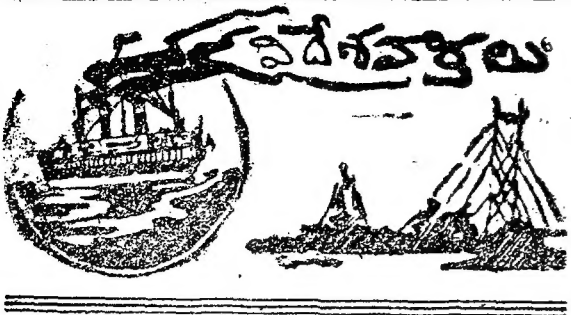
వెండి 100 తులంకు		57 4 0	57 8 0
బంగారు, తులము 1-కి		21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి			18 8 6
ఇత్తడి బా 1-కి		238 0 0	248 0 0
రాగి డిటో		258 0 0	260 00

మోహినీతైలము

5 తుల నూనెగల సిసా 1-కి రూ. 0-12-0

మోహినీతైలము:— మహాసన గలిగి యుండును. మోహినీతైలము:— తలయందు చుండు పొగట్టును. అమ్మతంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఇండియాకు విమానములమీద పోవుట

వైమానికమంత్రి పయనము

సార్వభౌమ దంపతుల తండ్రి

లండన్, డిశంబరు 27:—గుఖముగ బోయి గుఖముగ తిరిగి దండవి సార్వభౌమ దంపతులు సర్ క్యామ్యూల్ దంపతులను ఆశీర్వాదించిరి. తండ్రిమూలముగ వైమానికమంత్రితో బోయిన ఇతరుల వివరము సర్ జార్జి జె. పేసాల్మందు, ఇండియాలో రాయల్ వైమానికదళాధిపత్యమును స్వీకరించుట కితడిండియా శేనుచున్నాడు. ఆతని ఆంతరంగిక కార్యదర్శి మేజరు బుల్లెట్, కప్తన్ బర్నార్డు. ఇతడు సామ్రాజ్య వైమానిక నావికలలో యోధుడు కెయికోకు బోవుచున్న విమానమును నడిపించెదరు. జాన్ సోగారును బోవుచున్నారు.

హోరుసతి వెంట రెండుదుస్తుల పెట్టెలుమాత్రము చిన్నవి యున్నవి.

సుప్రసిద్ధ వైమానిక దళాధికారులు వీరిని సాగనంపిరి.

చెడ్డమంచుతుపాను

అర్కిటికు సముద్రములో మంచుగడ్డలే

మాస్కో, డిసెంబరు 27:—ఒకొట్టుస్కు తీరమున 70 సంవత్సరములనుండి కని విని ఎటుగని తీరమును మంచు తుపాను కురియుచున్నది. సముద్రముపొంగి జాలిగ్రామములు చాలవరకు కొట్టుకుపోయినవి. ఆరడుగుల దళసరిగల మంచుగడ్డలు గట్టుకు కొట్టుకుచున్నవి. వైబీరియా ప్రాంతములనుండి పాచితో కూడుకున్నవి అందుచే అర్కిటికు సముద్రమునుండిచ్చిన వసుచున్నారు. ఎందరో చనిపోయిరిని తెలుపుచున్నారు.

స్పెయినులో ఉష్ణద్రవకరమగు శీతలము

మ్యాడ్రిడ్, డిశంబరు 27:—స్పెయిను మహాశతలములో కొట్టుకొనుచున్నది. శీతలము దారుణముగనున్నది. గజగజలా దించుచున్నది. రాయ అయిపోవుచున్నార మనుష్యులన్నట్లు వున్నది. మ్యాడ్రిడ్లో 14 డిగ్రీల మంచు కురిసినదట. శర్తక వ్యారములు, రాకపోకలను ఆపుకేసిరి. కొన్నిచోట్ల మంచు గడ్డలుండుటచే రైల్వే ఆలస్యముగవచ్చుచున్నవి. ఫోను తంతులు, టెలిగ్రాఫ్ లు తెగిపోయినవి. ఎందరో చనిపోయిరి, శీతలమునకు.

ప్రాంసులో మహా శీతలము

పారిస్, డిసెంబరు 28:—ప్రాంసు అంతటను శీతలము ప్రక్కలను వంచివేయుచున్నది. నదులు, సరస్సులన్నియో గడ్డకట్టుకుపోయినవి. నిన్న పారిస్లో శీతోష్ణస్థితి కేరీరమె గడ్డకట్టుకుపోవునట్లున్నది. జూరాలో రాత్రి శీతల స్వరూప మనే జెప్పవలెను.

వీటిస్టాకు

వైమానికము

బ్రసా, డిశంబరు 27:—వీటిస్టాకుగారు బ్రసాశేరి. బు చెరుకు బయలుదేరిరి. 29 ని బందరాబాసు కేగెదరు.

లియనార్డు విల్ఫ్రీడ్ కాస్టిలోగారు కలకత్తా హైకోర్టు జడ్జిగ నిమిషించబడిరి. సార్వభౌమని సమ్యుతితో.

కీ|| శే|| జపాను చక్రవర్తి

టోక్యో, డిశంబరు 28:—కీ|| శే|| జపాను చక్రవర్తి శవమును రాజమందిరమునకు గొంపోయిరి. త్రోవలో 15 వేల వైనికులు బారులు తీర్చిరి. నిశ్చయముగ నుండెను. శిరోశేష్టములను తీసి మెకాకాల్మిద నిలబడిరి. రాత్రియనక నలియ నుక అటులనే నిలబడిరి. పోలీసునారు మిశ్రము దీపములతో నడిచిరి. ఇది మరొక గాంధీర్యమునకు తోడాయెను.

చీనా ఆందోళనము

క్రైస్తవ బహిష్కరణోద్యమము

మతబోధకుల సభలపై దాడివెడలుట

విదేశీయుల కుశద్రవము

హ్యంగ్, డిశంబరు 27:—చాలచోట్ల ప్రతికూల క్రైస్తవ సంఘములు బయలుదేరుచున్నవి. ఇటు ప్రతికూల క్రైస్తవోద్యమము చాల తీవ్రముగ నున్నది. ఆందోళకులు రెండు క్రిస్టియన్ విశోదములను పాడుకేసిరి. ఈ సభలను పాడు చేసిన చోట్లనే ప్రతికూల క్రైస్తవ కరపత్రముల పంచి పెట్టిరి. విదేశ మతబోధకుడు జోక్యము కలుగజేసి కొన వారిని బట్టుకొని వీధిలోనికి గొంపోయి కొట్టిరి. గాయములు తగిలినవి.

క్రిస్టియన్ దినమున లూథరను మతసంఘములో గూడ ప్రతికూల క్రైస్తవ యుద్ధ మనలంబకులు చొరబడిరి క్రైస్తవ మతగ్రంథములను ప్రార్థన పుస్తకములను తీసుకు బోయిరి. మాడుచోట్ల పెద్ద ప్రతికూల క్రైస్తవ యుద్ధము సభలను జరిపిరి. ప్రభుత్వ పైనిక ప్రతినిధులు వచ్చిరి. హ్యంగి యంగునుండి విదేశ ప్రతినిధులు సిల్లలను వెడలిపోవుని సలహానిచ్చిరి. కియంగున్న విడిచిపోవుటకు విదేశీయులు సిద్ధముగ నున్నారు. వీరుగూడ మానసు పట్టుమును విడిచిపోవక తప్పదు.

తీగలేని టెలిఫోను

లండన్ న్యూయార్కుకు

లండన్, డిశంబరు 28:—సంవత్సరాదిని న్యూయార్కుకు లండనుకు తీగలేని టెలిఫోను ఏర్పాటులను జేసెదరట. మొదట సార్వభౌమడు, కూడిగారు లండనునుండి న్యూయార్కుకు మొదట టెలిఫోనులో మాట్లాడెదరట. ప్రారంభరూపముగ బకింగ్ హం ప్యాలెసుకైటు హవుసుకు మాట్లాడెదరు.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ నౌకాదళ విధానము పట్టుదల న్యూయార్కు, డిశంబరు 27:—నౌకాదళ కార్యక్రమమును తప్పక కాంగ్రెసు వారు అవలంబించునటుల చేసి తీరవని బల్లరుగారు తీవ్రముగ యుపన్యసించిరి. యునైటెడ్ స్టేట్స్ వారు తప్పక 40,00,00,000 డాలరులతో క్రొత్త నౌకాదళమును కట్టి తీరవలెననిరి. అన్ని జాతులును నౌకాదళమున త్వరితగతిని పోటీ సల్పుచున్నారు. మనము పోటీచేయుటలేదు. 80,00,00,000 డాలరుల విలువగల గొప్ప యుద్ధనౌకలను మనము చీల్చివేసి నారము. సముద్రయాధిక్యతను బుద్ధిపూర్వకముగ కోల్పోతిమి. మనవిపుడు ప్రపంచములో మాడవ స్థానమునో, నాలవ స్థానమునో ఆక్రమించుకొనుచున్నారమనిరి. అమెరికాను వెట్టిదానిగజేసిరి. వారు అందరిని నమ్ముటచేతనే, ఆ మంచిస్వభావముచేతనే చిక్కులకులొనైరి. యునైటెడ్ స్టేట్స్ మరల తనస్థానమును ఆక్రమించుకొనుటకు 50 యుద్ధనౌకలు కావలసియున్నది. 1932 లో ప్రస్తుతముందున్న నౌకాదళ ఒడంబడిక రద్దగును. దానిని మరల ఉద్ధరించుటయు, ఆవరతులును తమ నౌకాదళముపై ఆధారపడియున్నవి. అందుచే యునైటెడ్ స్టేట్స్ వారు త్వరితముగ నౌకాదళమును నిర్మించవలెననుచున్నారు.

కర్నూలు స్వాంధ్యముగారు చనిపోయిరి.

కెన్యా శాసనసభ

ఎన్నికలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

నెయిరోబీ, డిసెంబరు 28:—కెన్యా శాసనసభ ఎన్నిక రానుండుటచే డిలాయెరు ప్రభువు, ప్రజా నిర్వచిత సభ్యులు, పెక్కుమంది, సంఘముజేసి తమవిధానమును పూర్తిగ డెలియ జేసిరి. శాసనసభకు చాలమంది ప్రజానిర్వచితసభ్యులే యుండవలెనని సక్రమపద్ధతిగ కేటించవలెక పోరు సంగల్పించుకొంటిమి. ప్రజానిర్వచిత సభ్యులతో తూర్పుఆఫ్రికా రాష్ట్రములన్నిటిని ఒకసంఘముగజేయువిధానమును అనుకూలవ్యస్థితో చూడవలెననియు యూరపు నెట్టియెటుకుగూడ ఇతర సదుపాయములను జేయగో రెదమనిరి.

నికరగ్వా సివిలు యుద్ధము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 28:—నికరగ్వాలో సివిలుయుద్ధము (ప్రజల పోరాటము) ప్రారంభమైనది. కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వ సేనలు వెనుకకుమరలుచున్నవనుచున్నారు. నికరగ్వాలో తూర్పు తీరమున యునైటెడ్ స్టేట్స్ యుద్ధనౌకలు దిగుటచేతను యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వము కలవరబడుచున్నదని కొందరు కాంగ్రెస్ వారసుకొనుచున్నాడు.

నికరగ్వాకుండా మెక్సికోతో యునైటెడ్ స్టేట్స్ కు తగవుచెట్టుటకు ఆమెరికా వ్యాపారులు ఆకుతలను జూపుచున్నారని సేనలులో విదేశాంగ సంఖ్యాధ్యక్షులు, బోరా, గారు చెప్పిరి.

మద్రాసు ఫార్మే రేంజర్ల మహాసభ

7-వ సమావేశము

మైసూరు ఈనెల 27 తేదీనాడు మాంబళంలో జరిగినది. రాజధానిలోని అనేక తావులనుండి సభ్యులు వచ్చిరి. రిటైర్డ్ ఫార్మే ఆఫీసుగారగు సి. పి. గరుడాచల మొదలియారుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కార్యదర్శిగారగు పి. నీతాపతిగారు సభకు రాజాలనందున సంఘకార్యనివేదికను అధ్యక్షులే చేచి విరి. ఆర్. మాణిక్యంగారు చిన్ని ఉపన్యాసము నొసంగి ప్రెసి డెంటుగారిని అధ్యక్షత స్వీకరింపగోరిరి. అనంతరము అధ్యక్షుకోపన్యాస మొసంగబడెను. ఈ క్రిందితీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

1. ఫార్మే రేంజర్ల జీతములు అల్ల వెన్నులు వృద్ధిచేయవలసినదనిన్ని కాలానుక్రమ శీతప్రమాణవృద్ధిప్రకాశికను త్వరలో ఆవరణలోనికి లేవలసినదనిన్ని ఆయుధముల చట్టము ననుసరించిన యిబ్బందులను తొలగించవలసినదనిన్ని ప్రతి అర్థ సంవత్సర నివేదికలను తయారు చేయవలసిన నిబంధన నెత్తి చేయవలసినదనిన్ని పంపు పొందుటకు చేయవలసిన నాకరీ యొక్క కాలప్రమాణమును తగ్గించవలసినదనిన్ని యిదివరకు యీ సంఘమువారు గవర్న మెంటుకు యిచ్చుకున్న మహాజర్ల నన్నింటిని ప్రభుత్వమువారు పెడచెవిని లేట్టినందుకు ఈ సభ వారు చింతిల్లుచున్నారనియు ఈ కష్టముల నన్నిటిని తొలగించుటకు గవర్న మెంటు ఫార్మే ఫీఫ్ కాన్సర్వేటరుగారు త్వరలో శ్రద్ధతీసికొని వాంఛితసిద్ధి కలుగజేయవలసినదిగా ఈ సభవారు కోరుచున్నారనియు తీర్మానించడమైనది.

2. అధిక సంఖ్యాకుల రేంజర్లను క్రమమైన ఫార్మే సిబ్బందిలో జేర్చుకొనడా గత 5 సం॥రములనుంచిన్ని ఉపేక్ష జేయుటవల్ల చాలా కష్టములకు కారణముగనుచున్నదనిన్ని ఫార్మే కాతేజీవారితో చేసిన రాయబారంలో గవర్న మెంటువారు చేసిన ఒడంబడికలకు విరుద్ధముగా నున్నదనిన్ని వారిని ఫార్మే ఉద్యోగల సిబ్బందిలోనికి వెంటనే జేర్చవలసినదనిన్ని తీర్మానించడమైనది.

3. పోలీసు సబుఇన్స్పెక్టరులకు ఎద్దుబండి కిరాయిలకై బత్తా యివ్వడమును ఫార్మే ఉద్యోగులకు ఇవ్వకపోవడమును పక్షపాతముగా నున్నదనిన్ని ఫార్మే ఉద్యోగులకు ప్రయోజములు ఎక్కువ అనిన్ని వారి హోదాకూడా ఎక్కువ అనిన్ని వీరికి వారికి భిన్న పద్ధతిగా ప్రయోజములకు బత్తా యివ్వడము పక్షపాతముగా నున్నదనిన్ని తీర్మానించడమైనది.

4. ఫార్మేవారి హోదాను వేతనములను సమబుద్ధితో కాపాడవలసియున్నదని ఫీఫ్ కాన్సర్వేటరుగారికి యీ సభవారు మనవిచేయుచున్నారని తీర్మానించడమైనది.

లిట్టనుగారు కళాశాలను తెరచుట

కలకత్తా, డిశంబరు 28:—కలకత్తాలో ఇస్లామియా కళాశాల తెరచుచు నిట్లుపన్యసించిరి. సంఘచిత్రహృదయముతో గూడిన సంఘద్యేషములు శీత్రుత్వమునకును పోరాటమునకును గారణము. జాతీయతను అవియె యాటంకము. విద్య "గరచి, అభివృద్ధి చెందినకొలదియు, ప్రతిసంఘమును స్వతంత్రతక్తి గలిగి ఇతరులకు భయపడకుండును. అట్టి అనుమానభయములు హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును ఆటంకపరచుచున్నవి. వాటిని తొలగించుటకు ఈకళాశాల ప్రయత్నించుచుగాక."

నవా బాలిచాదరిగారు గవర్నరుగారిని కళాశాల తెరవ ప్రార్థించుచు ఈ కళాశాల నవామ్యునియలను హిందువుల సఖ్యతకు లెగునట్లు తయారుచేయుగాక. అని చెప్పిరి. (శ్రీమతు.)

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ పునర్వివాహము

డిసెంబరు 27:— నిన్న ఉదయమున మాపట్టణమున గల యొక్క విద్యాలయములో దర్శి చెందయ్యగారు మరియు శ్రీ పునర్వివాహమును జరిపిరి. బ్రాహ్మసామ్రాజ్యమున వైశ్యకు లోన్యపులును అరు హ. సుబ్బరాయప్ప శ్రీశ్రీగారి పుమారు 16 లేక 17 వత్సరములు గల దుక్కిగొమ్మయిన బాలికను కడప జిల్లావాస్తవ్యుల కన్నయ్యశ్రీగారి కిచ్చి వివాహము శాస్త్రీయ క్రమగ జరుపబడెను. వివాహమునకు పట్టణమున గల వైశ్యులు ఎవరను రాకబోయినను యితర కుటుంబ బారందరు చాలమంది హాజరేరి. యితర ప్రదేశములనుండి చాలమంది ప్రముఖులు వచ్చిరి. వచ్చిన వారలలో గుంటూరు సబ్ శ్రీకళ్యాణస్వామిగారు, కోనూరి చంద్రశేఖరముగారు, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, నకింపల్లి వెంకట లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, కరం సుబ్బారావుగారు, మాచిరాజు రామమూర్తి, నాయనశాస్త్రీ, పాలపర్తి నరసింహం, తెలికివల్ల వెంకటరత్నం, సంజీవరావు, మాగంటి బాపిసీమ, మోతే నారాయణరావు యం. యల్. సి. త. శివశంకరశాస్త్రీ, య. నరసింహారావు, అవ్వారి హనుమయ్య, శ్రీకాకుళం రామలింగప్ప, తవ్వారోజయ్య, మారంశెట్టి సీతారామాంజనేయులు, ఉన్నత లక్ష్మీ బా య మ్మ , మా తం శెట్టి కృష్ణరావు, డాక్టరు మాల్యూరి రంగయ్య, మాజీటి రామచంద్రరావు, నరసన్న శెట్టిగారు మున్నగువార. తెలహో యీ వివాహములను జూచుట కరుదెంచిరి. స్త్రీలుగూడ పలువురు హాజరేరి. వివాహము 10-30 గంటలకు ముగిసెను. శ్రీయుతులు కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు, మోతే నారాయణరావు, లక్ష్మీచాయమ్మ, కళ్యాణస్వామి, చెందయ్య ప్రభృతులు భారతవర్షమున యీ విశేషపుల సంఖ్య యేతరుల వృద్ధి బొందుచున్నదియు బాత్మభివృద్ధి కది యెట్టి యంతరా యముగ నున్నదియు దుర్భరనిచారపాగరమున మునిగియున్న యాదీనబాలకల లేవనెత్తుటకై జేయుచున్న కృషిలో వారికి స్వకటుంబములలో స్వకటుములలో శెట్టి నివర్తక కష్టపరం పరలు దశలుచున్నదియు సుపరసింపిరి. శ్రీలక్ష్మీబాయమ్మ గారు తనవద్ద కూర్చునియున్న రి సంవత్సరముల విశ్వబ్రాహ్మణ బాలికను లేకడిసి చూపి యాబాలిక వైభవ్య మనుభవించుచు న్నదని చెప్పినతోడనే సభాసదులు విమోచముచే కన్నీడుగార్చి యా పసికూన జీవితమును గూర్చి విలపించిరి. వారందరు నూతన దంపతు లనోన్యస్వారుసారులగు నుండుటకును ఆయు రాశోగ్యములు భగవాను డొసంగుటకును దీనవల నిచ్చిరి. అంతటితో వివాహము పూర్తియైనది. వచ్చినవారికి భోజనాదిక ము లమర్చబడెను.

బాడ్మింటన్ పందెము

క్రికెట్ ఫుల్ గు. యల్. నారాయణ ప్రసాదుగారి నామము యువజనులలో చిరస్థాయి జేయుటకై వారి సతీతిలక ముచే కందుకభేదము (బాడ్మింటన్) పందె మొకటి యేర్పరు పబడి యొక గొప్ప రజతపాత్ర గెలుపొందినవారి కిచ్చుటకు వ యేర్పాటు జేయబడెను. పందెమునకు పలుతావులనుండి ఆటకొండ్రుదెంచిరి. ఈరోజు ప్రార్థన నైసల్గు ఆడబడెను. లండనునుండి వై.యం. ఏ. వారును బెజవాడనుండి అమెయ్య ద్దును పోటీజేసిరి. ఆట కడు చాకచక్యముతో నాడబడెను. బందరువారు గెలిచిరి. మాజిల్లాజడ్జిగారును వాల్సు దొంగారిచే రజతపాత్రము ఎక్కువ దక్షతతో ఆడినవారికి పతకములును యివ్వబడెను. శ్రీయుత చెలసాని సత్యనారాయణచాదరిగారు నారాయణ ప్రసాదుగారి జీవితమును గూర్చి క్లుప్తముగ ముచ్చటించిరి.

రోమ హరి కబ్బి 1-కి రు 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాల్చిపోవును. దీనివలన చర్మ ము నలుపెక్కుడు. మంటయొండెడు. రోమములు రాల్చిపోవును **వేలకు మందు** వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0
ఈ మూనెను తలకురాచిన తేలు ఈపి సకిండును. చర్మ క్షుణ్ణకు వెల్లడుకలకువోని యుండక వెల్లడుకలు పెరుగును. **అమ్మ తాంబూలం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.**

గుంటూరులో జరిగిన శ్రీ పునర్వివాహము

27-12-26 వ తారీఖున గుంటూరుపురమందు జరిగిన వైశ్యశ్రీ పునర్వివాహమునకు నేను వెళ్లినప్పుడు నామిత్రు లును, మరికొందరు ప్రేక్షకులును యిదివరలో నేను ఏలూరులో జరిపిన వివాహానంతరము ప్రాయశ్చిత్తము చేయించు కొంటినినియు తుమార్పగమొనరించి యాయుధ్య మునుండి విరమించుకొందునని వాగ్దానము చేసిననియు యీ విషయములన్నియు నిజమాయని పరిపరిచిదముల నన్ను ప్రశ్నిం పసాగిరి. ఇందలిసత్యానత్యములను పాతకమహాశయల కెరిం గించుట నాధర్మవశి తలంచెదను. మొన్న మొన్న జరిగిన కానన సభయెన్నికల సందర్భమున నాప్రతికక్షులు నాకపజయము గూర్చునెంచి వారివారా పత్రికలయందేమి కరపత్రములయం దేమి యాపన్యాసజేదికలపైనేమి లేనిపోనినించు నాపై నారో పించి అసత్యప్రచారమున కండ్లార్పూము గావించిరి. ఎన్నికల యనంతరము మాపురమున ఈయుధ్యమునకు ప్రతికూలురగు పలువురు పెద్దలు నన్నీ ఉధ్యమునుండి విరమింపజేయుట కనే కవిధముల ప్రయత్నించి విఫలమనోరథులై తుదకు నిజవరకుజరి గిన వివాహములన పురమవల్లి వైశ్యసంఘములో సంఘీభావ ము తగ్గి శాలవిక్రములు తీసుకునుచున్నవనియు జరిగినదో జరిగిపోయినది. రాజీనామా యొనర్చినయెడల నికమందుజరుగ జోయేడి వివాహములకు తీసుకులుగ నుండెవనియు అట్లుల జేయగోరుచు నాకుకొందరు వర్తమానమంపిరి. యీవిషయము దర్పించుటకు మీటింగు ఏర్పాటుజేయబడెను. ఆమీటింగునం దు జరిగెడి చర్చయందు నేనుపాల్గొన నక్కరలేదనియు తుమార్పూ జేయనక్కరలేదనియు మొదలగు, నాకును నాప్రతికక్షకు జెందిన నాయకులకును జరిగిన ఏర్పాటుల ననుసరించి మీటింగు నకు హాజరై తిని కాని ఆట్టి ఏర్పాటులకు భిన్నముగ మీటింగు లో వైశ్యమహాసభజిపి పర్చించి యిషమితము లేలనవలకు ఈ వివాహము లాపిజేయ వలసినవని కోరుచు నన్ను ప్రత్యుత్తర మి వ్వగిరి. అందులప నేను ఒకమాసములలోపున మీటింగు జరుప వలయుననియు అంతవరకు యీపురమున వివాహములు జరుప కుండెద మనియు చెప్పియుంటిని. గుంటూరులో మొన్న జరిగిన వివాహము ఏలూరులో జరుపుటకు ప్రప్రథమమున నిశ్చయ జపినను నావాగ్దానము ననుసరించి గుంటూరునందు జరుపవలసి వచ్చెను. ఈవివాహమునకు నేను వెళ్లియుండుట నావాగ్దానము నకు వ్యతిరేకమని కొంద రభిప్రాయపడినట్లు తెలియవచ్చినది. అదికేవలము పొరపాటని మనవిజేయుచున్నాను. నేను ఏలూరు లో ఒకమాసమువరకు వివాహములు జరుపకుండెదనని వాగ్దా

నము చేసియుంటినేగాని యితర గ్రామములలో జరుగ వివాహ ములయందు పాల్గొననని వాగ్దానమొనరింప లేదు. నావాగ్దానము ప్రకారము నేజరిపియుంటిని. నేను గుంటూరువివాహమునకు వెళ్లుటకును శ్వేతలోకే ముగియనున్న మాసాంతరమున ఏలూరులో వివాహములు జరుపుటకును నాకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యయుము కలదనియుచున్నాను. ఈకారణముచేతనే శ్వేతలోక జరుగనున్న పునర్వివాహము నిశ్చయింప జరుపుటకు గుంటూరులో నాయంప న్యాసమందు వాగ్దాన మొనర్చి యాహ్వానించి యున్నాను. ఈయుధ్యమునందుగల పరమార్థ మెరింగి ఉదారబుద్ధి తో దీనలగు దిక్కులేని అనాధ బాలికలనుదరిండుట పరమోత్కృష్ట మైన మానవధర్మమని గుర్తెరింగి యీపుధ్యమునకు నానా మధురాలిని జూపుచున్నాను. ఈయుధ్యమునుండి విరమించి తు మార్పూము చేడితినని చెప్పుమాటలు నిండులు సర్వాబద్ధములని చెప్పుచున్నాను. మొన్న గుంటూరునందు శ్రీమతి ఉన్నవల్లిశ్రీబాయమ్మ గారు 7 సంవత్సరముల ముక్కుపచ్చలారని చిరుతప్రాయంపున ద్దవిడ్డను ప్రేక్షకులయెదుట ప్రవర్తించి భర్తమగ్గిపోయెను. చెప్పినప్పుడు కంటతడి పెట్టునివా రచ్చట నుండునని చెప్పుటయెది కయోక్తిగాదు. అవ్యత్యమును పిక్షించిన తాత్కిండ్లయెనను కళ గకమానదని మనవిజేయ సాహసించుచున్నాను. అవిడ్డనీత్రము ను విన్నయప్పుడు ప్రేక్షకులెల్లరు దుఃఖముద్రమన మునిగిపో యిరి. ఆతరువాత నచ్చటచివారమునది ఏమియో ఎరుంగక చిరునవ్వుతోనున్న వ్యక్తి ఆబాలిక యొక్కతియే. పాపపుణ్య మెరుంగని యాచిన్న విడ్డను తలదండ్రులు వివాహముజేసియుం డిరి. భర్తయననేమియో భార్యభర్తలగుట యిహపరసంబుంధ మేమియో ఎరుంగక భర్తవియోగమునుగూర్చి చెప్పుచున్నతల్లి చిరునవ్వుతో నుండెడి యంతయజ్ఞానముననున్న యాబాలిక ఆజన్మాంతము సంసారమునకు దూకురాల్చి యుండవలసినదేనా? యిట్టి యన్యాయ మెందయిన గలదా? యీభూరవిపత్తునుండి యనాధబాలికల నుదరింప ప్రయత్న మొనర్చి తొలగించుటకు శాస్త్రునర్పలా, వేదాంతపరీక్షయా, ప్రతికూలములూ? అంతలా? ఎట్టివిపరీతము! హిందూమతము యిట్టిభూరకులను యిట్టి రాక్ష సకృత్యములను యిట్టి అమానుషములను ప్రోత్సహించుచున్న దని చెప్పుట మనకే సిగ్గుని భావించవలయును. ఇట్టికార్యము లానరించుట మన మానవ్యమునకు లోపమని గుర్తెరింగి, యిక నైనను వికాలహృదయులై, ఏలూరు పురవైశ్యులును, యితర గ్రామములయందలి వైశ్యప్రముఖులును కొలదిగోజులలో ఏ లూరులో జరుగబోవు శ్రీ పునర్వివాహమునకు సంపూర్ణ సహ య మొనర్చగలందులకు వినయపూర్వకముగా ప్రార్థించు చున్నాడను. మోతే నారాయణరావు

చెన్న పు రి రాయల్ థియేటరు నందు
9-12-1926 తేదినుండి 9-1-1927 తేదివరకు ప్రతిదినము
నేటిరాత్రి 9 గం. రేపుసాయంత్రము 5 గం- 30 ని.
మధుర జరిజినల్ బాయిస్ కంపెనీ వారు
 రూ 1,50,000 ఖర్చుచేసి తయారు చేసినట్టి.
దశావతారము ను ప్రదర్శింతురు
 పగటినాటకములు:—సోమ, బుధ, శుక్ర, ఆదివారములందు సాయంత్రము 5 గం-30 నిమిషములకు ప్రారంభించబడును
 రాత్రినాటకము:—మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభించబడును.
 టికెట్ల ధరవివరములు:—రూ 3, 2, 1 అకౌలు 8 మాత్రమే
 ముఖ్యగమనింపు:—మొదటి రెండుతరగతులు మాత్రమే టి 1-కి రూ 0-8-0 చొప్పున అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వుచేయబడును.
 3257 ఎస్. ఎం. సచ్చిదానందస్వామి, ప్రొప్రైటరు.

ఉపన్యాస వేదికలవైని ఆర్భాటములు
 కార్యరూపము దాల్చినివో వర్తిశముమునకు లాభకారి యంతమాత్రము కాదు.

మద్రాసు వెన్నిట్ ప్యాక్టరీ
 తపాలావెట్టె ౮౬, మదరాసు.
 1964

అగ్రికల్చరల్ వాడమహాసభ

తీర్మానములపై చర్చ

అగ్రికల్చరల్, 27.10.1919. - మొదటి సమావేశమున...

స్వపరిపాలన తీర్మానము

ఈ తీర్మానము ఇండియానుండి వచ్చిన తొలిసారి...

మితవాదపక్షము - భావినితి

మితవాదపక్షమువారి భావినితినిగూర్చిన తీర్మానము...

అధ్యక్షుడు తనయుపన్యాసమును బెంగాలు అగ్రికల్చరల్...

శ్రద్ధానందుని తీర్మానము

అగ్రికల్చరల్, 28.10.1919. - బాటియ మితవాద మహాసభ...

సర్, కృష్ణగుప్త యస్.యం. సమర్థ, రావుబహదూర్...

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య

తరువాత వెంకటేశ్వరారాయణలింగారావు (అలహాబాదు...

బెంగాలు క్రిమినలుల అమెండుమెంటు ఆక్టు ఫ్రైదేలు...

ఇంత నాగరక గలవారమని చెప్పవలసిందిగా ప్రార్థన...

దేశములో నీ విషయమందలి కలవర పెట్టచున్నదనియు...

అత్యంతామోదముతో తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

మరియొక తీర్మానము

కాసన నిర్వాహకమును కార్యనిర్వాహకవ్యయము సర్వ...

హిందూమహమ్మదీయ సమస్య

సర్ చిమకొలూలు వెంటవడ్డగారు తరువాత హిం...

హిందూమహమ్మదీయ సమస్యనుగూర్చి యిట్లు ప్రతిపాదించిరి:-

విభేదములకు మహాత్ముడే కారకుడు

మనవిభేదములకు మతముకంటె రాజకీయ విషయములే...

సి. వై. చింతామణిగారు :- హిందూ మహమ్మదీయ...

సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు అధికారుల విషయమున...

పాల్గొనవలసివచ్చెను. సంయుక్త రాష్ట్రములలో ప్రభుత్వము...

మొయినాకరుగారు తీర్మానమును మరాఠీ భాషలో...

కడపటి తీర్మానములు

తరువాత జోషిగారు సహకారోద్యమమును అభివృద్ధి...

సాధ్యమైనంత త్వరలో హిందూదేశమున స్వయం శాస్త్ర...

ఆరూఢము

3268

ధర్మస్వాయంబున ప్రశ్నలును, లేఖ వ్రాయుకాలము...

Vengapet, Sholinghur (P. O.)

డొల్ సి కారు

దీనిని ఉపయోగించిన తక్షణమే నమ్మికను గలిగించును...

Wolseley

మాడలలు రు 3950 నుండి గలదు

యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నది

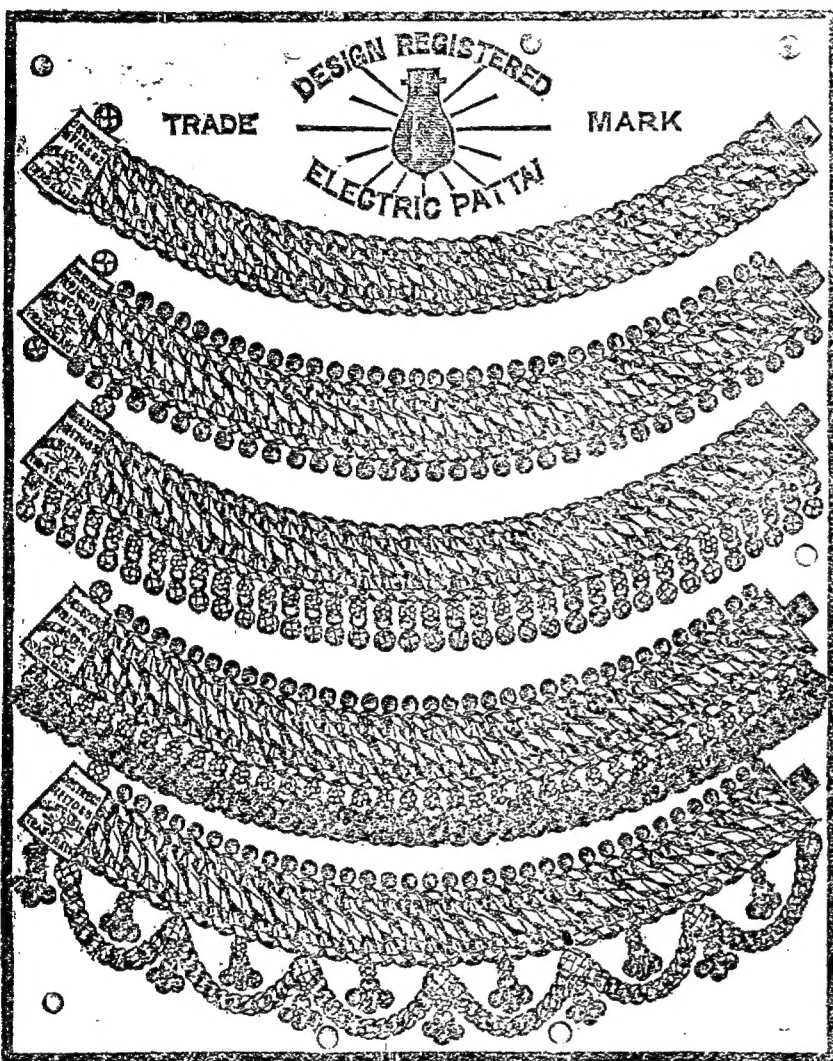
Sole Agents:- R. PATEL & Co, Madras.

Sole Agents also for westinghouse Batteries.

Advertisement for 'వంధ్యత్వము' (Sterility) medicine, featuring an illustration of a woman and text in Telugu.

అమృత తాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0 ప్రతియింట నుండవగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, ప్రేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

నూతనముగా ప్రదర్శింపబడిన
“ఎలక్ట్రిక్”
పట్టుగొలుసులు
మొదటి రకము
వెండికి గ్యారంటీ
పేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు
చేయబడినది. ప్రేడు మార్కు-
రిజిస్టరు అయినది. 2568
ఆర్డరులపై ని గొలుసులు
వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము.
కాళ్ళ కొలయు ఎంత తూనిక
వెండితో గొలుసు చేయవలసి
నదియు వ్రాయించ కోరెదము.
వెండికి నా నాటి ధరల చార్జీ
చేయుదుము. జత 1-కి మరూరి:
సెట్లెజా. చిన్న సెట్లెజా
సెం. 1 ర్వు 6 ర్వు 4
సెం. 2 " 7 " 5
సెం. 3 " 8 " 6
సెం. 4 " 8 " 6
సెం. 5 " 9 " 7
సోల్ పేజెంటు:- నారా
యణ దాస్ పీట్టి,
191. చైనాబజారు, రోడ్,
2568 మదరాసు.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు
భవిష్యత్తును గురించి భర్తృస్వాయంబు 5 ప్రశ్నలు
వ్రాసిపంపిన ఎడల సరియగు బదులు వ్రాసిపంపెదము ప్రశ్న
వ్రాయుకాలము లేక వారిక నఖిలైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్న
లకు ర్వు 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నలకు ర్వు 0-4-0 వి. పి.
ఖర్చులు 0-4-0 అవును. 2598
ఆంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము
8 రు త్త ర్తి

1926 - 1927 సం॥రమునందు
చెన్న పురి పందెములు
గింధి
వింటరు మీటింగు (5 దినములు)
ఐదవదినము, శనివారము
1-1-1927
ప్రధమ పందెము
మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు

చేదారంలేదు, కూలితక్కువ అను డాబు ప్రకటనలను చూచి

మోసపోకుడు! (1)
మా కాతాదారులు యిరురులు మోసపోకుండుటకై ఈదినవ తెలుపబడిన
విలాసమునకే రావలెను. మావద్ద నులప మోస్తరుల బంగారు, వెండినగలు, పువ్వు
రాగములు కంపులుచేర్చి తయారుచేయబడిన నగలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి.
హజరులో లేవివి సకాలమున తయారుచేసి యివ్వబడును. పవరంబంగారమునకు సీమ
వెండికి పూచీనిచ్చెదము. ఇదివరలో మావద్దలేరము చేసినవారిని నడిగిన తెలియను.
ముఖ్య గమనింపు:- బయటివూరియందుండు వర్తకులకు వెండిగిన్నెలు, తట్టలు,
కాలగొలుసులు, ఇతరసామానులు ప్రత్యేక ధర ప్రకారము సులభర చేయబడును. పూర్తి వివరమునకుకదిగిన విలాసమునకు
వ్రాయుడు.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
“తంలివిలాసము:- ఉమ్మడియూర్” నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.
అమృత తాంజనము

వి.యస్.శాస్త్రి & సన్స్
తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా.
సులోచనములు శాస్త్రప్రకారం ప్రదేశము ననుసరించి
పరీక్షించి యివ్వగల సమర్థులు.

హిందూఇన్స్ రెన్సు (18-10-26)
జాంబాయి జీవభీతిమాకంపెని మి.పె.డె; స్థాపితము 1906.
అన్నివిధములైననుంటి జీవభీతిమాకంపెనిలకు ఇచ్చు
మొదటితరగతి ఇండియన్ కంపెనీ.
ప్రత్యేక లక్షణములు 319
(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము
(3) ఆటోమేటిక్ కాన్ఫర్మేషన్, (4) భారాళమైన మ
తులు, (5) దయగలిగి నిశ్చయాకము, (6) తనదని నిరూపించి
తక్షణమే సొమ్మును తెల్లించెదరు.
వివరముకు నీదిగువవారికి వ్రాసిన బడయగలరు.
K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch
Post Box No. 337 Mount Road Madras
ఆయుర్వేదకలావిభావణ
విద్యావ్ కె. శేషశాస్త్రిగారి
జగత్ప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదాపధములు 3114
ఐరాదచూడపాకము:- జ్వరము, పొండు, మున్నగువాటివలన
కలిగిన ఆశక్తిని పోగొట్టి మంటిబలమును ఇచ్చును. భాతుసం
బంధమైన వ్యాధులకును స్త్రీవ్యాధులకును ందీవిని. శక్తివర్ధక
బోషధములలో లోకప్రసిద్ధి జేందినది. ఒక సేరు కి రూ మూర్రుమే.
అన్నివిధములవ్యాధులకు బోషధములు దొరకుచున్నవి.
అడ్రస్:- మ్యానేజర్, ఆయుర్వేదశాల
కృంగిరి పోస్టు, మైసూరు ఇలాఖా.